Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 11.06.2010	Avdeling:	Sentraladministrasjonen
Arkiv: :FE-142	Enhet:	Plankontoret
Arkivsaksnr.:	Saksbehandler:	Dag Kjetil Tonheim
07/3791	Stilling:	Plansjef
Journalpostløpenr.:	Telefon:	51 46 83 21
10/15463	E-post:	dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
070/10	Formannskapet	21.06.2010

Planprogram for kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022 - endelig vedtak

Sammendrag:

Forslag til planprogram har vært ute til offentlig ettersyn. En har i den forbindelse gjennomført flere oppstartsmøter med statlige og regionale myndigheter. På bakgrunn av dette, uttaler, samt gjennomgang av tidsplan, foreslår rådmannen å stramme kraftig inn planprosessen og avgrense revideringen til arealdelen samt prioritere sterkere i planprogrammet utifra valgkriterier og hvilke tema som er prioritert. En viser ellers til at en gjennomførte en full revidering med en svært omfattende prosess ved forrige revidering og en anbefaler derfor en lettere revidering denne gangen. Bakgrunnen for dette er at tidsplanen er svært stram og skal en ha mulighet for å klare å holde fremdriften der målet er at planen skal vedtas i denne valgperioden, må en stramme inn planprosess og tematikk.

Saksgang:
Formannskapet vedtar planprogrammet.

Rådmannens forslag til vedtak 11.06.2010:

Forslag til planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel 2011-2023 blir vedtatt som fremlagt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i PBL §4-1.

21.06.2010 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Enstemmig vedtatt.

FS-070/10 Vedtak:

> *Forslag til planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel 2011-2023 blir vedtatt som fremlagt.*
>
> *Vedtaket er fattet med hjemmel i PBL §4-1.*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Forslag til Planprogram - kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022

Eigersund kommune har startet opp arbeidet med å revidere kommuneplanen- arealdel og samfunnsdel jfr. vedtak i forbindelse med budsjett/handlingsplan. I henhold til plan og bygningsloven (PBL) §4-1 skal det utarbeides planprogram som skal klargjøre formålet og avklare premisser for planarbeidet. Herunder følger;

- beskrive aktuelle problemstillinger
- behov for nødvendige utredninger
- prosess m.m
- organisering og fremdrift
- ressursbehov

Tema ved denne revideringen av kommuneplanen

Planprogrammet redegjør for formålet med planarbeidet, planprosessen, behovet for utredninger, opplegget for medvirkning og fremdriftsplan. Planprogrammet er rammeverket for revisjonsprosessen og vil i stor grad være førende for den nye kommuneplanen.

Planprogrammet er delt inn i 4 deler, som er:

Del 1 Generell del – Planprogram for Eigersund kommune
Del 2 Nasjonale mål og retningslinjer for planarbeidet
Del 3 Fokusområder for planarbeidet – utfordringer og veivalg
Del 4 Generelle tema og utfordringer

Det kan tenkes ulike temaer eller temaområder som kommuneplanarbeidet skal ha størst konsentrasjon om.

Fokusområder for planarbeidet – utfordringer og veivalg

Temaene som er valgt i del 3 pkt. 1-6, er forlag til noen hovedtema for kommuneplanarbeidet som en vurderer å være viktige. To temaer – befolkningsutvikling og kommunens økonomiske situasjon – danner grunnlag for problemstillinger og drøftinger av andre tema, og behandles derfor først sammen med generell samfunnsutvikling. Videre er det pekt på følgende tema som en vurderer som sentrale:

1. Samfunnsutvikling
2. Befolkningsutvikling
3. Kommunens økonomiske situasjon
4. Næringsutvikling/arbeidsplasser
5. Bolig og bo-og oppvekstmiljø
6. Kommunen som organisasjon

En har i justert planprogram lagt vekt på at arealdelen gjennom sine arealmessige disposisjoner skal støtte opp under disse, men der en ikke går så dypt inn i de.

Generelle tema og utfordringer

Videre vil en i del 4 ta opp generelle tema og utfordringer som en utifra erfaring med tidligere revisjoner vil måtte ha en holdning til – dette gjelder særlig når revideringen er avgrenset til revideringen av kommuneplanens arealdel. En har her lagt til grunn føringer i bl.a. ny plan og bygningslov.

Følgende tema berøres i forbindelse med denne delen:

- Eigersund i en regional sammenheng
- By- og byutvikling i Egersund
- Tettstedsutvikling i Eigersund kommune
- Spredt boligbygging
- Helse, omsorg - folkehelse
- Oppvekst, barnehage og grunnskole
- Administrasjon og styring
- Tilgjengelighet for alle
- Areal for offentlige og allmennyttig virksomhet
- Reiseliv
- Fritidsbebyggelse
- Områder for friluftsliv og rekreasjon
- Landbruk, natur og friluftsliv
- Jordbruk
- Skogbruk
- Kulturminner og kulturlandskap
- Geologi og steinressurser
- Samferdsel og infrastruktur
- Hovedleder/bileder
- Jernbane
- Telekommunikasjon - mobilutbygging
- Trafikksikkerhet
- Miljø- og klimautfordringer i Eigersund
- Fornybar energiproduksjon
- Fiskeri og fiskerinæring
- Kystfiskeflåten og Havfiskeflåten
- Generelt om planlegging i sjø
- 100 – meters beltet
- Natur- og friluftsområder - sjøområdene

Eksempel på enkelttema
Når det gjelder enkelttema i del 3 og 4 som en vurderer som viktig ved denne revisjonen, vil en særlig peke på følgende forhold:

- Næringsarealer herunder synliggjøre utvidelsesretninger for næringsarealer
- Vurdere hovedakse for fremtidig byutvikling ev. som eget delprosjekt som vil kunne gå utenom kommuneplanen, dersom en ser at dette er såpass omfattende at det krever mer tid.

Utredninger og revisjoner av andre planer
Planprogrammet skal også redegjøre for hvilke utredninger som må gjøres i forbindelse med planprosessen og en anbefaler at følgende utredninger/revideringer av andre planer gjøres parallelt med revideringen:

- Ved denne revideringen er det særlig viktig å få revidert bolig-byggeprogrammet.
- Utarbeide befolkningsprognose på skolekretsnivå.
- Landbruksplanen for Eigersund kommune revideres og forenkles parallelt med arbeidet med kommuneplanen.
- Havneplanen revideres og ferdigstilles i regi av Havnevesenet og vil levere innspill til arealdelen.
- Utredninger i forhold til §68 for eksempel flomsonekartlegging av Hellelands-vassdraget (NVE).
- Fremtidig utviklingsakse for Egersund by bør vurderes/utredes ev. som eget delprosjekt.

Prosess og medvirkning
Når det gjelder planprosess og medvirkning, vil dette følge bestemmelsene i plan og bygningsloven. Det er utarbeidet forslag til fremdriftsplan i planprogrammet, men en vil

presisere at dette er et svært stramt løp med små marginer. En vil bl.a. benytte løpesedler, internett, folkemøter, temamøter m.m. Rådmannen foreslår å avgrense revideringen til kommuneplanens areadele med hovedfokus på følgende:

1. Hovedfokus for denne revideringen vil i hovedsak være næringsutvikling herunder å sikre arealer for eksisterende og ny næringsvirksomhet, fortetting av eksisterende.
2. Starte opp vurdering av fremtidig hovedakse for videre byutvikling ev. som eget del prosjekt.
3. Gjennomgang og vurdering av innspill i tråd med føringene i planprogrammet.

En legger til grunn at en samordner revidering av kommuneplan og landbruksplan, og at en bl.a. har folkemøter for å presentere disse samt temamøter m.m. En hadde gode erfaringer med dette ved tidligere revidering. Havneplan og Landbruksplan får status som temaplaner.

Risiko og sårbarhet
Beredskapsmessige hensyn i planleggingen er et tema som skal legges til grunn ved revideringen av kommuneplanen for Eigersund kommune. Det er en kommunal oppgave å se til at det ikke blir gitt tillatelse til fradeling eller bygging på areal som er truet av ras, flom og utgliding. Det skal for alle tiltak/innspill bli gjennomført en ROS vurdering over kjente forhold jfr. eget skjema. En legger til grunn et føre-var prinsipp og det skal ikke legges ut nye byggeområder i områder hvor det er kjent fare for flom, ras og lignende dersom det ikke følger med en fagkyndig uttale og for større tiltak en konsekvensutredning foretatt av fagkyndige. Dersom slike utredninger ikke er blitt gjort, vil innspillet bli henvist til neste revidering.

Konsekvensutredning
For hvert av områdene i arealplanen hvor det foreslås vesentlig endring i arealbruken, skal det gjennomføres en konsekvensutredning. Dette vil søker måtte gjøre. Konsekvensutredningen skal gjøres med utgangspunkt i en vurdering av konfliktene tilknyttet endring av arealbruken. Vurderingen av konsekvenser skal baseres på kjente registreringer, faglig skjønn, befaringer i de ulike områdene og andre kjente opplysninger. For det enkelte innspill vil en lage en forenklet versjon basert på erfaringer fra andre kommuner samt samtaler med statlige og regionale myndigheter. En vil her bistå forslagsstiller så langt som mulig når det gjelder utfylling av skjema. Men dette vil ikke gjelde for store tiltak, da må dette gjøres mer omfattende jfr. loven og av fagkyndige. Dette vil som sagt søker ha ansvar for og er ikke noe kommunen har kapasitet eller ressurser til.

Høring og offentlig ettersyn av planprogrammet
Planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn i tråd med bestemmelsene i plan og bygningsloven. Den er sendt til en rekke instanser både i og utenfor kommunen til uttale. Disse har en gått gjennom nedenfor. En tar kun opp til behandling uttaler knyttet til planprogrammet, andre innspill blir vurdert i forbindelse med videre behandling. På bakgrunn av disse uttalelsene har en justert planprogrammet med sikte på at en skal klare å holde seg innforbi de tidsrammer som er sagt fra kommunestyret om at planen skal ferdigbehandles innforbi denne valgperioden dvs. innen september 2011.

V.nr	Fra	Innhold/tema		J/N/O/D
Offentlige merknader				
1.	Statens Vegvesen	Æ	Ingen merknad/kommentar	O
2.	Rogaland Fylkeskommune	Æ	Merknad/kommentar	D
3.	Fylkesmannen i Rogaland	Æ	Merknad/kommentar	D
4.	Forsvarsbygg	Æ	Ingen merknad/kommentar	O
5.	Fiskeridirektoratet	Æ	Ingen merknad/kommentar	O
6.	Direktoratet for mineralforvaltning	Æ	Ingen merknad/kommentar	O
7.	NVE	Æ	Merknad/kommentar	D

8.	Felles brukerutvalg	Æ	Merknad/kommentar	D
9.	Sokndal kommune	Æ	Ingen merknad/kommentar	O
Private merknader				
10.	Dalane Folkemuseum	Æ	Merknad/kommentar	D

Merknadene er merket med J=ja, N=nei, D=delvis, O=tas til orientering og E=tas til etterretning.

INNSENDTE MERKNADER

	Fra		Innhold / tema		Saksbehandlers vurdering
Offentlige uttaler					
1.	Statens Vegvesen	Æ	Ingen merknad/kommentar	O	Rådmannen tar uttalen til orientering.
2.	Rogaland Fylkeskommune	Æ	Når det gjelder medvirkning og planprosess bemerker Fylkesrådmannen at Eigersund kommune må definere og involvere et bredt spekter av beboer- og brukergrupper som skal inkluderes i planprosessen. Videre må man sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.	E	Rådmannen viser til gjennomgangen i oppstartsmøtet der bl.a. fremdriftsplanen var tema. En har med bakgrunn i dette valgt å avgrense denne revideringen til arealdelen, og da med prioritering av næringsarealer samt stramme inn tidsbruken så mye som mulig. Når det gjelder medvrikning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging barn og unge, har en sendt egen oppfordring til skolekontoret om å utfordre den enkelte skole til å komme med innspill. En skal også ha møter og gjennomgang med BR-representanten. Samlet vurderer en at dette gir god mulighet for disse gruppene for å komme med sine innspill.
		Æ	Når det gjelder visjonene om næringsutvikling i havneområdene bør Eigersund kommune vurdere hvordan disse planene virker inn på sentrumsutviklingen og bymiljøet i Egersund. Det slås fast i sentrumsplanen for Egersund at man "*ønsker å åpne byen mot sjøen og gjøre havneområdet i Vågen levende og tilgjengelig med god kommunikasjon med gågaten*". De sistnevnte visjonene bør også fremheves i kommuneplanen.	O	En viser til at en har avgrenset planarbeidet jfr. fremlegg til vedtak, samtidig har en i 2009 vedtatt ny sentrumsplan for Egersund sentrum som nettopp bidrar til "*å åpne byen mot sjøen og gjøre havneområdet i Vågen levende og tilgjengelig med god kommunikasjon med gågaten*". Rådmannen vurderer at dette er ivaretatt i gjeldede sentrumsplan.
		Æ	En eventuell videreutvikling av Eigersund næringspark må vurderes ut fra	J	Rådmannen legger dette til grunn og viser til at området i gjeldende kommuneplan er vist som

			Fylkesmannens innsigelse til reguleringsplan for Eigersund næringspark og ut fra de regionale planarbeidene ”Fylkesdelplan for areal- og transport i Dalane” og «Regionalplan for energi- og klima i Rogaland». Det understrekes at en eventuell utvidelse av Eigersund næringspark må begrenses til industriformål.		byggeområde for industri,kontor og lager. Dette vil bli videreført i forhold til ev. forslag om utvidelse, men uten at det kommer i konflikt med innsigelse. Til orientering er denne innsigelsen ryddet av veien etter drøftingsmøte, der tiltakshaver har justert sitt planforslag.
		Æ	Når det gjelder sentrumsutvikling fremheves det at Eigersund kommune må ivareta sin rolle som regionssentrum. Det går frem av ”Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane” at kommunen må vurdere sentrumsutviklingen ut fra fastsatte regionale målsetninger om ”Økt handel og et levende bymiljø gjennom god tilgjengelighet og helhetlig utforming av bykjernen basert på tettstedets egenart og estetiske verdier”. I tillegg bør Eigersund kommune kartlegge øvrige mindre sentrumsområder av hensyn til en samordnet areal- og transportplanlegging.	E	Rådmannen tar dette til etterretning og viser til at en vil legge vekt på at arealmessige grep ikke skal forringe Egersund som regionsenter. En vil henvise dette temaet til neste revidering, der en også skal revidere tekstdelen. I den grad utvidelse av næringsområder har konsekvens for sentrumsutvuilingen vil dette bli kommentert og vurdert.
		Æ	Det slås også fast i ”Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane” at nye boligområder skal lokaliseres i nærheten av kommunesentra og/ eller i nær avstand til hovedtraseer for kollektivtransport.	E	Dette er i tråd med føringene i planprogrammet og vil bli lagt til grunn.
		Æ	Når det gjelder intensjoner om økt fortetting i eksisterende bolig/ utbyggingsområder bemerker Fylkesrådmannen at dette forutsetter et spesifikt fokus på bokvalitet i planarbeidene. Nye	E	Rådmannen tar dette til etterretning.

			boligprosjekter skal *tilføre* etablerte utbygningsområder ytterligere positive kvaliteter, heller enn å *utnytte* deres særtrekk og kvaliteter.		
		Æ	Når det gjelder folkehelse anbefales det at «helse-i-plan» arbeidet kommer tydeligere frem. Det forebyggende og helsefremmende arbeidet må forankres i alle satsingsområdene. Videre er det viktig at satsingen på folkehelse følges opp i økonomiplan.	O	Rådmannen tar dette til orientering og viser til at en gjennom arbeidet med arealdelen skal søke å ikke gjøre arealmessige grep som bidrar negativt til dette feltet. En vil henvise dette temaet til neste revidering, der en også skal revidere tekstdelen.
		Æ	Når det gjelder energi- og klima etterspør Fylkesrådmannen et fokus på energi*bruk* i kommuneplanleggingen. Kommunen bør utarbeide interkommunale energi- og varmeplaner for optimal utnyttelse av lokale energiressurser og energikilder, jamfør tiltak 4 ”Strategier og tiltak for redusert energibruk” i ”Regionalplan for energi og klima i Rogaland”.	E	Rådmannen tar dette til orientering. En vil henvise dette temaet til neste revidering, der en også skal revidere tekstdelen. Arealdelen vil likevel videreføre foreslåtte kraftverk, vindparker, minikraftverk som ligger inne fra forrige revidering.
		Æ	Når det gjelder vannforvaltning fremhever Fylkesrådmannen at forskrift om rammer for vannforvaltningen trådte i kraft 1. januar 2007 (Vannforskriften). Forskriften skal implementere EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. For å synliggjøre utfordringer knyttet til bruk og forvaltning av vann i Eigersund, jf. vannforskriften, bør planprogrammet under del 4 inneholde et hovedpunkt angående vannforvaltning.	E	En vurderer at dette er ivaretatt i kap. om ”Vassdrag”, og en vil i denne revideringen sikre drikkevannskilder samt se på en differensiert soneinndeling langs vassdrag når det gjelder bygging jfr. uttale fra NVE. Forskriften synliggjøres og legges til grunn.
		Æ	Når det gjelder kulturminner og kulturlandskap fremheves det at det verneverdige	E	Rådmannen viser til at dette er i tråd med vedtatt sentrumsplan for Egersund og blir ivaretatt i denne. Arealbruken for sentrum videreføres

			bygningsmiljøet bør inngå som en aktiv del i Egersunds sentrum.		dvs. sentrumsformål i kombinasjon med bevaring som i gjeldende plan.
		Æ	Videre fraråder kulturseksjonen at man viser en sammenhengende promenade langs havna, med rettsvirkning, på kommuneplankartet.	O	Rådmannen tar dette til orientering, og viser til at dette er noe som en vurderer som viktig å få en avklaring på. En ønsker derfor å gå videre med dette for å se på om dette lar seg gjøre på en slik måte at det bidrar til å aktivisere og fremheve de bevaringsverdige byggene. Vern gjennom bruk er det sentrale og dette vil kunne bidra til å vitalisere og skape nytt liv i denne delen av sentrum.
		Æ	Kulturseksjonen understreker også at Eigerøy fyrstasjon ble vedtaksfredet av Riksantikvaren 23. september 1997, med hjemmel i Lov om kulturminner §§ 15 og 19.	E	Dette er ivaretatt i planprogrammet.
		Æ	Fylkesrådmannen har ellers gitt innspill til Eigersund kommune angående en anbefalt tilrettelegging for demografisk variasjon og angående en påkrevd ivaretakelse av en økende andel eldre.	O	Rådmannen viser til at en skal gjennomføre en befolkningsprognose og en vil vurdere om en skal ha en egen bolk knyttet til eldre over 67.
		Æ	Eigersund kommune må ivareta friluftslivsområder som er kartlagt i FINK.	E	En vil søke å vise områdene i FINK der dette vurderes som nødvendig. En viser til at en har lagt inn ete eget kapittel jfr. krav om omtale av Naturmangfoldsloven.
		Æ	Videre må man etterse hensyn til universell utforming og landskapstilpasning i pågående og fremtidige planarbeider.	E	Rådmannen tar dette til etterretning.
3.	Fylkesmannen i Rogaland	Æ	Fylkesmannen vil gi ros for arbeidet kommunen har gjort.	E	Rådmannen tar dette til etterretning.
		Æ	Savner den nye Naturmangfoldloven som gir regler om bærekraftig bruk og vern av naturen.	E	En viser at dette er innarbeidet som eget pkt. i planprogrammet og der en bl.a ønsker å ha dialogmøte med fylkesmannen som en del av planprosessen.
		Æ	Savner at ”Reg.pl for energi og klima i Rogaland” ikke står på listen.	J	Denne blir ført opp.
		Æ	Fylkesmannen er enig i at hovedfokus er	E	Rådmannen tar dette til etterretning.

			næringsutvikling og valg av fremtidig hovedakse for videre byutvikling.		
		Æ	Fylkesmannen vil anbefale å ha fokus i planarbeidet og ikke ha for mange tema, da dette vil kunne innebære en mer omfattende planprosess enn kommunen har tenkt.	E	Rådmannen tar dette til etterretning og viser til at en har avgrenset planarbeidet til arealdelen samt spisset tema og valgkriterier innforbi de enkelte tema.
		Æ	Fylkesmannen ser ikke behov for nye boligområder, men det er positivt at kommunen ønsker å peke ut en fremtidig hovedakse for byutvikling. En bør ha fokus på fortettingsmuligheter.	J	Rådmannen er i utgangspunktet enig i dette, og det legges ikke opp til å legge inn nye boligområder i kommuneplanen. Unntaket er Helleland, hvor en ser behov for et nytt boligområde dersom en ikke går videre med Ramsland som allerede er regulert.
		Æ	En bør ha en gjennomgang av ikke realiserte reguleringsplaner.	E	Rådmannen tar dette til etterretning.
		Æ	Har forståelse for at kommunen ønsker å utnytte skolekapasiteten optimalt, men vil presisere at ved utbygging vil andre hensyn også være viktig for eksempel jordvern.	E	Rådmannen tar dette til etterretning.
		Æ	Fylkesmannen er kritisk til at en ønsker å åpne opp for nye områder for spredt boligbygging. Fylkesmannen er bare unntaksvis åpen for å vurdere dette. Dette gjelder for indre del av kommunen, områder der det er særlige bosettingshensyn og der det ikke er godkjent områder for boligbygging i nærheten.	E	Rådmannen tar dette til etterretning, og viser til at dette vil gjelde for indre del av kommunen, områder der det er særlige bosettingshensyn og der det ikke er godkjent områder for boligbygging i nærheten og er således i tråd med de føringen som blir lagt fra fylkesmannen jfr. planprogramet.
		Æ	Det er presserende at det foretas en analyse av behovet for ombygging og nybygging av boliger for eldre.	E	Rådmannen viser til at kommunen i 2009 vedtok ”strategiplan for bygging av plei og omsorgsboliger”. Denne ivaretar dette som det her etterspørres om. Dette vil likevel kunne bli et tema i forbindelse med befolkningsprognosen.
		Æ	Kommunens netto lånegjeld i kroner pr. innbygger ligger betydelig over fylkessnittet og dette er en utvikling som må snus. Fylkesmannen oppfordrer kommunen til å ha dette perspektivet tydelig	E	Rådmannen tar dette til etterretning.

			fremme i det videre planrbeidet.		
4.	Forsvarsbygg	Æ	Ingen merknad/kommentar	O	Rådmannen tar uttalen til orientering.
5.	Fiskeridirektoratet	Æ	Ingen merknad/kommentar	O	Rådmannen tar uttalen til orientering.
6.	Direktoratet for mineralforvaltning	Æ	Ingen merknad/kommentar	O	Rådmannen tar uttalen til orientering.
7.	NVE	Æ	Områder som er flomutsatt med byggeområde må vises som hensynssone med bestemmelse som forbyr eller setter vilkår for bygging/tiltak.	E	Dette blir lagt til grunn jfr. planprogram og skjema for vurdering av innspill.
		Æ	For alle nye byggeområde må det vurderes om det er utsatt for flom. Ny bebyggelse skal plasseres sikker i forhold til 200-års flom.	E	Dette vil bli gjort jfr. skjema for innspill og i saksutredningen m.m.
		Æ	Bekker identifiseres og avmerkes i plankartet da dette bidrar til å sikre mot flom.	O	En legger til grunn gjeldende praksis der en legger inn det som ligger i standard fra Statens kartverk.
		Æ	Det er meget bra at det fokuseres på kanvegetasjon, myrområder, m.m. i håndtering av overflatevannn/regnflom.	E	Rådmannen tar utalen til etterretning.
		Æ	Ny bebyggelse skal plasseres slik at faren for skred er mindre enn 1/1000.	E	Rådmannen tar utalen til etterretning og viser til at en vil benytte seg av skrednett sine kart. Områder som ligger i tilknytning til disse vil ikke bli lagt inn i planen.
		Æ	Tema naturfare/skred må føres opp i forhold til spredt boligbygging.	D	Rådmannen viser til at dette er fanget opp under skjema som en bruker og at dette således vil bli vurdert og synliggjort for det enkelte innspill.
		Æ	Ber om at bestemmelse knyttet til skogbruksveier blir innarbeidet jfr. at disse kan øke faren for skred.	E	En vil at dette opp i forbindelse med revidering av landbruksplanen for å finne formulering som fanger dette opp.
		Æ	NVE mener at tiltaksgrense langs verna vassdrag bør økes til 100 m. i samsvar med riskpolitiske retningslinjer.	O	Rådmannen viser til at dette vil bli vurdert i forbindelse med planprosessen, men er i utgangspunktet enig i dette.
		Æ	Ber kommunen om å vurdere om informasjonen i forbindelse med flomsonekartleggingen i sentrum er av en slik karakter at det hører	E	Rådmannen legger til grunn at ny informasjon knyttet til flom m.m. vil bli tatt hensyn til og vil ha konsekvenser for kommunens valg i disse områdene.

			naturlig hjemme i kommuneplanarbeidet.		
8.	Felles brukerutvalg	Æ	Felles brukerutvalg ønsker å få delta i utarbeidelse av kommuneplan for Eigersund kommune 2011-2022 og høring av forslag til planprogram. Utvalget ønsker å sette fokus på følgende saker/tema:o Seniorpolitikk: Type, Lokalisering,Struktur, Integreringo AktivitetssenterFelles brukerutvalg ønsker å ta dette opp i eget møte i august.	O	Rådmannen tar dette til orientering og viser til at en ser det som positivt at Felles Brukerutvalg ønsker å bidra i planprosessen. Det er berammet møte 18. august der en skal ta opp dette og ha en samling for brukerutvalget.
9.	Sokndal kommune	Æ	Ingen merknad/kommentar	O	Rådmannen tar uttalen til orientering.
Private uttaler					
10.	Dalane Folkemuseum	Æ	Viktig å øke forståelsen for de kulturhistoriske kvaliteter som ligger i Egersunds sentrumsbebyggelse.	O	Rådmannen sier seg enig i dette og at dette er en viktig ”kapital” i forhold til opplevelse og reiseliv. Viser her til nylig vedtatt sentrumsplan som ivaretar mye av dette.
		Æ	Kommuneplanen bør gi rom for en kulturminneplandel.	O	En viser til at kulturminneplan skal ut på offentlig ettersyn og at denne behandles som egen plan.
		Æ	Forslag om anleggelse av strandpromenade bryter totalt med de historiske og estetiske kvaliteter som ligger i Egersund havnemiljø og Dalane folkemuseum vil påpeke at det ikke er hensiktsmessig å videreføre dette punktet i planen.	O	Rådmannen viser til at en ønsker å se på dette i planprosessen og la denne avklare hva som blir resultatet. Fra andre byer har havnepromenade vært et viktig bidrag til å vitalisere havnefronten og bringe nytt liv og ny bruk til bygninger. Vern gjennom bruk er her et sentralt stikkord. Samtidig har en stor respekt for å bevare det unike i Egersund.

Oppsummering og konklusjon
Rådmannen anbefaler at en vedtar forslag til planprogram som fremlagt, der en kun reviderer arealdelen. Planprogrammet peker på en del utfordringer og veivalg som blir lagt til grunn for denne revideringen. Ev. justeringer i forhold til vedtatt planprogramm/planprosess må ev. synliggjøres i den videre saksbehandlingen og gjennom høring.

Det er en stor utfordring å gjennomføre en såpass omfattende prosess innforbi de tids- og bemanningsmessige rammer som er satt. Det er et mål å få vedtatt kommuneplanen i kommunestyret i juni 2011. Dette gjør at en har forsøkt å stramme inn planprogrammet når det gjelder tema og vurderingskriterier samt omfang.

Revideringen vil denne gang kun omfatte arealdelen med hovedfokus på næringsarealer, fremtidige utvidelsesretninger. En har satt opp noen utvalgte fokus og prioriteringskriterier

innforbi det enkelte tema i planprogrammet, og disse er rammet inn med rød ramme og nummerert.

Når det gjelder næringsarealer har en innledet et samarbeid med næringssjefen i Dalane når det gjelder innspill, temamøter m.m.

Universell utforming:
Vil bli ivaretatt i planprosessen.

Økonomiske konsekvenser:

Kostnader ved selve revideringen er innarbeidet i budsjett for 2010/2011. Kostnader utover dette må sees i sammenheng med ordinære budsjettarbeid til høsten.

Planprogrammet i seg selv har ikke direkte økonomiske konsekvenser, men føringene i planprogrammet kan være med på å legge grunnlaget for kommunens virksomhet og planlegging gjennom rammene av tilgjengelig utviklingsareal i mange år fremover. Derav følger konsekvensene for handlingsrommet til næringsutvikling og befolkningsvekst som igjen generer attraktivitet, aktivitet og inntekter.

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

~ o ~

Alternative løsninger:

Forslag til planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel 2011-2023 blir vedtatt med følgende endringer:

Vedtaket er fattet med hjemmel i PBL §4-1.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
125801	Uttalelse - varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen og høring av forslag til planprogram
125383	Vedr. høring av planprogram for revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
124004	Høringsuttalelse fra felles brukerutvalg vedr. revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
126152	Innspill - revidering av kommuneplanen for Eigersund kommune
126151	Uttalelse - varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen for Eigersund kommune og høring av forslag til planprogram
126538	Høringsuttalelse planprogram - kommuneplan for Eigersund 2010 - 2022
126537	Uttalelse - varsel om oppstart av planprogram for kommuneplan 2011-2022 jfr. ny

	plan- og bygningslov
126378	Uttalelse - høring av planprogram og melding om revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
126547	Forslag til planprogram juni 2010.doc
126567	Uttalelse - varsel om oppstart høring av planprogram for kommuneplan 2011-2022
126566	Uttalelse - varsel om oppstart og forslag til planprogram for rullering av kommuneplan 2011-2022 - sjøkart nr. 13

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	16.10.2007	Per Jostein Puntervoll	Ønsket byggeområde gnr. 45 bnr. 131
3	I	10.01.2008	Anne Laila Håland	Vedrørende eiendom gnr. 60 bnr. 699 Hellvik
2	I	25.01.2008	Ingvar Midtsæter	Innspill til kommuneplan - ønske om å legge ut hyttetomter gnr. 71 bnr. 6
4	U	27.02.2008	Anne Laila Håland	Vedrørende eiendom gnr. 60 bnr. 699 Hellvik
5	I	06.05.2008	Olav Havsø og Jonas Havsø	Innspill til kommuneplan - reguleringsplan
6	I	12.01.2009	Jordvernforeningen i Rogaland	Ønsker kommuneplandokumenter
8	I	26.01.2009	Skifte Eiendom	Avvikling av Forsvarets virksomhet på Svåvatn i Eigersund kommune - oppsigelse av avtale samt sletting av heftelser på gnr. 24 bnr. 1
7	I	08.06.2009	Norges vassdrags- og energidirektorat	Nye aktsomhetskart for steinsprang til bruk i kommunal arealplanlegging
9	I	03.02.2010	Hestnes båtforening v/Ole Bjørn Hestnes	Innspill om småbåthavn Lygre
11	I	20.04.2010	Alf Aakre	Forespørsel vedr. kommuneplan
12	U	27.04.2010	Rogaland fylkeskommune-kultur; Rogaland fylkeskommune-samferdsel; Rogaland fylkeskommune-regionalplan; Fylkesmannen i Rogaland; Statens vegvesen	Varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen og høring av forslag til planprogram
13	U	27.04.2010	Bjerkreim kommune; Hå kommune; Sokndal kommune; Sirdal kommune; Lund kommune	Oppstart av revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022 - høring av forslag til planprogram
14	U	27.04.2010	Bergvesenet; Fiskeridirektoratet; Forsvarsbygg; Jernbaneverket Region Vest; Kystverket; Norges vassdrags- og energidirektorat	Revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022 og høring av forslag til planprogram
15	U	27.04.2010	Brannvesenet i Eigersund;	Varsel om oppstart av revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 -

			BR-representanten Åshild Slettebø; Dalane Energi IKS; Kommunelegen; Eigersund politistasjon; Lyse Energi AS; NAV Egersund; Eigersund havnevesen; Dalane Miljøverk IKS Telenor Broadcast, Norkring AS; NSB AS; ROM Eiendom; Telenor ASA; Næringssjefen i Dalane; Nettbuss; Naturvernforbundet i Rogaland; Mattilsynet; Landbrukskontoret i Eigersund og Sokndal; Felles Brukerutvalg i Eigersund kommune;	2022 og høring av forslag til planprogram
16	U	27.04.2010	Eigersund idrettsråd; Eigersund Fiskarlag; Egersund Seaservice v/ Næringssjefen i Dalane; Den norske kirke v/ kirkevergen; Dalane Friluftsråd; Dalane folkemuseum; Regionantikvar for Dalane v/ Knut Kluge; Sentrumsforeningen i Egersund; Statskog Sør- og Vestlandet; Telenett AS; Dalane videregående skole	Varsel om oppstart av revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022og høring av forslag til planprogram
19	I	10.05.2010	Skåra hestesenter	Revidering - innspill til tiltak for utvidelse av tilbud ved Skåra hestesenter
18	U	11.05.2010	Dag Kjetil Tonheim; Hans-Petter Tønnessen; Jone Omdal; Kenneth Bakkehaug; Sigmund Slettebø; Torbjørn Birkeland; Svein Narve Veshovda; Johan Egeland	Landbruksplan for Eigersund 2011-2015
23	I	24.05.2010	John Birkeland	Innspill til kommuneplanens arealdel - revidering av kommuneplan for Eigersund kommune
21	I	26.05.2010	WGH Eiendom AS	Innspill til kommuneplanens arealdel - revidering av kommuneplan for Eigersund kommune
22	I	27.05.2010	Per H. Skadberg	Innspill til kommuneplanens arealdel - revidering

				av kommuneplan for Eigersund kommune
24	I	31.05.2010	Tore Mong m.fl.	Innspill til kommuneplan - Nålaug
25	I	02.06.2010	Sokndal kommune	Vedr. høring av planprogram for revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
26	I	03.06.2010	Statens vegvesen	Uttalelse - varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen og høring av forslag til planprogram
28	I	09.06.2010	Forsvarsbygg	Uttalelse - varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen for Eigersund kommune og høring av forslag til planprogram
31	I	10.06.2010	Norges vassdrags- og energidirektorat	Uttalelse - høring av planprogram og melding om revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
29	I	10.06.2010	Dalane Folkemuseum	Innspill - revidering av kommuneplanen for Eigersund kommune
36	I	10.06.2010	Fiskeridirektoratet	Uttalelse - varsel om oppstart og forslag til planprogram for rullering av kommuneplan 2011-2022 - sjøkart nr. 13
37	I	11.06.2010	Direktoratet for mineralforvaltning	Uttalelse - varsel om oppstart høring av planprogram for kommuneplan 2011-2022
33	I	11.06.2010	Rogaland fylkeskommune	Uttalelse - varsel om oppstart av planprogram for kommuneplan 2011-2022 jfr. ny plan- og bygningslov
34	I	11.06.2010	Fylkesmannen i Rogaland	Høringsuttalelse planprogram - kommuneplan for Eigersund 2010 - 2022
32	U	11.06.2010	48 mottakere...	Revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022
35	X	14.06.2010		Forslag til planprogram juni 2010
38	I	14.06.2010	Fylkesrådmannen i Rogaland	Uttalelse - revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022

Parter i saken:

	Bergvesenet	Postboks 3021 Lade,	7441		
	Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389		
	Brannvesenet i Eigersund				
	BR-representanten Åshild Slettebø				
	Dalane Energi IKS	Postboks 400	4379		
	Dalane folkemuseum	pb 338	4379		
	Dalane Friluftsråd	Landbrukssenteret	4376		
	Dalane Miljøverk IKS	Postboks 535	4379		
	Dalane videregående skole	Postboks 503			
	Den norske kirke v/ kirkevergen				
	Egersund Seaservice v/ Næringssjefen i Dalane	Postboks 102	4379		
	Eigersund Fiskarlag	Hoveræget 9	4370		
	Eigersund havnevesen	Postboks 117	4370		
	Eigersund idrettsråd				
	Eigersund kommune	Postboks 580, 4379			

		Egersund			
	Eigersund politistasjon	Postboks 25	4379		
	Felles Brukerutvalg i Eigersund kommune				
	Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804		
	Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103		
	Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001		
	Fylkesmannen i Rogaland-Fylkeslandbruk	Postboks 59	4001		
	Hå kommune	Postboks 24	4368		
	Jernbaneverket Region Vest	Postboks 4350	2308		
	Kommunelegen				
	Kystverket	Postboks 1502	6025		
	Landbrukskontoret i Eigersund og Sokndal	Landbrukssenteret	4376		
	Lund kommune	Moiveien 9	4460		
	Lyse Energi AS	Postboks 8124	4069		
	Mattilsynet	Varbergveien 19	4370		
	Naturvernforbundet i Rogaland	Postboks 441	4002		
	NAV	Postboks 260	4066		
	Nettbuss	Fossveien 6	4370		
	Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301		
	Telenor Broadcast, Norkring AS		1331		
	NSB AS	Prinsensgt 7-9	0048		
	Næringssjefen i Dalane	Pb 102	4379		
	Regionantikvar for Dalane v/ Knut Kluge	pb 580	4379		
	Rogaland fylkeskommune-kultur	PB 130	4001		
	Rogaland fylkeskommune-regionalplan	Postboks 130	4001		
	Rogaland fylkeskommune-samferdsel	Postboks 130	4001		
	ROM Eiendom	Kirkegaten 15	0048		
	Sentrumsforeningen i Egersund	Postboks 534	4379		
	Sirdal kommune		4440		
	Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380		
	Statens vegvesen	Askedalen 4	6863		
	Statskog Sør- og Vestlandet	PB. 433	4664		
	Telenett AS	Postboks 340	4001		
	Telenor ASA	Snarøyvn. 30	1331		

Planprogram for kommuneplanen
- arealdelen -
2011-2023

Eigersund kommune

Innholdsfortegnelse

Del 1. Planprogram for Eigersund kommune **3**
Hva er et planprogram ? 3
Formål og lovgrunnlag 3
Kort om eksisterende kommuneplan 3
Oppbygging og avgrensning av planarbeidet 3
Planprosess og medvirkning 4
Organisering av kommuneplanarbeidet 4
Utarbeidelse og struktur i planprogram 6
Arealplaner - gjeldende planer og planer som skal endres 6
Barn og unge i planleggingen 6
Velforeninger og frivillige lag m.m 6
Samfunnssikkerhet og beredskap i planleggingen 6
Konsekvensutredninger 7
Del 2. Nasjonale mål og retningslinjer for planarbeidet **8**
Del 3. Fokusområder for planarbeidet – utfordringer og veivalg **10**
1. Samfunnsutvikling 10
2. Befolkningsutvikling 10
3. Kommunens økonomiske situasjon 12
4. Næringsutvikling 14
5. Boligbygging og bo- oppvekstmiljø 18
6. Kommunen som organisasjon 20
Nødvendig utredninger 20
4. Generelle tema og utfordringer knyttet til ulike forhold **21**
Eigersund i en regional sammenheng 21
By- og byutvikling i Egersund 21
Tettstedsutvikling i Eigersund kommune 22
Spredt boligbygging 22
Helse, omsorg - folkehelse 22
Oppvekst, barnehage og grunnskole 23
Administrasjon og styring 24
Tilgjengelighet for alle 24
Areal for offentlige og allmennyttig virksomhet 24
Reiseliv 25
Fritidsbebyggelse 25
Områder for friluftsliv og rekreasjon 26
Landbruk, natur og friluftsliv 26
Jordbruk 26
Skogbruk 28
Kulturminner og kulturlandskap 28
Geologi og steinressurser 30
Samferdsel og infrastruktur 31
Hovedleder/bileder 32
Jernbane 32
Telekommunikasjon - mobilutbygging 32
Trafikksikkerhet 33
Miljø- og klimautfordringer i Eigersund 33
Fornybar energiproduksjon 34
Fiskeri og fiskerinæring 35
Kystfiskeflåten og Havfiskeflåten 35
Generelt om planlegging i sjø 35
100 – meters beltet 35
Natur- og friluftsområder - sjøområdene 35

Bilder: Arnt Olav Klippenberg og Egersund byutvikling ved Johan Aakre

Del 1. Planprogram for Eigersund kommune

Hva er et planprogram ?

For kommuneplanen skal det utarbeides planprogram etter reglene i NY-pbl § 4-1. Planprogrammet skal redegjøre for hvilke temaer som skal tas opp i kommuneplanprosessen, og hvordan planprosessen skal legges opp. Planprogrammet skal også redegjøre for hvilke utredninger som må gjøres i forbindelse med planprosessen, og det er krav om konsekvensvurdering for alle nye utbyggingsområder som legges inn i planen. Planprogrammet skal angi en tidsplan for arbeidet.

Formål og lovgrunnlag

Målet med kommuneplanen er å gi klare og entydige forutsetninger for kommunens utvikling.

Det er den langsiktige delen – arealdelen som en nå foretar en lett rullering av. Rådmannen viser her til at en hadde en full gjennomgang sist med en svært omfattende prosess. En har spisset planprogrammet slik at en tydeligere sier noe om hvilke typer areal som vil bli vurdert lagt inn ved denne revideringen.

Plan- bygningsloven stiller krav om at det skal foreligge et planprogram for blant annet alle kommuneplaner, og reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Krav om å utarbeide planprogram som grunnlag for kommune(del)planer er ikke nytt, men har vært hjemlet i forskrift. Eigersund kommune har utarbeidet planprogram som del av planprosessen siden 2001.

Oppstart av planarbeidet skjer ved at planprogrammet behandles politisk og sendes på høring / offentlig ettersyn. Varsling av oppstart av planarbeidet skjer samtidig. Planprogrammet fastsettes av planmyndigheten som for kommuneplanen er kommuneplanutvalget. Kommuneplan med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal gi en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning - av planens virkninger. Kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Det er imidlertid ikke et krav til å utforme en planstrategi før etter neste kommunevalg (2011).

Kort om eksisterende kommuneplan

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2007. Dagens kommuneplan består av langsiktige målsetninger og retningslinjer for sektorenes planlegging samt beskrivelse av arealdelen. I tillegg består den av juridisk bindende kommuneplankart, som viser hvilke arealer som er avsatt for forskjellige formål, og hvilke nye byggeområder som skal bygges i den 12-års perioden planen gjelder for.

Oppbygging og avgrensning av planarbeidet

Gjeldende kommuneplan har et tidsperspektiv på 12 år og er en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Ved denne revideringen er det arealdelen en skal revidere.

En har avgrenset tematikken kraftig i forhold til høringsutkastet for å kunne holde den fremdriften kommunestyret ønsker.
I tilknytning til hvert tema har en satt opp hva som skal gjøres ved denne revideringen ev. klarlagt vurderingskriterier.

Samfunnsdelen

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og for kommunen som organisasjon.

Tekstdelen til kommuneplanen skal ikke revideres ved denne rulleringen.

Arealdelen

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealdelen skal

angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer for ny arealbruk. I planen skal viktige behov for både vern og utbygging samordnes, slik at det blir lettere å utarbeide detaljerte planer og raskere å fatte beslutninger i enkeltsaker.

Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål, retningslinjer og overordnede planer for arealbruk er ivaretatt.

Arealdelen er rettslig bindende for alt arbeid og alle tiltak som omfattes av loven, dvs at grunneiere, rettighetshavere og offentlige myndigheter er juridisk bundet av planen.

- planen er et hoveddokument med to plankart i M 1:25000 med bestemmelser og retningslinjer.
- kommunedelplanene for Hellvik, Helleland blir revidert og integrert med kommuneplanen.
- kommunedelplan for Egersund by blir henholdsvis 1:25000 og 1:10000.

Planprosess og medvirkning

En har lagt opp til en lettere revidering i forbindelse med denne revideringen. Verbaldelen revideres ikke. Det er likevel en planprosess som legger stor vekt på medvirkning og samråd.

En vil bl.a. bruke kommunens hjemmeside aktivt i hele planprosessen samt følge bestemmelsene i PBL som gjelder varsling av oppstart, høring m.m. Den skisserte fremdriften er bl.a. avhengig av at en ikke får flere omganger med utlegging til offentlig ettersyn og at det ikke blir for omfattende endringer i høringsutkastet samt at en klarer å spisse planprogrammet i forhold til de temaene en ønsker å vurdere.

Organisering av kommuneplanarbeidet

Organiseringen av kommuneplan-arbeidet baseres på de erfaringer som er gjort i tidligere rulleringer av planen.
Formannskapet som kommuneplanutvalg har det overordnede ansvar for planprosessen.

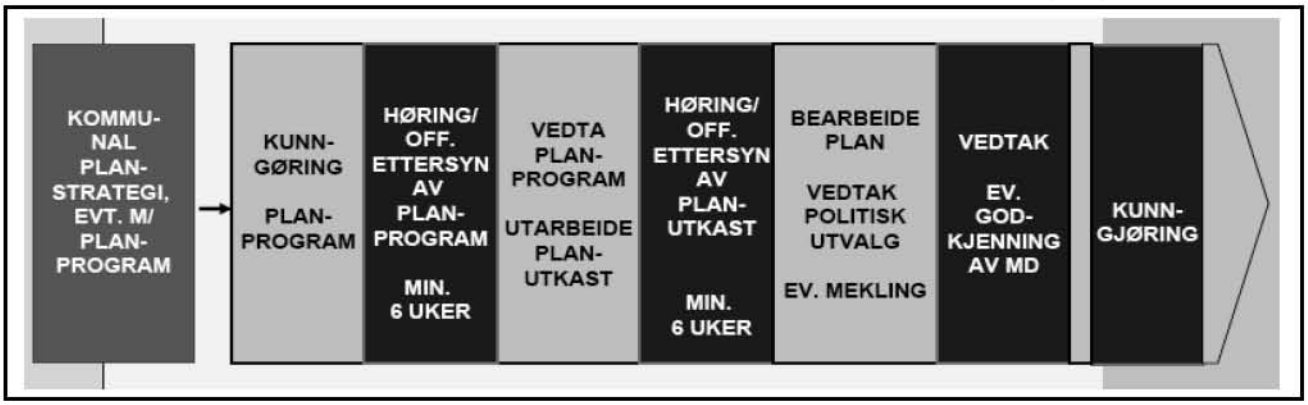

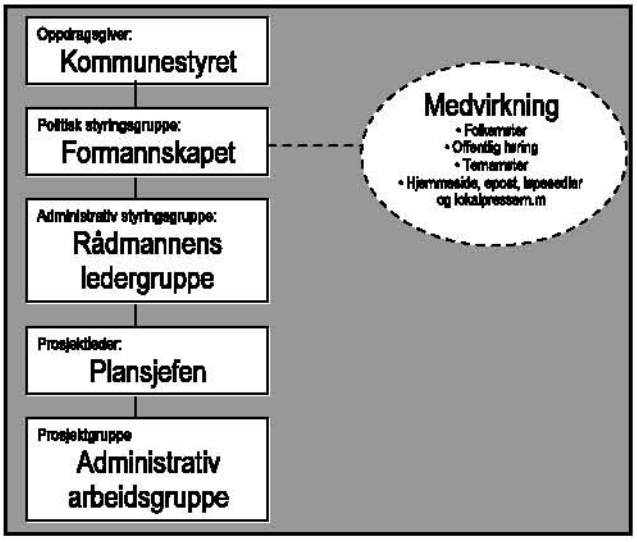

På administrativt nivå fungerer rådmannens ledergruppe som en styringsgruppe.
En administrativ gruppe ledet av plankontoret – har ansvar for den daglige framdriften i planarbeidet.

KOMMUNEPLAN 2010-2022. FRAMDRIFTSPLAN

	2010												2011							
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A/S
Planprogram																				
Oppstartskonferanse i kommunestyret																				
Formannskapet (kommuneplanutvalg) legger planprogrammet ut til offentlig ettersyn.																				
Høring av planprogram og kunngjøring av oppstart – løpeseddel/annonse/internett m.m.																				
Oppstartsmøte statlige og regionale myndigheter																				
Planprogram vedtas																				
Boligbyggeprogram																				
Befolkningsprognose																				
Presentasjon av befolkningsprognose i kommunestyret																				
Revidering av landbruksplan																				
Havneplan – eget prosjekt i regi av Havnevesenet																				
Adm. arbeidsgruppe				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Møter styringsgruppe				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Møte med nabokommunene																				
Temamøte - næring																				
Div. møter- felles brukerutvalg/BR-reprsentant m.m.																				
Befaringe /vurdering av innspill					x	x	x	x	x	x	x									
Utarbeiding av planforslag																				
Info kommunens hjemmeside	x			x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Planforslaget vedtas (1.gang)																				
Kunngjøring og offentlig høring																				
Folkemøter inntil 4 stk.																				
Prosessarbeid etter høring																				
Behandling i utvalgene																				
Endelig behandling i formannskapet og kommunestyret																				
Kunngjøring																				

Forutsetninger for planprosessen:

- Rådmannen har foreslått en planprosess som ikke omfatter verbaldelen. Dette medfører at planen har et hovedfokus på arealdelen.
- Dersom det kommer inn innspill som krever ytterligere konsekvensutredning utover det som blir gjort i innsendingsskjema, og dette ikke er gjort av tiltakshaver vil disse måtte utsettes til neste revidering.
- En vil måtte kunne gjøre justeringer i forhold til prosess og tidsplan underveis for å følge foreslått fremdriftsplan.
- Planprogrammet må legges til grunn for de vurderinger som blir gjort.
- Tidsplanen er svært stram og skal en klare å få en vedtatt plan i juni 2011 vil en ikke kunne ha ekstra høringer eller lignende. Det er derfor viktig at en er ikke legger inn nye innspill etter høringen. En vil i forbindelse med oppstart ha 3 mnd. med å komme med innspill.

Utarbeidelse og struktur i planprogram

Planprogrammet er delt i fire deler og der:
Del 1 er en generell del som omhandler en bakgrunn, lovgrunnlag, hovedutfordringer, mål, avgrensning, prosess, utredninger og reguleringsplaner som skal saneres/beholdes.

Videre vil en i **del 2** gå gjennom en del statlige føringer for planleggingen i form av nasjonale mål og retningslinjer.

I **del 3** går en gjennom noen utpekte fokusområder og tema og hvilke prinsipp/avgrensning av tema som vil bli lagt til grunn for arealbruken i kommuneplanen, samt peke på utfordringer som skal løses ved denne revideringen.

I **del 4** tar en opp en del generelle forhold som vil gjelde for hele kommunen, samt peke på noen prinsipp/utfordringer/kriterier for vurdering av innspill i tilknytning til disse.

Arealplaner - gjeldende planer og planer som skal endres

Eigersund kommune har i dag omlag 250 gjeldende reguleringsplaner, der hovedtyngden er private reguleringsplaner for hytter, boliger og kommunale planer for ulike offentlige formål med hovedtyngden i sentrumsområdene i Egersund.

Gjeldende kommuneplan er basert på at reguleringsplanene gjelder foran kommuneplanen dersom annet ikke er sagt. Dette ønsker en å videreføre.

Det er viktig at en gjennom kommuneplanen sanerer de reguleringsplanene som er helt uaktuelle, eller at kommuneplanen erstatter gamle reguleringsplaner helt eller delvis.

Barn og unge i planleggingen

Barn og unges oppvekstmiljø" omfatter barns fysiske, kulturelle, sosiale og psykososiale miljø og sammenhengene mellom disse.

Med utgangspunkt i sin familietilknytning møter barn og unge et oppvekstmiljø som kan inndeles i tre kategorier

1. Fysiske omgivelser - gater/veier, bygninger, leke- og friarealer.
2. Sosialt nettverk - frivillige tiltak, foreningsliv, jevnaldrende og naboer.
3. Offentlige service- og hjelpetiltak, barnehager, skoler, helse, kultur og fritid.

Gjennom arbeidet med kommuneplanen vil en ta barn og unge med som en aktiv premissleverandør på bl.a. følgende måter:

- Utfordre skolene og barnehagene til å komme med innspill i forbindelse med oppstart.
- Engasjere BR-representanten i planarbeidet

Følgende premisser bør legges til grunn i forhold til barn og unges oppvekstmiljø og oppvekstvilkår i kommuneplanen.

- All planlegging og alle tiltak overfor barn og unge må ta utgangspunkt i at familien er den basis som er viktigst for barn og unge.
- Barnehager og skoler er svært sentrale faktorer i barn og unges oppvekstmiljø. Disse må sikres tilstrekkelig areal ved denne revdieringen.
- I forhold til oppvekstmiljø og oppvekstvilkår bør en stimulere til frivillig aktivitet og legge til rette for positiv samhandling og nettverksbygging i bomiljøene for eksempel avsetting av areal til nærmiljøanlegg.

Velforeninger og frivillige lag m.m

Velforeninger og lignende er effektive organ for kommunal problemløsning på et "rett nivå", der det skapes økt trivsel og øker det lokale engasjement gjennom mobilisering.

Disse er viktige samarbeidspartnere i forhold til å arrangere folkemøter samt få innspill som gjelder hele lokalsamfunnet de representerer.

Samfunnssikkerhet og beredskap i planleggingen

Beredskapsmessige hensyn i planleggingen er et tema som skal vurderes ved arealplanleggingen i Eigersund. Det er en kommunal oppgave å se til at det ikke blir gitt tillatelse til fradeling eller bygging på areal som er truet av ras, flom og utgliding.

Det har vært flere prosesser i rettsvesenet, der kommuner har blitt holdt ansvarlig for manglende tiltak i forhold til skader ved naturfare.

Ved utlegging av nye byggeområder skal det vurderes i hvilken grad disse ligger i utsatte områder.

1. Det skal for alle tiltak/innspill bli gjennomført en ROS vurdering over kjente forhold på eget skjema.

2. Det skal ikke legges ut nye byggeområder i områder hvor det er kjent fare for flom, ras og lignende.

3. Føre-var prinsippet skal legges til grunn dvs. at for innspill hvor det er tvil, skal disse ikke legges inn uten at det er dokumentert av fagkyndige at det ikke er fare.

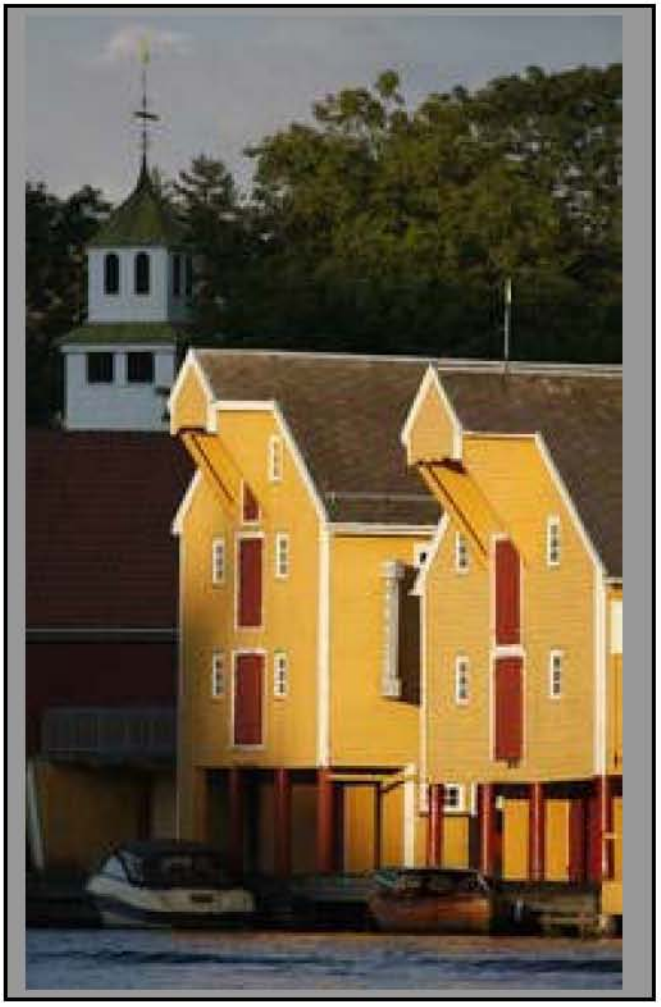

Konsekvensutredninger

Kommuneplanen omfattes av reglene om konsekvensutredninger, jfr NY-pbl § 4-2;
...kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og.. som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning - av planens virkninger for miljø og samfunn.

Ny-pbl trådde i kraft 01.07.09.
For hvert av områdene i arealplanen hvor det foreslås vesentlig endring i arealbruken, skal det gjennomføres en konsekvensutredning. Konsekvensutredningen skal gjøres med utgangspunkt i en vurdering av konfliktene tilknyttet endring av arealbruken. ¨
Vurderingen av konsekvenser skal baseres på kjente registreringer, faglig skjønn, befaringer i de ulike områdene og andre kjente opplysninger.

For å håndtere innspill fra private og bedrifter, vil en utarbeide et eget skjema for innspill til kommuneplanen som vil være klar til planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn.

Del 2. Nasjonale mål og retningslinjer for planarbeidet

Nye lover og forskrifter

- Lov om planlegging og byggesaks-behandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) (01.07.09)
- Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) (01.01.09)
- Lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova) (i kraft 01.01.09)
- Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova) (01.08.06)
- Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre (27. juni 2008).
- Naturmanfoldsloven

Stortingsmeldinger m.m

- Stortingsmelding nr 29 (1996-97) om regional planlegging og arealpolitikk
- Stortingsmelding nr 23 (2001-2002) om bedre miljø i byer og tettsteder
- Stortingsmelding nr 31 (1996-97) om distrikts- og regionalpolitikken
- Stortingsmelding nr 58 (1996-97) om miljøvernpolitikk for ei bærekraftig utvikling
- Stortingsmelding nr 28 (1997-98) Oppfølging HABITAT II
- Stortingsmelding nr 29 (1998-99) Om energipolitikken
- Stortingsmelding nr. 21 (2004-2005) "Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand"
- Stortingsmelding nr 48 (1994-95) Havbruk - en drivkraft i norsk kystnæring
- Stortingsmelding nr 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge
- Stortingsmelding nr 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og
- St.meld. nr. 16 (2008-2009) *Nasjonal transportplan*
- St.meld. nr. 34 (2006-2007) *Norsk klimapolitikk*
- St.meld. nr. 22 (2007–2008) *Samfunnssikkerhet*
- St.meld. nr. 20 (2006-2007) *Nasjonal strategi for å utjevne sosiale forskjeller*
- St.meld. nr. 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning
- St.meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen
- St.meld. nr 16 (2004-2005) *Leve med kulturminner*
- St.meld. nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring*
- St.meld. nr. 16 (2006-2007) *Tidlig innsats for livslang læring*
- St.meld. nr 9 (2006-2007) *Arbeid, velferd og inkludering*
- St.meld. nr. 25 (2005-2006) *Mestring, muligheter og mening*
- St.meld. nr. 25 (2005-2006) *Omsorgsplan 2015*
- St.meld. nr. 23 (2001-2002) *Bedre miljø i byer og tettsteder*
- St.meld. nr 39 (2000-2001) *Friluftsliv*
- NOU 2006-6 Når sikkerheten er viktigst
- Nasjonal helseplan (2007-2010)
- Nasjonal strategi for det tobakksforebyggende arbeidet 2006-2010
- Nasjonal handlingsplan for trafikksikkerhet på veg 2006-2009
- Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne (01.12.2004).
- Retningslinje T-1442 Støy i arealplanlegging (26.01.2005)
- Rundskriv T-5/99 B om Tilgjengelighet for alle (29.12.99)
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene (04.09.09)

Rikspolitiske retningsliner (RPR)

RPR er en måte å formidle den nasjonale politikken på i forhold kommune- og fylkesplanleggingа. RPR formidler den nasjonale politikken som premisser for planleggingen i kommuner og fylkeskommuner. Det er følgende relevante rikspolitiske retningslinjer som legger premisser for kommuneplanens arealdel:

- RPR for å ivareta barn og unge sine interesser i planleggingen T-2/08
- RPR for samordna areal- og transportplanlegging T-5/93
- RPR for verna vassdrag T-1078

.

Arealpolitiske føringer

Gjeldende arealpolitiske føringer fremgår bl.a av St.meld. nr. 26 (2006-2007)

Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand:
- Arealpolitikken skal legge til rette for redusert utslipp av klimagasser.
- Arealplanleggingen skal bidra til å redusere klimaendringenes trussel mot liv, helse og materielle verdier, samt samfunnsviktige funksjoner og infrastruktur.
- Transportpolitikken i byområdene skal bidra til reduserte klimagassutslipp, bedre bymiljø og helse og økt tilgjengelighet for alle.
- Byer og tettsteder skal utvikles slik at miljø, livskvalitet og helse fremmes gjennom god stedsforming og boligkvalitet, tilgjengelige utearealer med høy kvalitet og sammenhengende grønnstrukturer med gode forbindelser til omkringliggende naturområder.
- Miljøkvaliteter i landskapet skal bevares og styrkes gjennom økt kunnskap om verdier og bevisst planlegging og arealpolitikk.
- Årlig omdisponering av de mest verdifulle jordressursene skal halveres innen 2010.
- Fritidsbebyggelse skal lokaliseres og utformes med vekt på landskap, miljøverdier, ressursbruk og estetikk.
- Strandsonen skal bevares som et natur- og friluftsområde tilgjengelig for alle.
- Vassdragene skal forvaltes gjennom helhetlig arealpolitikk som sikrer vassdragslandskap, vassdragsbelter og vannressurser.

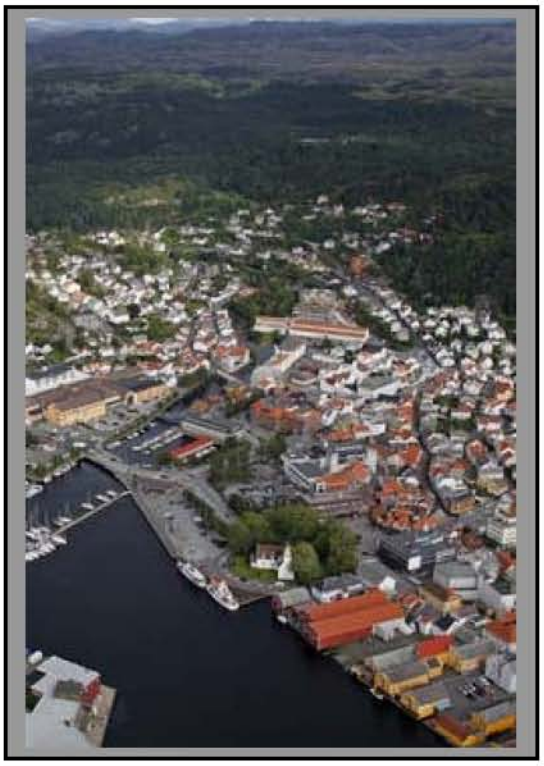

Regionale planer

Rogaland Fylkeskommune har flere planer som er retningsgivende for kommunens planlegging, de mest sentrale er

- Fylkedelplan for Friluftsliv, Idrett, Natur og Kultur (FINK)
- Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane.
- Fylkesdelplan for vindkraft
- Reg.pl for energi og klima i Rogaland

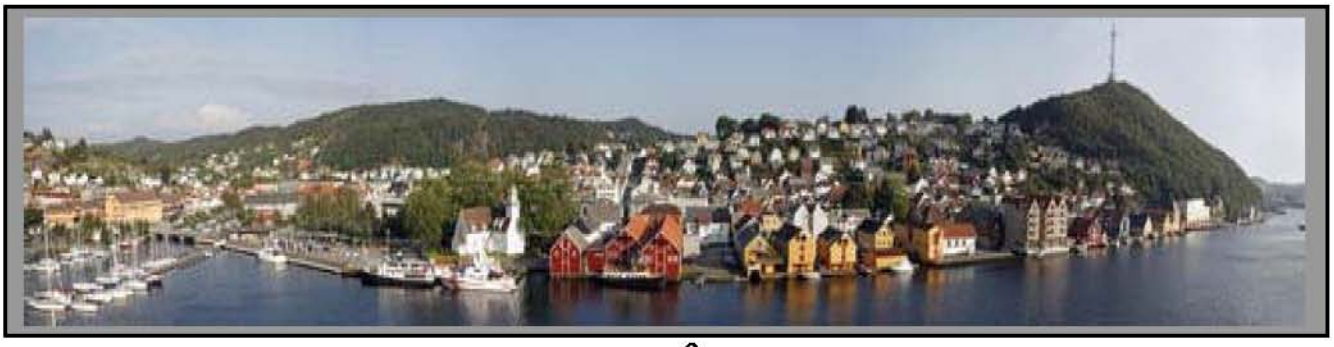

Del 3. Fokusområder for planarbeidet – utfordringer og prioriteringer

I dette og neste kapittel fremheves noen trekk og sentrale utfordringer ved utviklingen i Eigersund.

Rådmannen vurderer utifra de tidsmessige rammene som er satt for revideringen at en må stramme kraftig inn på omfang og tema. En beholder prosessen om lag som skissert, men med justeringer og presiseringer.

Eigersund blir, i tillegg til å være en sentral del i Dalane regionen, mer og mer en del av en større region – Stavangerregionen. I arbeidet med kommuneplanen vil det derfor kunne settes fokus både på felles utviklingstrekk innen Stavangerregionen og det særegne for Eigersund. Eksempelvis vil arbeidsplasser, arbeidsledighet m.m. måtte belyses både fra et regionalt og lokalt perspektiv.

Det kan tenkes ulike temaer eller temaområder som kommuneplanarbeidet skal ha størst konsentrasjon om. Temaene valgt under, er et forsøk på å angi noen få hovedtema for kommuneplanarbeidet.

Andre tema, eller andre tema i ulike kombinasjoner med temaene under, er selvsagt mulig. Endelig valg av hovedfokus i arbeidet med en Kommuneplanen 2010-2022, gjør en i forbindelse med en samlet vurdering av planprogrammet etter høringen.

To temaer – befolkningsutvikling og kommunens økonomiske situasjon – danner grunnlag for problemstillinger og drøftinger av andre tema, og behandles derfor først sammen med generell samfunnsutvikling.

I forbindelse med dette arbeidet vil det være en utfordring å få frem en verbaldel og arealdel som støtter opp under hverandre og som sammen angir den retningen en ønsker at kommunen skal utvikle seg. Samtidig ser en det som nødvendig å gå bredt ut i starten, men der en må bruke planprosessen til å fokusere på noen få utvalgte områder.

Rådmannen har foreløpig pekt på følgende områder som en ønsker å sette fokus på i henholdsvis verbal- og arealdelen

1. Samfunnsutvikling
2. Befolkningsutvikling
3. Kommunens økonomiske situasjon
4. Næringsutvikling/arbeidsplasser
5. Bolig og bo-og oppvekstmiljø
6. Kommunen som organisasjon

1. **Hovedfokus for denne revideringen vil i hovedsak være næringsutvikling herunder å sikre arealer for eksisterende og ny næringsvirksomhet.**
2. **Videre vurdere fremtidig hovedakse for videre byutvikling.**
3. **Gjennomgang og vurdering av innspill i tråd med føringene i planprogrammet.**

Et godt samspill og god dialog mellom kommune, lokalsamfunn, skoler, organisasjoner, næringsliv m.v. er en forutsetning for å kunne utvikle dette.

1. Samfunnsutvikling

Selv om en ikke legger opp til en revidering av tekstdelen, vil tema knyttet til denne fremdlees ha betydning for de valgene og vurderingene en gjør i arealdelen.

Et bærende prinsipp vil fremdels være at nødvendig detaljering må skje i forbindelse med egne sektor/temaplaner.

Kommuneplanprosessen skal bidra til å avdekke hvilke sektorer det bør utarbeides sektor/temaplaner for.

2. Befolkningsutvikling

Eigersund kommune hadde pr. 01.01.09 et samlet innbyggertall på 13969 og passerte 14000 i løpet av året. Eigersund har de senere år hatt en jevn og svak vekst i folketallet og en legger til grunn at denne veksten vil fortsette i planperioden.

Veksten har ligget mellom 0,5-1,4% pr. år og en anser at en vekst på om lag 0,7% vil være naturlig å legge til grunn for planperioden. Dette er også i tråd med SSB fremskriving alternativ MMMM.

Om lag 75% av befolkningen bor i tettbebygde strøk, hovedsakelig i Egersund by, noe som gjør dette til en bykommune. En kan forvente at mesteparten av veksten vil komme i tilknytning til Egersund by.

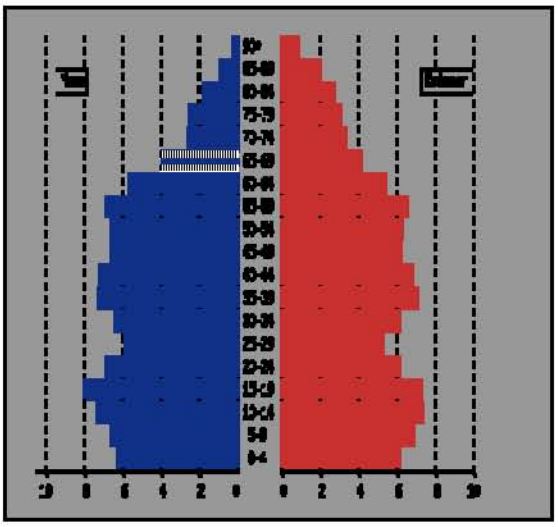

I motsetning til kommunen på nord Jæren hvor befolkningsutviklingen er en direkte sammenheng med boligbyggingen, er befolkningsutviklingen i Eigersund i større grad avhengig av utviklingen i arbeidsmarkedet. Samtidig ser en at det skjer en intern sentralisering i kommunen, der det kan virke som om folk flytter fra distriktene og inn i til byen.

Dersom befolkningen skal øke i Eigersund, anslår en at det må bygges over 55 boliger pr. år i kommunen. Naturlig tilvekst har i enkelte perioder vært på opp mot 80 til 90 personer pr år, men har mot slutten av 90-tallet vært på 50 til 60 personer. Det skyldes at det har vært stor økning i aldersgruppene 45 til 55 år og en er da vanligvis ferdig med å få barn.

Dette viser seg også igjen i befolkningspyramiden for 2006 og 2018 der tyngdepunktet er i ferd med å forflytte seg ved at en får en kraftig økning i alderen 67+, en nedgang i alderen 6-15 år og stabilt i aldersgruppen 0-5 år.

Andelen 16-66 år vil først øke for så å vise en synkende tendens mot slutten av planperioden.

Utfordringen fremover er å få flere unge i etableringsfasen til å bosette seg i, eller la være å flytte fra kommunen.

Dette betyr at det må fokuseres på å utvikle en sammenhengende tiltakskjede som ivaretar arbeidsplasser, boliger, rekreasjonsområder, fritidstilbud, barnehageplasser m.m. Kort sagt "det gode liv" i Eigersund kommune.

Utfordringer

Analysen av befolkningsutviklingen sammen med befolkningsprognosen som bygger på forventet boligbygging i Eigersund fra 2006, gir grunnlag for noen refleksjoner:

- Det kan i utgangspunktet forventes relativt lav befolkningsvekst i Eigersund i planperioden.
- Relativt sett er aldersgruppene mellom 25 og 30 år underrepresentert i Eigersund nå. Med mindre en får innflytting – særlig av kvinner – i disse aldersgrupper, vil en kunne få betydelig nedgang i antall fødsler i de nærmeste årene.
- De eldste aldersgrupper vil gradvis utgjøre en stadig større andel av befolkningen i Eigersund. Det vil føre til økt antall dødsfall i forhold til totalbefolkningen.
- For å ha befolkningsvekst i Eigersund er det nødvendig å ha en boligbygging på minst 45 boliger per år. De siste årene har boligbyggingen ligget på et snitt på 75 boliger pr. år.
- For å ha netto innflytting større enn null er det nødvendig å bygge ca 55 boliger per år eller mer.

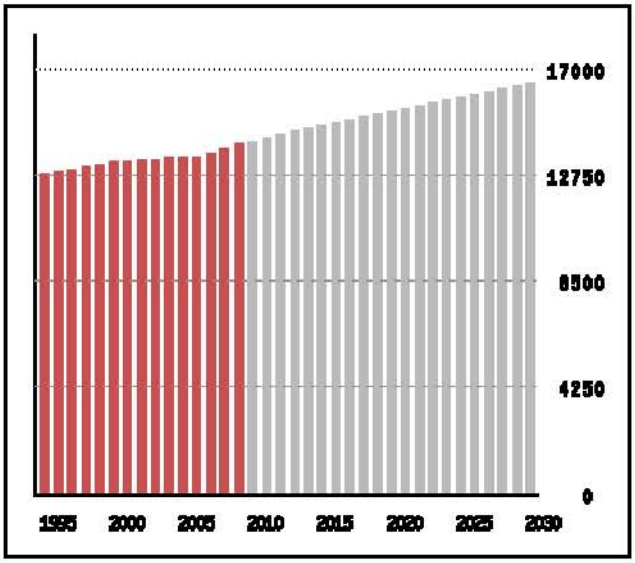

- Befolkningsvekst kan sikres ved to samtidige strategier:
  1. Arbeide for attraktive arbeidsplasser i Eigersund – for ulike utdanningsnivåer og ulike næringer.
  2. Legge til rette for at Eigersund kan være bostedskommune, men at en kan ha sitt

arbeid utenfor kommunen – akseptere utpendling.

- I kommunen som helhet og i alle barneskolekretsene vil det bli nedgang i elevtallet – unntatt i Rundevold der en kan forvente vekst om noen år.
- I kommunen som helhet og i alle ungdomsskolekretsene vil det bli nedgang i elevtallet – unntatt i Husabø der en kan forvente vekst.
- Det kan forventes en eldrebølge i kommunen – først blant de yngst eldre, men etterhvert også blant de eldste og mest pleiekrevende aldersgrupper, de over 90 år.

1. Ved denne revideringen skal en sikre tilstrekkelig areal for boliger i kommuneplanen dvs. videreføre eksisterende arealbruk.
2. Det skal vurderes om en skal legge ut et nytt boligområde på Helleland ev. gå videre med allerede regulert felt på Ramsland.
3. Det skal legges rekkefølgekrav på byggefelt i henhold til vurdering er som blir gjort i forhold til kapasitet ved skolene.

3. Kommunens økonomiske situasjon

Under dette kapitlet vises økonomisk utvikling og status samt økonomiske forhold som vurderes som viktige for Eigersund kommune og kommune-Norge generelt.

Regnskapsmessig driftsresultat de siste år

Diagrammet viser brutto driftsresultat (før finansposter (markert med grønn stolpe)), netto driftsresultat (etter finansposter, men før interne avsetninger til fond og bruk av fond (markert med blå stolpe)) samt regnskapsmessig mer/mindreforbruk.

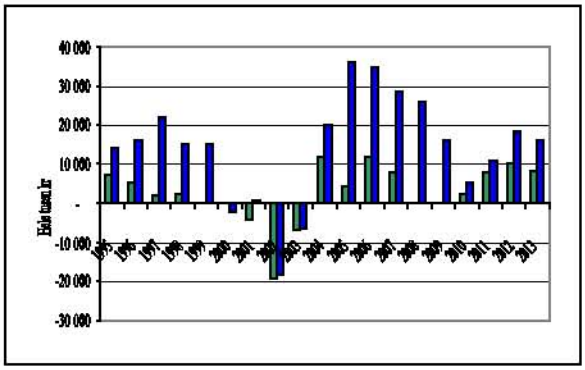

Framstillingen viser følgende hovedtrender:

- Det økonomiske resultatet svinger betydelig fra år til år.
- Regnskapsmessig har vi hatt en nedgang fra 2005/2006.
- Både 2008 og 2009 har gitt oss marginale brutto driftsresultat.

Prosentvis fordeling av kostnadene pr. år

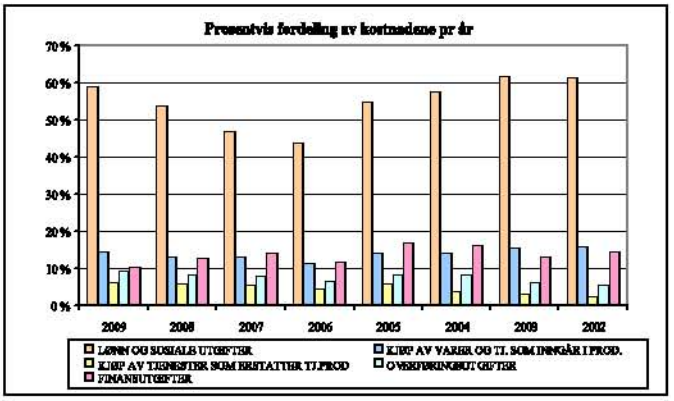

Oversikten viser at lønn og sosiale utgifter er den desidert største og økende kostnadsposten vår. Dette er en naturlig sak da vi er en tjenesteproduserende virksomhet. [1]
Årsaker til økning i disse utgiftene er bl.a. at pensjonskostnadene forventes å stige betydelig pga. flere ansatte, høyere lønn pr ansatt pga. generell lønnsutvikling i samfunnet., lavere.

Fordeling av inntektene til Eigersund kommune

De største inntektene til kommunen (på lik linje med andre kommuner) er statlige ramme-overføringer (rammetilskudd, vertskommune-tilskudd (spesielt for Eigersund kommune og ca. 30 andre kommuner) osv) samt skatt. [2]

Oversikt over årlige investeringer

Utviklingen i lånegjelden henger sammen med investeringskostnadene:

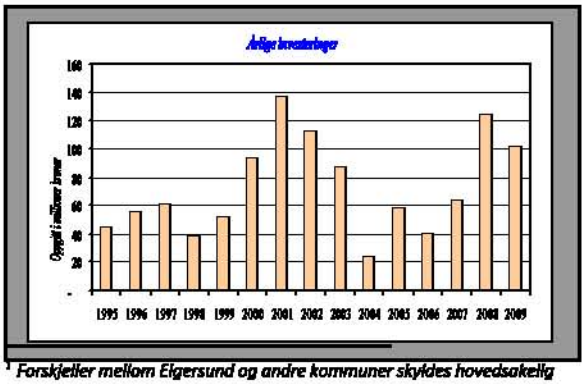

[1] *Forskjeller mellom Eigersund og andre kommuner skyldes hovedsakelig Sparepakke 1 og Sparepakke 2 i 2003 hvor en foretok stillingsreduksjoner tilsvarende 58 årsverk.*

[2] *Mye av den relativt store økningen av skatteinntektene i Eigersund kommune for 2009 må bl.a. tillegges økt beman-ning ved Aker Solutions, dvs. at utviklingen ved Aker Solutions har stor betydelig for skatteinngangen i Eigersund kommune.*

Diagrammet viser de årlige bruttoinvesteringene (inkludert utlån, aksjer og andeler) til Eigersund kommune i nevnte periode. I denne tabellen har vi trukket ut nedbetalingen av lån, Start-lån og salg av eiendommer.

Det påpekes at Kostra-tallene kan/vil inneholde feil, men det kan være grunn til å anta at feilene er jevnt fordelt mellom kommunene.
Oversikten på neste side viser at Eigersund kommune ligger betydelig lavere enn andre

Utvikling finanskostnader og lånegjeld

Faktorer som spiller inn i denne tabellen er renten, vedtatt minimumsavdragsbetaling og samlet lånegjeld. Uansett faktorer som legges inn så har samlede finanskostnader for Eigersund kommune

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009**	Totalt
1002 Mandal	2 337	2 584	2 407	2 262	2 232	2 863	2 936	17 621
1014 Vennesla	2 814	2 721	2 583	2 893	2 037	2 191	2 300	17 539
1101 Eigersund	1 641	1 405	1 255	1 437	1 231	1 308	1 330	9 607
1119 Hå	2 102	2 244	2 118	2 390	2 406	2 448	2 453	16 161
1120 Klepp	1 998	1 668	1 664	1 613	1 857	1 956	2 320	13 076
1121 Time	2 216	1 871	1 868	2 032	2 158	2 086	2 283	14 514
1224 Kvinnherad	2 447	1 929	2 393	2 312	2 132	2 535	3 153	16 901
1235 Voss	2 347	2 383	2 452	2 635	2 966	2 778	*2 793**	18 354

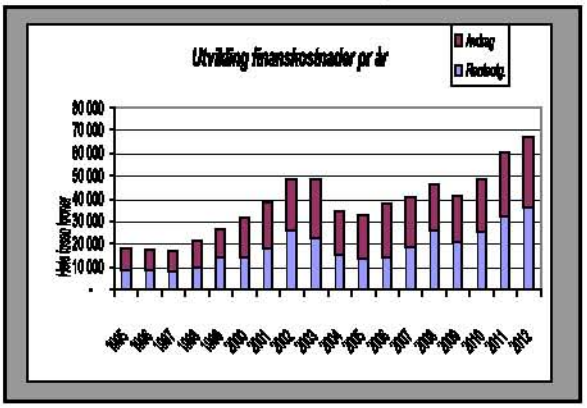

steget i perioden som er vist.
Deler av gjelden er realisert til forhold knyttet opp mot handlingsplan for eldreomsorg, skolebygg og selvfinansierende tjenester. I tabellen har en også lagt inn renteutgiftene og avdragene for økonomiplanperioden.

I løpet av perioden 2007 – 2013 vil den langsiktige gjelden øke betydelig. Økningen i gjelden henger i hovedsak sammen med vedtatte, statlige reformer (herunder handlingsplan for eldreomsorg, psykiatriplan, grunnskolereform), krav (for eksempel avløpsrensing), samt ombygging/nybygg av skoler.[3]

Kostra-tall knyttet opp mot administrasjon

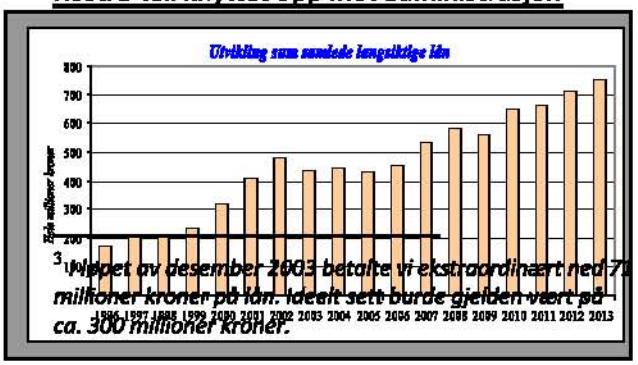

[3] I løpet av desember 2003 betalte vi ekstraordinært ned 71 millioner kroner på lån. Idealt sett burde gjelden vært på ca. 300 millioner kroner.

kommuner knyttet opp mot administrasjonskostnader.

Det må stilles spørsmål om ikke administrative funksjoner bør økes. Dette for å frigjøre bla. toppledere i større grad fra saksbehandling og fått mer ressurser knyttet til utredning.[4]

Totalkostnader for perioden 2003-2009 - Totalt Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb., konsern.[5]

Økonomiske utfordring:
De største økonomiske utfordringene for Eigersund kommune i årene er følgende:

- Skatteinngangen varierer betydelig mellom de ulike år, bl.a. pga. svingninger hos Aker Solutions.
- Behovet for økt tjenesteproduksjon er sterkt stigende. Oversikter fra både Det tekniske beregningsutvalg og KS viser at inntektene IKKE har økt tilsvarende behovet / kravet om økt tjenesteproduksjon.
- Lønnsutgiftene og pensjonsutgiftene stiger betydelig, og mer enn inntektene.
- Veksten innenfor ressurskrevende tjenester er sterkt økende.

[4] Bla. har en ikke saksbehandlere innenfor Sentraladministrasjonen. Dette betyr at rådmann og / eller ledere må ta saksutredning.

*[5] **Sammenligning med andre kommuner:***
** 2009 tallene for Voss er stipulert ut i fra snittet de 3 siste årene pga manglende rapportering.*
*** Alle tall for 2009 er ureviderte tall pr. 15.3.2010 og kan endre seg.*

- Det skal foretas reduksjoner knyttet opp mot vertskommunetilskuddet.
- Fra og med 2011 skal barnehagetilskuddet innføres i rammetilskuddet.
- Samhandlingsreformen antas å bli en utfordring – både i forhold til faglighet og økonomi.
- Høy lånegjeld – som er eksponert for rentesvingninger.
- Pga. bruk av premieavvik, på samme måte som stort sett resten av landets kommunner, kan / vil en få likviditetsmessige problemer kommende år.
- Det er forventninger om økt tjenesteproduksjon både politisk og i befolkningen.

Ved denne revideringen skal en:

1. Søke å styre boligbygging i forhold til rekkefølgekrav m.m. på en slik måte at en optimaliserer kommunale investeringer og dermed hindrer nye dersom dette ikke er helt nødvendig.

4. Næringsutvikling

I Eigersund kommune er det særlig næringsmiddel og fiskerinæringen og aktivitet i og rundt hjørnesteinsbedriften Aker Solution som utgjør de sentrale delene av næringslivet. Det er Egersunds sentrale plassering i Nordsjøbassenget, med Norges beste naturlige havn, som gjør stedet så attraktivt. Havnen er hovedsakelig isfri og uten tidevannsforskjeller og er godt beskyttet mot vær og vind.
I Eigersund er det en nær sammenheng mellom befolkningsutvikling og næringsutvikling.
Når det gjelder arbeidsledighet er var den ved utgangen av 2009 den høyeste siden 2004. Samtidig er den fremdeles nesten halvparten av det den var i 2003.

Dersom en ser på hvordan arbeidsledigheten fordeler seg etter kjønn, ser en at det er flest menn som er arbeidsledige.

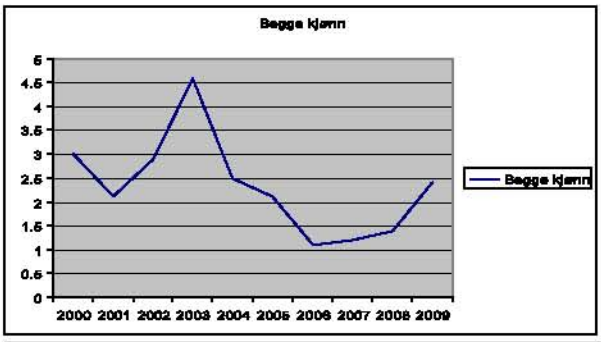

Eigersund har flere tunge næringsaktører som er utsatt for konjunktursvingninger.
Et viktig fokus vil være å se på hvordan en kan utvikle aksen mellom Egersund havn og Egersund Næringspark ved E-39. Egersund næringspark har et stort potensial for å bli et lokomotiv for hele Dalane og Sør-Rogaland. Her ligger en spennende og fremtidsrettet mulighet for samarbeid mellom Eigersund og Bjerkreim. En vil i kommuneplanen se på fremtidige utvidelsesmuligheter for dette næringsområdet.

Næringsmiddelindustri

Eigersund kommune har en relativt stor næringsmiddelindustri, både i tilknytning til fiskeri og landbruk. Både målt i antall ansatte og omsetning er dette en viktig og sentral del av del lokale næringslivet.

Det har i dag nesten ingen betydning hvor fiskeindustrien er lokalisert i forhold til fiskeflåten eller i forhold til lokalisering av oppdrettsnæringen jfr. leveringsstruktur.
Det er en stadig utfordring å få til mer kontinuerlig produksjon for å jevne ut sesongvariasjoner m.h.t. råstoff. Tendensen er at mer og mer av råstoffet blir tilført med transport enten ved bil eller ved båt.

Næringsmiddelindustrien spenner fra mindre gardsproduksjon til Gilde Vest som er Norges største storfeslakteri. Anlegget på Tengs produserer bl.a. 4 millioner kilo kjøttdeig hvert år. Det er viktig å sikre at denne type videreforedling får sikre arealmessige rammevilkår, samt at en må oppmuntre til knoppskytning.

I kommuneplanen bør en vurdere muligheter for å utvide næringsarealene på Tengs og hvilke konsekvenser dette har for bl.a. jordvern.

En har for kommuneplanarbeidet definert referansekriterier som skal legges til grunn ved vurdering av innspill/valg:

Legge til rette for videreutvikling av eksisterende industri og servicebedrifter

Arbeide for å styrke Egersund som regionsenter for hande, service og kultur.

Prioritere og sikre areal knyttet til Egersund havn, for at havnen skal få sikre rammevilkår

Arbeide for å få tilrettelagt bedre kommunikasjonsløsninger m.h.t t effektive transportløsninger og kombinasjoner (jernbane, sjøtransport m.m). (Transportknutepunkt)

Legge til rette nye næringsarealer på landsiden.

Næringsvennlig og profesjonell offentlig sektor som gjennom sin planlegging og forvaltning legger vekt på å være løsningsorientert innen rammene for regelverket.
Samarbeid - for eksempel med Bjerkreim om en samordnet utbygging og utvikling av næringsområdene i Eigestad.
Fokus på foredlingsindustrien og tiltak i tilknytning til denne for eksempel utdanningstilbud, forskning, videreforedling m.m. jfr. Matfylket Rogaland, Dalane videregående m.m..
Støtte opp under næringsklynger, særlig i tilknynting til nisjenæringer.
Fornybar energi herunder vindkraft og stimulere til lokal produksjon/videreforedling av biomasse til for eksempel bioenergi m.m.
Vurdere mulighetene for å utvikle Egersund havn som cruisehavn.
Styrke og videreutvikle Kaupanes som logistikknutepunk – vurdere arealutvidelse.
Legge til rette for reiseliv der dette kan skje uten konflikt samt prioritere reiseliv som tillegsnæring.

Kombinert med videre satsing på aktiviteter knyttet til havna, vil ny næringsvirksomhet i tilknytning til E-18 traseen og langs Rv måtte vurderes.

1. En legger til grunn at en ved denne revideringen vil vurdere muligheter for å utvide allerede eksisterende næringsarealer for å sikre rammevilkår for eksisterende bedrifter, samt mulighet for etablering av ny næringsvirksomhet langs hovedvegaksene.
2. Vurdere fortetting av eksisterende arealer – se på utnyttelsesgrad m.m.
3. Vurdere nye næringsarealer i tilknytning til hovedkommunikasjonsaksene.
4. En diskusjon vil også være i forhold til langsiktig jordvern og fremtidige utviklingsakser i forhold til Egersund by. Flere større og sentrale næringsområder grenser inn til landbruks-områder og skal disse ha mulighet for å utvides, legger dette stort press på dyrka mark.

Kystlinje, havner og kaier i Eigersund

KYSTLINE

- Fastland 88 km
- Øyer 208 km
- Totalt 296 km

Fordi folk bor så nært sjøen har kommunen en helt annen havnestruktur enn nesten alle de andre kommunen på Jæren og i Dalane . Bedriftene med stort transportbehov er stort sett lokaliserte til sjøen med til dels egne private anlegg. Denne utbyggingsformen sikrer næringslivet billig og effektiv dør til dør transport også ved bruk av båt. Sjøtransport er av avgjørende betydning for kostnadsnivået i næringslivet i Eigersund kommune. Egersund havn er sentral både lokalt, regionalt og på nasjonalt nivå.

Egersund har en av de mest komplette havnene når det gjelder varer og tjenester til fiskeflåten. En legger til grunn at arealbruken i gjeldende Havneplan i hovedsak blir videreført – dette må sees i sammenheng med revidering av havneplanen.

HAVNER

Egersund havn tilbyr alle de tjenester og servicefunksjoner som moderne fiskeri og transport trenger, samt kort vei til de viktigste markedene på kontinentet. Havnene er det mest sentrale mål for godstransport i Dalane.

Kommuneplanen bør bidra til økt aktivitet i tilknytning til transport av gods til og fra utlandet. Det bør og sees på muligheter for å etablere næringsaktivitet i tilknytning til havna som kan utnytte fortrinnet ved å ligge så nært de største og viktigste markedene i Europa. Det viktigste er at en klarer å utnytte konkurransefordelene Egersund havn har i forhold til andre havner langs kysten. Dette medfører at det er en overordnet strategi for

denne revideringen er å ikke gi slipp på industri og havneareal til andre formål.

I Egersund skjer det en god del lossing og lasting av båter. Det er tørrbulk som er den største type last som går over havna, fulgt av landing av fisk, stykkgodt og til sist våtbulk. En viktig forutsetning for å benytte sjøtransport er store volum.

En sentral rolle kommunen har er å bygge ut infrastruktur som kaier m.m. samt sikre areal gjennom kommuneplanen. Økende containerbruk i fremtiden f.eks. vil føre til økte arealbehov i tilknytning til havna.

Det er viktig å ha fokus på den sentrale betydningen havna har for næringslivet både direkte, men og indirekte gjennom avledet virksomhet. Deler av havna i Egersund ligger i og ved sentrumsområdene i byen og en utviding kan derfor by på problem som krever at en legger til grunn klare prioriteringer for bruk av areal:

- Kommuneplanen skal prioritere næringsareal som ligger til sjø for havnevirksomhet og næringsvirksomhet som er direkte knyttet til havnevirksomheten primært fiskeri og næringsmiddel samt oljerelaterte næringer.
- Nyetablering og utviding av havnefunksjonene bør videre skje gjennom samlokalisering eller i områder som ikke kommer i direkte konflikt med andre arealbruksinteresser i Vågen.
- Eksisterende industri/havnearealer bør der det er mulig sikres utvidelsesmuligheter.
- En legger ikke opp til omdisponering av havne- og industriområder i havnen til andre formål."
- Ny etablering og utviding av eksisterende boligområder skal ikke skje i direkte tilknytning til havneaktivitet jfr. støykrav m.m. i forurensningsloven.

Det er i transportplan for Dalane satt et delmål om at ingen bolig skal ha innendørs støynivå >35 dBA. Det er derimot ingenting i veien for å etablere kontor, servering m.m. i tilknytning til havna.

Utfordringer og veivalg

Infrastruktur og havner for fiskeri

Fiskeindustrien er konkurranseutsatt og i arealsammenheng er det særlig investering i havn, vei og tilgang til billige tomter som er mest avgjørende for den lokale fiskeindustrien. I tillegg er også tilgang til gode lokaliteter for oppbevaring av levende fisk et viktig konkurransefortrinn.

Lokalisering av fiskebedrifter og tilhørende infrastruktur er en stor utfordring med hensyn til å planlegge med utgangspunkt i store volum når det gjelder transport på land og sjø.

Det er ikke aktuelt å tildele nye konsesjoner for matfiskoppdrett for laks, sjøøret på kyststripen fra grensen mot Hå til Sokndal jfr. Nasjonale laksefjorder.

1. Areal i tilknytning til fiskerinæring og havbruk prioriteres foran areal for andre byggeområder for eksempel fritidsboliger i 100-meters beltet og sjønære områder.

Oversikt over næringsområder med potensielle utviklingsretninger

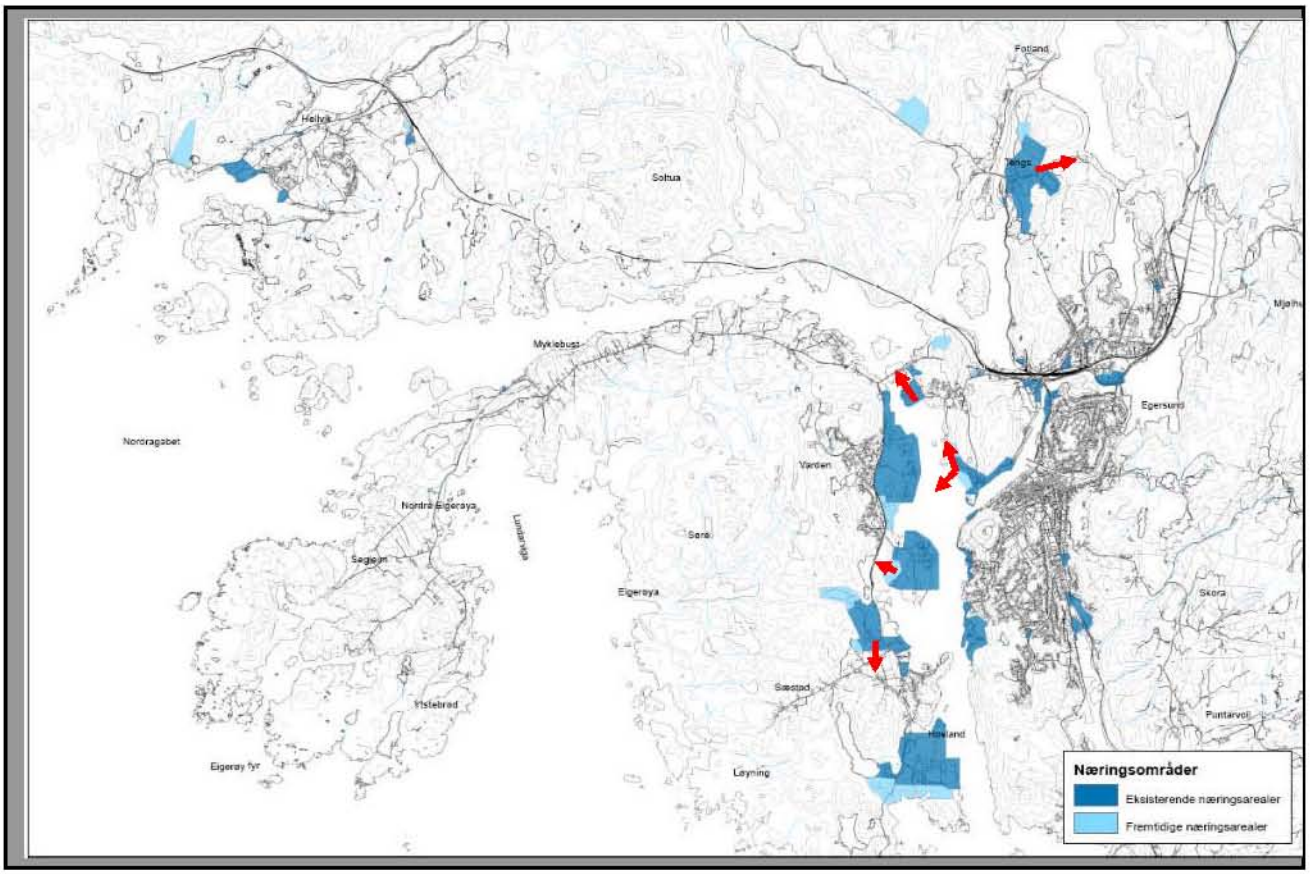

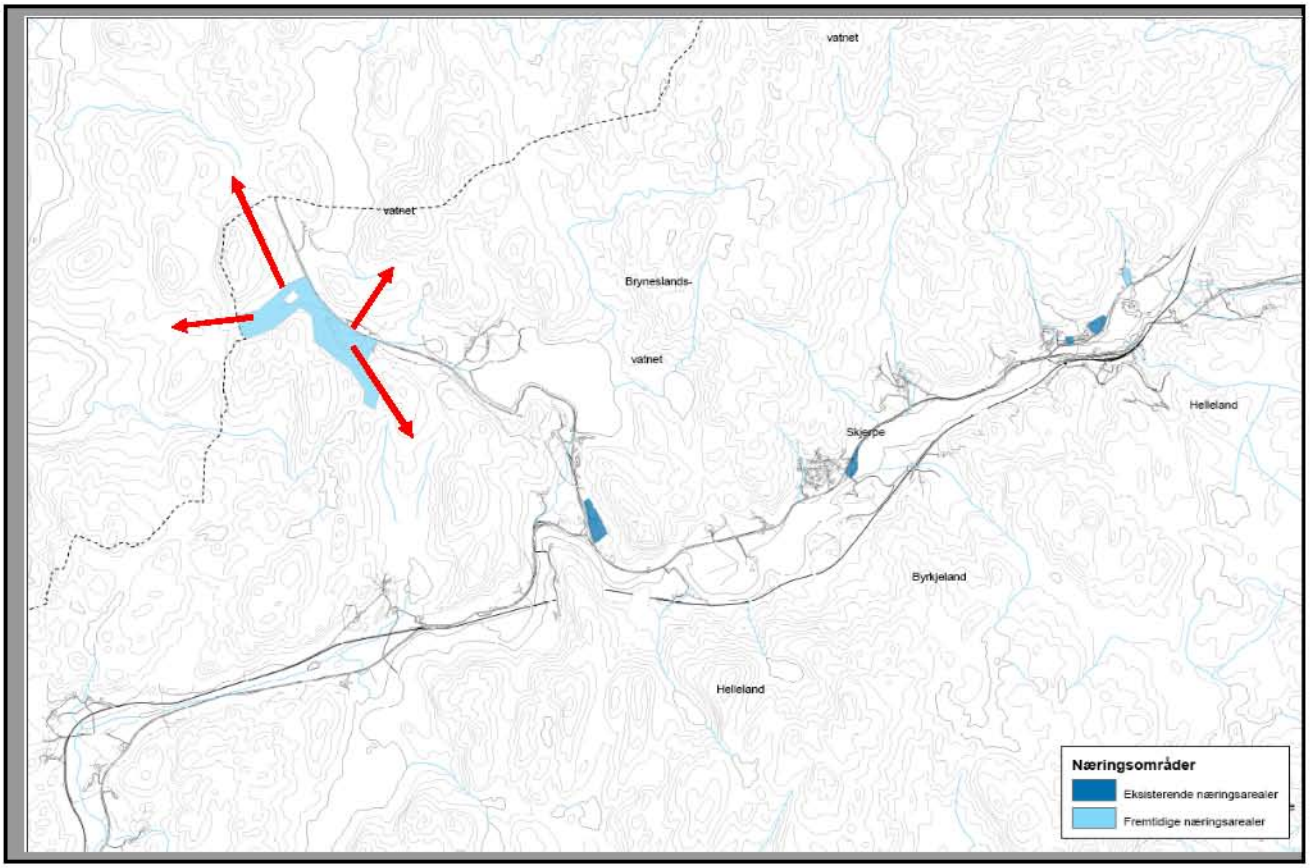

5. Boligbygging og bo- oppvekstmiljø

Status i dag er at gjeldende kommuneplan/kommunedelplaner legger opp til boligbygging ut frå 3 forskjellige hjemmelsgrunnlag:

1. Fortetting av eksisterende byggeområder
2. Fremtidige byggeområder der en har vist nye byggeområder for boliger
3. Områder for spredt boligbygging inntil 3 enheter, uten krav til reguleringsplan.

Trygge og gode oppvekstmiljø for barn og unge blir fokusert på som et viktig element. Attraktive boligområder er et viktig lokaliseringsfortrinn ved valg av bosted.

Samtidig som den enkelte har helt klare preferanser for sine valg, må kommunen holde disse ønskene opp mot andre viktige element som er viktige for samfunnet for eksempel arealøkonomisering, friområder, transport m.m. Etablering av boligområder har også direkte og indirekte konsekvenser for kommunens økonomi i form av investeringer i infrastruktur, skoler, barnehage m.m.

Det bør derfor tidlig i planprosessen gjennomføres en grundig kartlegging av fremtidig utbyggingsmønster og barnetall for å få et så godt grunnlag som mulig for å kunne styre utbyggingen i tråd med kapasiteten i det kommunale tjenestetilbudet. Dette skjer i form av befolkningsprognose og fastsetting av boligbyggeprogrammet.

Kapasiteten innen skole og barnehage vil her være viktige faktorer for å kunne få en riktig utbyggingstakt.

Boligbyggeprogram for perioden må revideres. Følgende forhold vil være viktige i forhold til vurdering av boligbebyggelse:

- Det vil med utbyggingstallet som har vært de siste årene, være behov for om lag 900-1100 nye boliger i planperioden. Anslått arealbehov vil grovt være på om lag 5-800 daa. dersom en legger til grunn en blanding av ulike typer boliger, men med hovedvekt på eneboliger.
- Det er i gjeldende kommuneplan vist i overkant av 1400 daa med nytt boligareal og om lag ¾ av dette er ferdig regulert og kan utbygges med om lag 700 boenheter.
- Det er derfor etter en planfaglig vurdering tilstrekkelig med boligområder i kommunen. Dersom en skal legge inn nye boligområder må en ta ut andre boligområder eller sette disse på vent.
- Det er behov for nytt boligområde på Helleland, dersom Ramsland ikke bygges ut. En legger til grunn at en bør søke å bygge opp under eksisterende boligområder for å ikke bidra til fragmentering. Bør være på om lag 30 boliger med mulighet for utvidelse.
- Eigersund er en tradisjonelt en enebolig-kommune – 80% av boligmassen er enebolig.
- Samtidig er det en klar dreining mot tomannsboliger/tett småhusbebyggelse. De siste 3 årene har 75-80% av nye boliger vært av denne typen.
- Utbygging av boliger i og nær sentrum kan innebære konflikt i forhold til ulike interesser;landbruk, handel, grønnstruktur/rekreasjon og bevaring av særegne bygningsmiljøer.
- Boligområder skal støtte opp om jærbanen.

1. Videreføre eksisterende arealbruk i kommuneplanen når det gjelder byggeområde for boliger.
2. Det er tilstrekkelig areal til boligbygging i gjeldende kommuneplan og det legges ikke opp til å legge inn ytterligere areal i planperioden.
3. Hovedtyngden av boligbygging skal skje i regulerte strøk i tilknytning til Egersund, bydelen av Eigerøy, Hellvik og Helleland.
4. Det skal vurderes om en skal legge ut et nytt boligområde på Helleland ev. gå videre med allerede regulert felt på Ramsland.
5. Boligbyggingen skal vurderes mot skolekapasitet og annen offentlig infrastruktur. Boligområder som ligger til skoler med kapasitet skal prioriteres før boligområder som ligger til skoler som vil få kapasitetsproblemer ved ytterligere utbygging. Det skal legges rekkefølgekrav på byggefelt i henhold til vurdering er som blir gjort i forhold til kapasitet ved skolene.

Boligområder i gjeldende kommuneplan med potensielle utvidelsesretninger

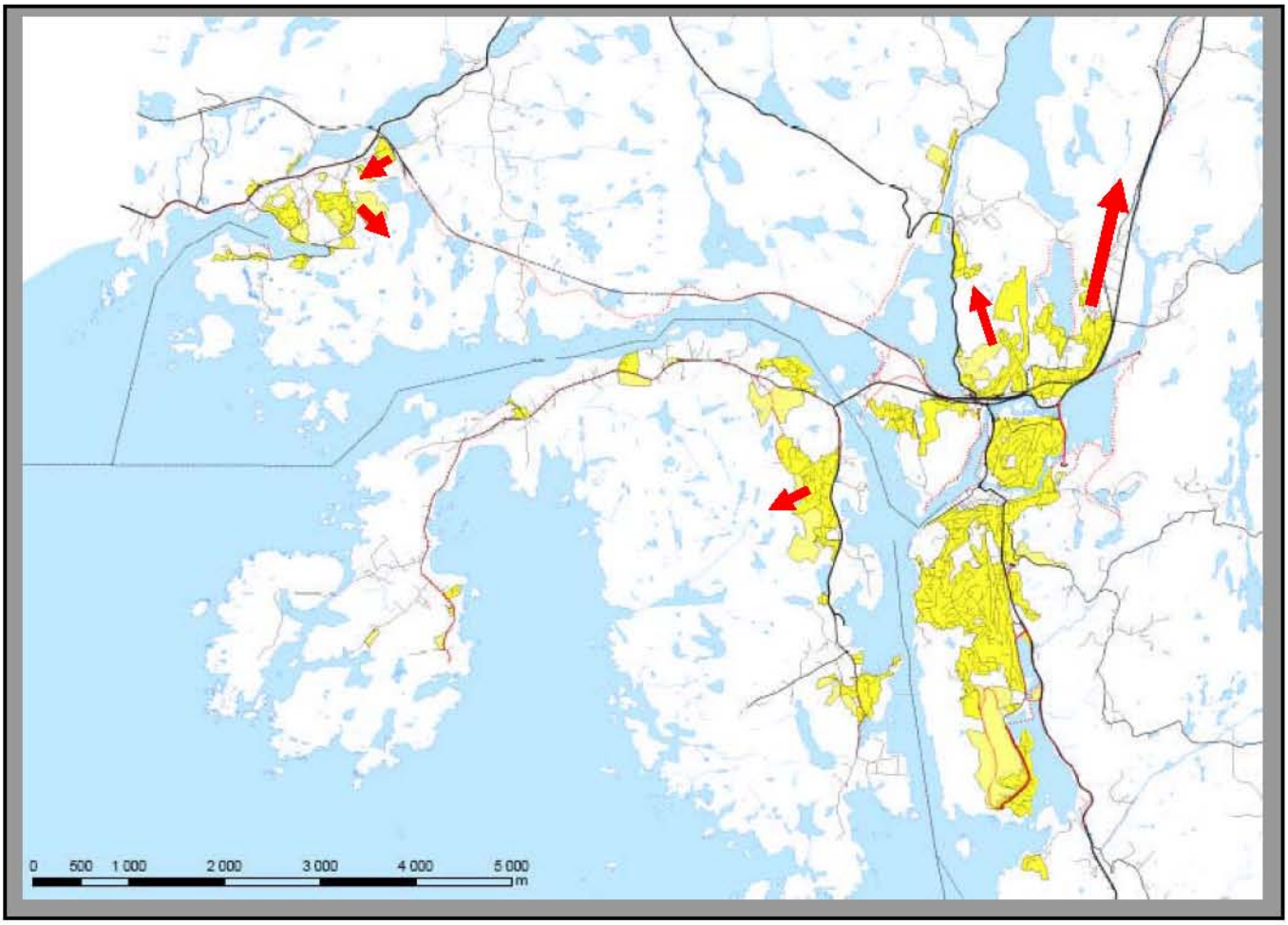

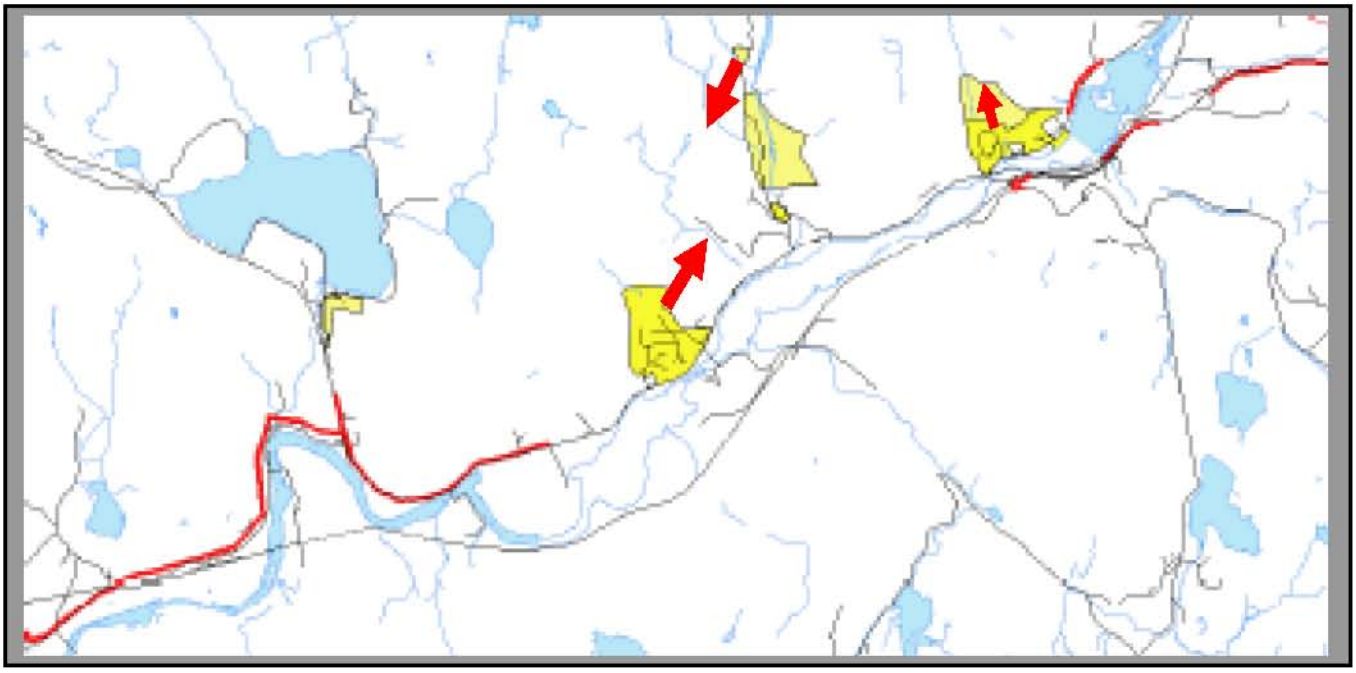

6. Kommunen som organisasjon

Eigersund kommune skal arbeide for å få tilstrekkelig antall ansatte med riktig kompetanse for å løse tjenestetilbudet som kommunen har til enhver tid. Hva gjør Eigersund kommune til en attraktiv arbeidsgiver – hva må til for at en skal velge denne kommunen fremfor andre alternativer?

Som verktøy for å få dette til har Eigersund kommune vedtatt flere overordnede personalpolitiske planer som til sammen utgjør kommunens arbeidsgiverpolitikk.

I disse planene fremkommer mål og satsningsområder for planperioden. Planene vedtas politisk. Når det gjelder mål for personalpolitikken er de pr dags dato:

"Trivsel, tilhørighet og kompetente medarbeidere er sentrale nøkkelord i kommunens personalpolitikk, sammen med å tilstrebe likestilling mellom kjønnene og mangfold blant våre ansatte. Overordnet mål for personalpolitikken er å rekruttere beholde og utvikle kompetente, engasjerte og motiverte medarbeidere på alle nivå i organisasjonen."

Bruk at IKT vil bli viktig i tiden fremover – og kanskje en i større grad vil se mulige IKT baserte alternativer for å løse oppgaver som vi ellers bruker personell til.

Kompetanse er et annet sentralt og viktig punkt. Her viser erfaringer at desentralisert utdanning på alle nivå er et svært godt virkemiddel for Eigersund kommune som organisasjon. Da kan ansatte og andre med tilhørighet i distriktet ta en grunn- eller videreutdannelse i nærmiljøet og gjøre dette i tillegg til arbeid. Vi har sett at slike satsningsområder gir oss som arbeidsgiver bedre tilgang til kvalifiserte søkere. Økt tilgang til desentralisert utdannelse må være et satsningsområde.

Det er viktig å arbeide med rekruttering både på kort og lang sikt. Som arbeidsgiver må vi i større grad enn tidligere ut og informere om kommunen som arbeidsgiver på ungdomsskoler, videregående skoler, høyskoler, på yrkesmesser osv.

Økt brukerfokus og press i kommuneøkonomien krever et kontinuerlig fokus på utvikling av de kommunale tjenestene. *Forebygging* vil være en viktig strategi, slik det bl.a. legges opp til i Samhandlingsreformen. Den ventede veksten i antall eldre gjør det nødvendig å fokusere spesielt på kapasitet og kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene.

1. Ved denne revideringen vil en prioritere tiltak innen dette feltet som bidrar til mer effektiv drift.

Nødvendig utredninger

I forbindelse med revideringen i 2002 og 2007 ble det foretatt flere utredninger og kartlegginger som fremdeles har gyldighet. Dette gjelder bl.a. kartlegging av strandsonen m.m. Disse vil ligge som grunnlag også ved denne revideringen.

Ved denne revideringen ser en det som nødvendig å foreta følgende utredninger/revideringer av planer:

1. Ved denne revideringen er det særlig viktig å få revidert bolig-byggeprogrammet.
2. Utarbeide befolkningsprognose på skolekretsnivå. Kommunen har en utfordring i å sikre at det er tilstrekkelig kapasitet på skoler etc. i de områdene som en åpner opp for utbygging. For å sikre en optimal ressursutnyttelse må dette være styrende for valg av utbyggingsområder.
3. Landbruksplanen for Eigersund kommune revideres og forenkles parallelt med arbeidet med kommuneplanen.
4. Havneplanen revideres av Havnesevenet og vil ev. levere innspill i forhold til arealbruk i havnene. En legger opp til å beholde eksisterende næringsareal.
5. Flomsonekartlegging – Helleland og Egersund-. Utredninger i forhold til §68 for eksempel flomsonekartlegging av Hellelands-vassdraget (NVE).

- Vurdere fremtidig utbyggingsakse for Egersund by som eget delprosjekt.

4. Generelle tema – utfordringer og prioriteringer til ulike forhold

En har nedenfor gått gjennom noen områder som vil kunne ha betydning for arealdelen. En har forsøkt å si noe om utfordringene, særlig på arealsiden.

Eigersund i en regional sammenheng

Eigersund har en strategisk plassering på sørvestlandet mellom de to store byene Kristiansand (80 000 innb) og Stavanger (100 000 innb). Stavanger er blant de områdene i Norge som har sterkest vekst. Det som skaper attraktivitet, er først og fremst en oppfatning av at kommunen oppfattes som et godt sted å vokse opp, muligheter for å få interessante jobber og tilgang til vakker natur. Globale, nasjonale og regionale utviklingstrekk påvirker i vesentlig grad utviklingen også i Eigersund. Når det gjelder pendling forholder Eigersund seg i dag i det alt vesentlige til Stavangerregionen.

Forbedret E39 og videre utvikling av Jærbanen vil bidra til å styrke dette forholdet.

Utfordringer og veivalg

- Hva er Eigersunds rolle i det regionale bildet? Skal Eigersund fortsette i sin posisjon eller skal Eigersund tydelig orientere seg i en retning?
- Hvilke muligheter og utfordringer skaper utbedring av E39 og utbygging av Jærbanen for Eigersund i et felles bo- og arbeidsmarked i Rogaland?
- Hva er de viktigste utfordringene i areal- og transportplanen for Dalane?
- Hvordan ønsker Eigersund å markedsføre seg i en regional sammenheng?

1. Disse spørsmålene vil en ta opp ved neste revidering.
2. Valgene en gjør i forbindelse med revidering av arealdelen skal støtte opp om Egersund som regionsenter.

By- og byutvikling i Egersund

I nylig vedtatt sentrumsplan var et sentralt tema å sette fokus på Egersunds funksjon som regionsenter og videreutvikling av dette. I denne omgang vil en derfor ikke ha noen tung revidering av Egersund sentrum, da en nylig har vedtatt reguleringsplanen for sentrum som legger premisser for utviklingen av bysentrumet.

Denne planen tok en del viktige strategiske og tunge grep for utvikling av bykjernen.

Men en vil likevel legge til grunn følgende som gjelder innspill som berører Egersund sentrum:

1. Nye tiltak skal bidra til å styrke og utvikle Egersund som motor i regionen.
2. Kommuneplanen skal søke å peke på fremtide utbyggingsakse(r) og utvidelsesretninger ev. som temakart.

Planleggingen må ta utgangspunkt i byens egenart og estetiske verdier, for bare da kan en få til en helhetlig utforming av bykjernene med god tilgjengelighet, økt handel og et levende bymiljø.

En vil fremdeles arbeide for å åpne byen mot sjøen og gjøre havneområdet i Vågen til en levende og tilgjengelig del av byens sentrum. Dette er også i tråd med vedtatt sentrumsplan.

Muligheten for å etablere en sammenhengende promenade langs havna bør vurderes og ev. sikres juridisk og må søkes å vises i kommuneplankartet med rettsvirkning.

Følgende fokus og holdninger er sentrale når det gjelder dette: "Hovedprinsippet vil derfor fortsatt være vern gjennom bruk. "

- I satsingen på Egersund sentrum, ligger og at eventuelle nye kjøpesentre ikke skal legges utenfor byens sentrum. I dette ligger det at en ønsker mest mulig sammenhengende næringsarealer i sentrum for å forhindre fragmentering.
- Er det mulig for relokalisering av eksisterende industrivirksomhet for å skape nytt sentrumsareal? Dette er et langsiktig tiltak som en vil se på ved neste revidering av kommuneplanen..
- Kulturlivet og handelen danner den viktigste rammen for å utvikle et sterkt og livskraftig sentrumsområde som trekker folk fra hele regionen.

En viser til at en nylig har vedtatt ny sentrumsplan for Egersund og en legger derfor ikke opp til særlig fokus på sentrum utover å beholde sentrumsområdene og eksisterende arealbruk.

Tettstedsutvikling i Eigersund kommune

Gjennom kommuneplanen skal en søke å få fastlagt et utbyggingsmønster med en tettstedsstruktur som kan opprettholde bosettingen og tjenestetilbudet på lavest mulig funksjonsnivå. I Eigersund kommune gjelder dette Helleland og Hellvik. Det må være tilstrekkelig areal for eventuell utviding og nyetablering.

Boligområder skal støtte opp under stedets lokalsenterfunksjon :

1. Det må i tilknytning til Helleland defineres et fremtidig nytt boligområde fortrinnsvis i tilknytning til eksisterende boligområder eller vurdere om allerede regulert boligområde ved Ramsland kan utbygges.
2. Det vurderes å være tilstrekkelig med boligområder i Hellvik i planperioden.

Spredt boligbygging

I gjeldende kommuneplan er det lagt inn områder som legger til rette for spredt boligbygging. Nye områder for spredt boligbygging skal kunne vurderes for indre del av kommunen, områder der det er særlige bosettingshensyn og der det ikke er godkjent områder for boligbygging i nærheten. For å få en best mulig kartlegging av aktuelle områder vil en være avhengig av å få lokale innspill, og samarbeide med velforeninger, lag og organisasjoner.

Følgende kriterier bør oppfylles:

- bør være lokalisert i rimelig nærhet av elforsyningsnettet
- må ikke være i konflikt med Rammeplan for avkjørsel
- ikke i konflikt med 100-meters beltet og landskapsvern/tilpassing samt 50 m-beltetfra vassdrag.
- må ikke medføre nye jernbanekryssinger jfr. Jernbaneverket
- skal ikke komme i konflikt med kjerneområder for landbruk og skal ikke lokaliseres til dyrka mark
- bør være lokalisert slik at en i størst mulig grad kan benytte kollektivtilbudet

1. En viderefører eksisterende bestemmelser med mindre justeringer som fanger opp eksisterende boligbebyggelse i LNF områder, slik at en reduserer antall dispensasjoner.

Helse, omsorg - folkehelse

Kommunebarometeret er en sammenstilling av folkehelsestatistikk som gir et bilde av noen utvalgte indikatorer innenfor demografi og sosioøkonomiske faktorer, risikofaktorer, beskyttende faktorer, helsetilstand og helsetjenester i kommunen. Barometeret gir ikke noe fasitsvar som beskriver sannheten om tilstanden, men det gir et helhetsinntrykk.

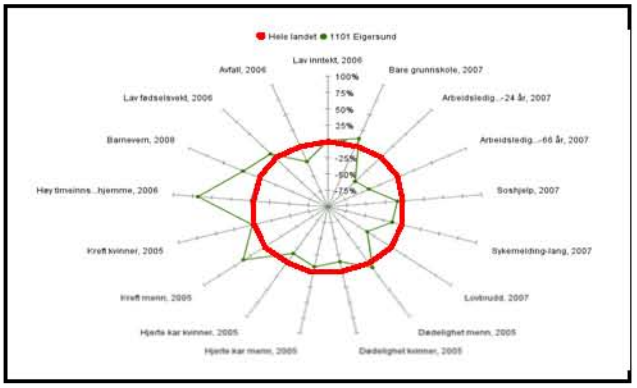

Figuren viser avvik (i prosent) mellom Eigersund kommune og det som er gjennomsnittet for Norge. Verdier innenfor den røde ringen er et tegn på bedre resultat enn i landet for øvrig. I forhold til de utvalgte indikatorene i kommunebarometeret skårer Eigersund i hovedsak bra, sett i forhold til landsgjennomsnitt. Det fremgår imidlertid at kommunen bl.a. har en høy andel hjemmeboende med høy timeinnsats og høyere antall barn som har mottatt hjelpe/omsorgstiltak innen barnevern. Kommunens utfordringer er å arbeide helhetlig for å opprettholde et positivt nivå der dette finnes, og å arbeide for positiv utvikling der tendensen er negativ.

Barn og eldre er de største forbrukerne av kommunale tjenester. Norge står foran en stor vekst i aldersgruppen 67-79 år, og veksten i denne gruppen vil være større enn i den aldersgruppen som bidrar til vekst i kommunale inntekter. Kommunen må derfor være godt

forberedt i forhold til å møte disse utfordringene. Gjennom kommuneplanen må kommunen sikre at det avsettes tilstrekkelig areal til å dekke behovet innen helse- og omsorgssektoren, og at bygningsbehovet lokaliseres hensiktsmessig i forhold til fremtidig service og bosettingsmønster. I tillegg må kommunen være konkurransedyktig i forhold til å skaffe seg nødvendig arbeidskraft i fremtiden.

- Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass viser at Eigersund ligger lavere enn både kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet.
- Korrigerte brutto driftsutg. pr. mottaker av kjernetjenester til hjemmeboende ligger over både kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet.

Dette samsvarer med at Eigersund kommunes har hatt en bevist og vedtatt satsing på at en skal bo lengst mulig i sin egen bolig samt etablering av omsorgsboliger m.m. Tabellen under tar ikke hensyn til bo og servicesenter, bare sykehjemmsplasser.

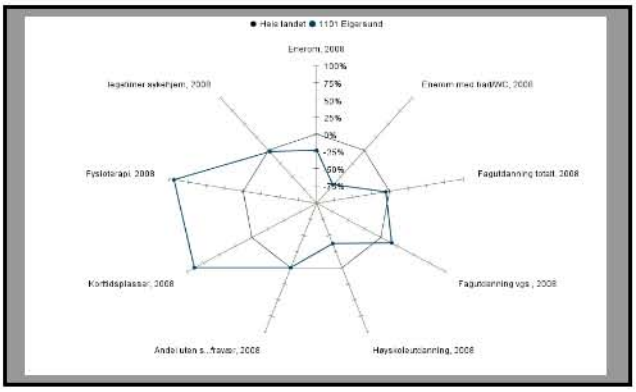

Kvalitetsbarometer for pleie- og omsorgstjenester i Eigersund kommune viser avvik (i prosent) mellom Eigersund kommune og det som er gjennomsnittet for Norge. Verdier utenfor den sorte ringen er et tegn på bedre resultat enn i landet for øvrig. Med tanke på den veksten i tjenesteforbrukere man vet kommer, har Eigersund kommune en stor utfordring i forhold til å opprettholde kvalitet i tjenestetilbudet.

1. Ved denne revideringen vil en søke å sikre tilstrekkelig areal for nye pleie- og omsorgsboliger i Egersund dersom det ikke kan gjøres innforbi eksisterende byggeområder for dette formålet.

Oppvekst, barnehage og grunnskole

- Oppvekst

For at Eigersund kommune skal være en attraktiv bo- og oppvekstkommune er det viktig at alle enheter har fokus på oppvekst som tema, og at det skal være en helhetlig tilnærming og forståelse av barn og unges interesser og behov. Dette innebærer at barn og unges interesser skal bli ivaretatt i kommunens samlede virksomhet, alt i fra arealplanlegging for gode fysiske oppvekstmiljø til tilrettelegging for fritidsaktiviteter og tjenesteyting for øvrig.

Målet er at kommunen arbeider forebyggende, ved tidlig intervensjon og blant annet oppfølging gjennom familiesenter.

Eigersund kommune ønsker å fokuserer på helhetlig og samordnet innsats i kriminalitets-forebyggende arbeid, gjennom for eksempel SLT.

- Barnehage

Hovedoppgaven for kommunen som barnehagemyndighet er å oppfylle lovens krav om rett til barnehageplass. Den retten kan oppfylles av kommunen som barnehageeier eller av private aktører. Dette gir en dekning på 83,1% (2008). Kommunen har gjennom egen plan for utbygging av barnehager tatt grep for å sikre full barnehagedekning .

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage viser at Eigersund ligger over både kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet.

1. Befolkningsfremskrivninger fra 2007 viser at behovet for barnehageplasser vil stabiliseres i årene fremover. Det som vil kunne være en utfordring er endringer i antall timer barn oppholder seg i barnehagen.
2. Det legges derfor i utgangspunktet ikke opp til å sette av ytterligere areal for nye barnehager ved denne revisjonen uten at det kommer innspill om dette.

- Grunnskole
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning i prosent er 8,3, som er lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 11 som har 8,4. Men det er betydelig høyere enn snittet i Rogaland som er på 5,9%.

Når det gjelder korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, per elev ligger Eigersund høyere enn både kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet.

1. En må sikre en styring av nye boligområder slik at en utnytter skolekapasiteten på en best mulig måte.
2. Det legges opp til å sikre tilstrekkelig areal i forbindelse med denne revisjonen i den grad det kommer innspill fra skolene om dette.

- Barnevern
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, når det gjelder barneverntjenesten ligger denne over både kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet. Dette samsvarer med at andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år ligger en på 5,0%, men kommunegruppen 11 ligger på 4,7%, Rogaland på 3,8% og landsgjennomsnittet 4,1% (2008).

Administrasjon og styring

Eigersund kommune har en liten administrasjon sett i forhold til kommunestørrelsen. Dette viser seg bl.a ved at når det gjelder netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb. ligger Eigersund kommune betydelig lavere enn kommunegruppe 11, Rogaland og landsgjennomsnittet.

Det er en stor utfordring at oppgavene som skal løses er de samme i Eigersund kommune, men ressursene er mye mindre. Det er derfor viktig at det er samsvar mellom forventninger og kapasitet. Dette må være styrende for det ambisjonsnivået en legger seg på fremover.

Tilgjengelighet for alle

Å skape et tilgjengelig samfunn er viktig for menneskers mulighet til selvstendig liv, samtidig som manglende fysisk tilgjengelighet er den problemstillingen som er enklest å visualisere.

Det er viktig at kommunene gir de ulike organisasjoner, brukergrupper eller enkeltpersoner som kan representere funksjonshemmedes sak, anledning til å fremme synspunkter. I Eigersund kommune skjer dette gjennom Felles brukerutvalg.

En har tidligere etablert samarbeid med det kommunale råd for funksjonshemmede/ seniorrådet som skal bidra til at disse hensynene blir ivaretatt både som aktiv deltaker i planprosessen og som høringsorgan.

1. Prinsippet om tilgjengelighet/universell utforming legges til grunn i tråd med gjeldende lov- og regelverk.

Tilgjengelighet er også en viktig del av å gjøre det lokale næringslivet mer konkurransedyktig.

Areal for offentlige og allmennyttig virksomhet

Dette er i hovedsak områder avsatt til offentlige bygg/anlegg samt andre samfunnsnyttige formål.

Ved valg av nye byggeområder for bolig vil dette ha konsekvens for etterspørsel og behov for offentlige tjenester. Det er derfor viktig å ha god informasjon om hvor og når eventuell utbygging skal skje og hvilke offentlige tilbud som må etableres i området. Det vil i første rekke være snakk om areal for skole og barnehage.

- I arbeidet med å styrke Egersund som regionsenter skal en prioritere denne som område for lokalisering og etablering av regionale anlegg og institusjoner og andre offentlige fellesfunksjoner.

Når og hvordan en etablerer offentlig virksomhet vil kunne ha store konsekvenser for kommunens økonomiske handlefrihet. En bevisst planlegging og etablering vil kreves for å få optimal utnytting av kommunale investeringer for eksempel gjennom sambruk og samlokalisering av funksjoner.

1. En vil ved denne revisjonen legge vekt på å samordne utbygging av boliger og annen infrastruktur i form av rekkefølgekrav for å

utnytte eksisterende infrastruktur best mulig.

2. Kommuneplanen må vurdere å avsette tilstrekkelig areal for offentlige formål, samt areal for allmennyttig virksomhet i den grad det kommer innspill om dette.

Reiseliv

Naturen har alltid vært et grunnelement i det norske reiselivsproduktet, så også i Eigersund. Vår kommune har naturopplevelser som et stadig større reisende publikum setter pris på herunder Magma-geopark, Eigerøy fyr, turvei til Hellvik, Auglend m.m . Et flertall av arbeidsplassene i hotell- og restaurantbransjen finnes i eller i nærheten av sentrum av Egersund.

Det vil være viktig å tilrettelegge for aktivitets og opplevelsestilbud i tilknytning til denne næringen. Her er også tiltak knyttet til "Nordsjøvegen" viktig. Det er ikke ønskelig med hytter innen området som i dag omfattes av kommunedelplan for Egersund by, her er det lagt opp til etablering av større reiselivsbedrifter i form av hotell og lignende.

I deler av kommunen, for eksempel store deler av Eigerøy, området langs Nordasundet og Hellvik, der aktiviteten er størst, nærmer en seg et metningspunkt for hva som er mulig av utbygging. Nye søknader om etablering og utviding av reiselivsbasert næring i slike område må vurderes ikke bare ut i frå den enkelte eiendom, men må sees på i en større sammenheng.

Reiseliv omfatter ikke bare selve overnattingsstedet, minst like viktig er å legge forholdene til rette for opplevelsestilbud og friområder som en del av et totalt reiselivskonsept f.eks. golfbane m.m.

1. Kommuneplanen skal ikke åpne opp for å omdisponere eksisterende friluftsområder /friområder da disse er viktig for opplevelse og rekreasjon for bl.a. reiselivsnæring, og befolkningen i Eigersund kommune.

Fritidsbebyggelse

Eigersund kommune har omlag 70 byggeområder for fritidsbebyggelse i kommuneplanen og dette er en økning på over 50% i forhold til 2001.
Eigersund kommune er en av de store hyttekommune i Rogaland. En har bl.a om lag dobbelt så mange hytter som gjennomsnittet i Rogaland. Samlet har en over 1000 registrerte fritidsboliger, samt et ukjent antall andre bygninger som brukes som fritidsboliger uten å være registrert for eksempel sjøbuer, bolighus m.m.. Enkelte område er i ferd med å nå et metningspunkt for hva det kan tåle av hyttebygging.

En bør være forsiktig med å privatisere områder i kommunen for noen få, på bekostning av kommunens 14000 innbyggere.

Det vil i kommuneplanen bli en sentral utfordring å legge vekt på angi de områdene hvor en ønsker hyttebygging, samt hvor fortetting i eksisterende områder er ønskelig/mulig. Eksisterende regulerte hytteområder bør vurderes for å se hvor det er det er mulig/ønskelig med fortetting for om mulig å utnytte disse på en bedre måte.

Av hensyn til landbruket vil en prioritere innspill om utleiehytter og annen tilleggsnæring i landbruksområdene i tilknytning til aktive bruk på bekostning av ordinære hyttefelt. Det må også vurderes om det står driftsbygninger m.v hvor en kan åpne opp for bruksendring til bygg for turistvirksomhet.

Innspillene knyttet til hyttebygging vil bli vurdert ut fra følgende kriterier:

- må ikke være i konflikt med 100-meters beltet eller ubebygde kystnære områder.
- må ikke være i konflikt med 50m beltet langs sjø og vassdrag
- prioritere områder der en legger opp til fortetting eller utviding av eksisterende områder istedenfor nye områder.
- Ikke åpne opp for bygging av fritidshus i strandområde/kystnære områder vest for Fv. 44 .
- god landskapstilpasning, ikke for bratt, på høydedrag m.m.
- prioritere prosjekt der hytter er tilleggsnæring (utleie/reiseliv)
- ikke i konflikt med jordvernhensyn
- arealøkonomisering dvs. små kompakte,

ikke store og arealkrevende
- prioritere områder som har eksisterende infrastruktur (strøm, avkjørsel, veg, vann og kloakk)

Områder for friluftsliv og rekreasjon

Eigersund har en skjærgård som i bl.a. består av Nordra-Sundet og Søre-Sundet. På sommerstid er dette et mye brukt område for rekreasjon og båtliv. Det er viktig å sikre og bygge ut fasiliteter (kai, toalett etc.) ytterligere for å øke kapasiteten, som i sommerhalvåret er presset flere steder.

Det er også mange friområder/friluftsområder som har stor betydning for kommunens innbyggere og bidrar til at det er attraktivt å bo i kommunen.

I Eigersund er det mange småbåter og det er i gjeldende kommuneplan lagt ut følgende områder for småbåthavn som ikke er utbygd:
- Lygre
- Kattaviga
- Nysundhalsen
- Fiskarvik

Samlet har disse et potensiale for om lag 400 nye båtplasser utover det som er i kommunen i dag. Av disse er Fiskarvik og Nysundhalsen regulert.

1. Forslag til nye byggeområder skal ikke komme i konflikt med eksisterende friområder/friluftsområder eller kjente utfartsområder.
2. En legger opp til å beholde de områdene som ligger som småbåthavner i gjeldende kommuneplan.
3. Etablering av småbåthavner må ikke komme i konflikt med havneareal /farleder/næringsareal eller eksisterende friluftsområder.
4. Det legge ikke ut ytterligere områder før de 4 områdene som allerede er lagt inn er bygd ut, men en kan åpne opp for mindre justeringer av eksisterende småbåthavner der dette ikke kommer i konflikt med farleder og allmenne hensyn.

Landbruk, natur og friluftsliv

Arealfordeling i Eigersund kommune

Jordbruksareal :	50.060 dekar
Skogbruksareal (produktivt):	60.000 dekar
Annet areal:	283.840 dekar
Vann:	36.100 dekar
Totalt	430.000 dekar

I Eigersund er landbruket en viktig næring, og i stor grad "allestedsnærværende". I de fleste delene av Eigersund vil det være nærhet til landbruksarealer. Dette gjør at en i mange arealdisponeringssaker må vurdere forholdet til landbruket. En ser ofte at det er konflikter når en ønsker å nytta jordbruksarealer til andre føremål. Dette kan være for eksempel industri, hyttebygging eller boligbygging. Delegasjon av vedtaksrett gjør kommunen stadig mer synlig som landbruksmyndighet. Arealdisponeringer i landbruksområdene reguleres av spesiallover.

I kommuneplanen vil utfordringen være å ta vare på de arealene som gir produksjons-grunnlaget for jord- og skogbruket i kommunen. Samtidig som en gir muligheter for etablering av annen næring uten for store konflikter. En må gjennom kommuneplanen gi klare signal om hvilke areal som kan brukes til andre formål.

1. Kommuneplanen gir signal om areal som er spesielt verdifullt for jordbruket og skogbruket gjennom avmerking som hensynssoner:
- Kjerneområder for jordbruk- Områder med meget sterke jordbruksinteresser.
- Kjerneområder for skogbruk- Områder med sterke skogbruksinteresser.

Det er utarbeidet en egen landbruksplan for kommunen som revideres samtidig.

Jordbruk

Jordbruket i Eigersund har hatt følgende utviklingstrekk 2000-2009:
Jordbruksareal brukt til slåttemark, åker og beite har økt fra omlag 48009 daa til 50.060 daa.

Antall gårdsbruk som søkte produksjonstillegg har blitt redusert fra 285 til 212.

Gjennomsnittlig bruksstørrelse (inkludert leiejord) regnet i daa slåttemark/åker/beite pr. bruk har økt fra 168 daa til 236 daa.

Selv om det totale jordbruksarealet øker noe har vi likevel i kommunen en arealkonflikt mellom verdifullt jordbruksareal og utbyggingsinteresser. Bakgrunnen for dette er kort sagt at Egersund by og de andre tettstedene ut fra en historisk utvikling ligger i eller rett ved produktive jordbruksareal.

Nesten all fulldyrka jord, overflatedyrket jord og innmarksbeite brukes til produksjon av gras som nyttes til fôr i husdyrproduksjonen.

I følge søknader om produksjonstilskudd i jordbruket har antall driftsenheter med melkekyr blitt redusert fra 82 i 2005 til 50 i 2009. Antall driftsenheter med sau over ett år er redusert fra 194 i 2005 til 177 i 2009. Antall driftsenheter med avlspurker er redusert fra 8 i 2005 til 4 i 2009. Antall driftsenheter med slaktegris er redusert fra 17 i 2005 til 12 til 2009. Antall driftsenheter med verpehøner er redusert fra 15 i 2005 til 11 i 2009.

Melkeproduksjonen er fortsatt bærebjelken i jordbruket i Eigersund, og denne produksjonen går også ned. Total kumelkkvote i Eigersund er redusert med 252 tonn fra 1.1.2006 (7403 tonn) til 1.1.2008 (7151 tonn). Mange har i denne perioden valgt å selge melkekvoten. Det er også mange som fortsatt ønsker å satse en framtid med melkeproduksjon. I 2008 var det 29 stk. som kjøpte melkekvote av Staten og 4 stk. kjøpte melkekvote privat. Gjennomsnittlig melkekvote i Eigersund pr. 1.1.2008 er på ca. 117.000 liter. Det er 7 godkjente samdrifter i melkeproduksjonen.

Dyrket og dyrkbar jord har i utgangspunktet et sterkt vern i jordlova av 12. mai 1995, § 9: "Dyrka jord må ikke brukast til føremål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida." Også St meld nr 29 (1996-97) legger større vekt på jordvern, og særlig vern av den beste jorda. Videre viser en til eget "jordvernbrev" datert 21.02.2006 fra landbruks- og matministeren og miljøvernministeren til alle kommuner.

Landbruks- og matdepartementet mener likevel at det er nødvendig med et langt sterkere jordvern enn i dag. Landbruks- og matdepartementet sendte på høring 11.09.2009 forslag til hjemmel for varig vern av den beste matjorda i Norge. Et jordvern vil gi en sterkere sikring enn det jordarealene i dag har etter jordloven. Kun tre prosent av Norges areal er dyrka jord, og bare en tredjedel av dette er egna for matproduksjon. Vi trenger dyrket og dyrkbar jord for å sikre matforsyning på lang sikt. De siste årene er det rapportert om en årlig omdisponering opp mot 25 000 dekar dyrket og dyrkbart jordbruksareal i Norge.

For jordbruket er det viktig at et en har større sammenhengende jordbruksareal, med minst mulig "lappeteppe" mellom jordbruk og byggeområde, trafikkareal m.m.

1. Det vil i kommuneplanen bli lagt vekt på å ikke skape "lappetepper" for å sikre rammebetingelsene for landbruket.
2. Dersom dyrka mark skal vurderes omdisponert, må dette skje samlet og utifra en langsiktig utbyggingstankegang, slik at arealbruken sikres videre utvidelsesmuligheter og en slipper å punktere nye områder. Dette vil skape forutsigbarhet for alle parter.
3. Dette vil ev. bli avmerket i temakart, men uten rettsvirkning.

Kommunen har etter skjønn rangert konfliktgraden mellom jordvern og utbygging i kommunen, ved å legge vekt på klima og vekstforhold, størrelsen på jordbruksarealene, jordbruksdriften i dag, befolknings- og næringsutvikling:

Stor grad av konflikt: Egersund

Middels grad av konflikt: Hellvik, Eigerøy

Liten grad av konflikt: Helleland, resten av kommunen

Utfordringer i landbruket

- Tradisjonelt jordbruk:

Det er et stort investeringsbehov i jordbruket. Dalane er et prioritert område for bruk av bygdeutviklingsmidler i landbruket. Det er viktig å gi informasjon om støtteordningene til tradisjonelt jordbruk. Det er store forskjeller i lønnsomhet mellom bruk. Mange bruk trenger derfor økonomisk veiledning. I Eigersund er det mange småbruk og mange deltidsbønder. Det er også noen store driftsenheter med sau og

melkekyr. Interessen for sau/villsau er økende. Sauetallet er på vei opp. En er imidlertid bekymret over utviklingen i melkeproduksjonen. Det er kun 50 melkebruk i igjen i kommunen. Mange har solgt, leid bort kvoten eller gått inn i samdrift i melkeproduksjonen.

- Tilleggsnæringer:
For mange bruk kan nye landbrukstilknyttede næringer være viktig for å opprettholde inntektsgrunnlaget. De fleste bruk i Eigersund driver tradisjonelt jordbruk med husdyrdrift. Det er viktig å stimulere til nytenkning og gi informasjon om tilskudds-ordningene til nye næringer.

1. Det er viktig at ev. tilleggsnæringer ikke kommer i konflikt med kjerneområder for landbruk i kommunen og at det er arealbruk som primært faller inn under pbl § 25,1.ledd nr. 2.

Skogbruk

- Tilplantet areal i kommunen er ca 21.000 daa, herav ca 13.000 daa gran og 8.000 daa furu/lerk.
- Produktivt skogareal : ca 60.000 daa, av dette er økonomisk drivbart : ca 40.000 daa.
- Tilvekst : Gran: 5.000 m3; Furu/ Lerk: 2000 m3 og løvskog: 2.000 m3.
- Potensiale for årlig avvirking første 10-arsperiode:
  Gran: 2.500 m3, Furu/ Lerk: 300 m3 og lauv: 2.000 m3.
  Gjennomsnittlig planting siste 10 år har vært ca 25.000 planter.
  Gjennomsnittlig avvirkning siste 10 år har vært ca 3000 m3.

Eigersund kommune har ikke naturlig barskog. Av lauvtrær er det bjørk og eik som dominerer. Hovedtyngden av eik finner en på strekningen Tengs - Dyrsand - Hellvik og langs Hellelandsvassdraget opp til Terland.

Bjørka er pionertreslaget som er i ferd med å gro til over det meste av kommunen. Kommunen har verneskoggrense langs hele kysten fra grensen til Hå i Nord til Sokndal i sør.

Skogbruksveier

I dag er det omlag 12km skogsbilveier og 30 km traktorveier i Eigersund. I tillegg har en god del av det offentlige veinettet indirekte nytte for skogsdrift.
For å få en rasjonell veidekning (10 - 18m/ha) på de økonomisk drivverdige arealene er det nødvendig med ca. 30 km nye skogsveier, som svarer til en veibygging på 2.0 km i året de neste 15 åra. Hovedtyngden av denne vegbyggingen blir i årene fremover styrt mot gran/lerk arealene. Det kan være fare for jordras i forbindelse med etablering av skogbruksveger, det er således særlig viktig at en planlegger systemet for drenering godt.

Annen skogproduksjon:
De senere år er det etablert et fagmiljø innen bar og juletreproduksjon i kommunen. Denne produksjonen utgjør i dag ca 50.000 juletrær og 40 daa barproduksjon.

Utfordringer i skogbruket:

1. Forslag til løsing av flaskehalser på det offentlige vegnettet bør vises i kommuneplanen i den grad disse fremkommer og /eller er i tråd med overordnede planer.

Kulturminner og kulturlandskap

Kulturminner er alle spor etter menneskelig virksomhet i det fysiske miljøet vårt, her også steder det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Kulturmiljø er områder der kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Det er således kulturminnene som utgjør det primære kildematerialet om bosetting for de om lag 10.000 åra det har levd folk i kommunen.

Automatisk fredede kulturminner
I kommunen er det registrert 408 automatisk fredede kulturminner.

1. Kommuneplanen skal vise automatisk fredede kulturminner på kartet.

Fredede bygninger og anlegg
Kommunen har 6 enkeltbygninger/anlegg fredet i medhold av Lov om kulturminner. Dette omfatter i hovedsak etter-reformatoriske hus fra bondekulturen og fra embetsmannstanden

for stor del fredede i 1923. Det siste er i "Nasjonal verneplan for fyrstasjonar" der Eigerøy fyr er vedtaksfredet.

Kulturminner fra nyere tid

Storparten av kulturminnene i kommunen er fra tiden etter reformasjonen og er i utgangspunktet ikke fredede. En svært viktig gruppe er bygningene. Det er til sammen registrert 972 objekter, fordelt på 47 A-objekter, 335 B-objekter og 573 C-objekter.

1. De viktigste kulturminnene fra nyere tid søkes avmerket i kommuneplanen.

Kulturminner i sjø

Det er mest kjennskap til kulturminner i sjø selv om det også kjent kultur-minner i vann og vanndrag. Lov om kulturminner gjelder også i sjøen og her ut til territorialgrensa.

1. Tiltak i kommuneplanen må ikke komme i konflikt med kjente kulturminner.

Vassdrag

Eigersund kommune har flere viktige og særpregede vassdrag som f.eks deler av Bjerkreimsvassdraget og deler av Hellelandsvassdraget. Disse vassdragene har en flerbruksverdi både som viktig landskapselement og ressurs for rekreasjon/friluftsliv, energiproduksjon, vannforsyning, reiseliv og biologisk mangfold.

Det vil i arbeidet med kommuneplanen være viktig å ta hensyn til inngrep i/ eller fjerning av kantsoner på grunn av verdi for landskap, friluftsliv, biologisk mangfold og erosjon og flomdemping.

1. Verna vassdrag/vannkilder med nedbørsfelt avmerkes på plankart.
2. Flomsone i Hellelandsvassdraget/ Lundeåna/Eieåna/Slettebø vises som hensynssoner i planen meg egen bestemmelse.

Byggeforbudssone differensieres i forhold til Bjerkreimselva og andre sjø og vassdrag i kommunen. Disse beholdes som i gjeldende plan.

En legger til grunn forskrift om rammer for vannforvaltningen trådte i kraft 1. januar 2007 (Vannforskriften).

Naturmanfold

Eigersund kommune, med sin beliggenhet og kystlinje gjør at de naturgitte forutsetningene for rikt biologisk mangfold og store kvaliteter for friluftsliv er velding gode. Viktige forekomster av edelløvskog, et høyt antall rødlistearter og rike marine områder er kvaliteter kommunen har særlig ansvar for å ivareta. Gjennom kartlegging av naturtyper på land har Eigersund ganske god oversikt over verdiene i kommunen. Disse grønne og blå strukturer er i denne sammenheng sjø og vassdrag, utmark i innland, holmer og skjær som er viktig for opplevelsen av naturen i Eigersund kommune. Ny lov om naturmangfold vil innføre nye begreper og forvaltningsprinsipper som vil få betydning for kommunen. I kommuneplanrevisjonen må det derfor tas stilling til hvordan kommunen skal møte disse oppgavene, herunder hvordan dette har konsekvens for arealdelen. En viser her bl.a. til FINK.

1. Ved vurdering av tiltak/byggeområder m.m. skal en legge vekt på at en ikke foretar disposisjoner som kommer i konflikt med Naturmangfoldsloven. En vil før planen går til behandling gjennomføre dialogmøte med berørt statlig myndighet for å gå gjennom dette.

Kulturlandskap

Kulturlandskapet i kommunen er delt inn i kyst-, dal- og fjellkulturlandskap.

Rogaland fylkeskommune har pekt ut 8 områder i Eigersund som har landskapsverdier av høy nasjonal eller regional verdi (Auglend, Eigerøy fyr m.m.) Gjennom kommuneplanen må en sette fokus på å få en tilpassing mellom nye tiltak som for eksempel utbygging, dyrking, veier m.m. og kulturlanskaps verdiene i landskapet.

Tettsteder og kulturminner

Egersund er en særpreget by med lange tradisjoner som havneby. Sentrum består av en unik samling med vernet bygningsmiljø, der det helheten i bygningene gjør sentrum spesiell i

nasjonal sammenheng. Det har i kommunen blitt vektlagt at den vernede bygningsmassen utgjør viktige økonomiske ressurser for samfunnet. Viktige utfordringer for spesielt for bygningsvern i Egersund er å finne nye bruksområde for bygninger der den opphavlige funksjonen ikke lenger er aktuell.

Estetikk i landskapsforvaltningen
I Eigersund har vi svært mange særegne og inntrykkssterke landskapsbilder som plasserer kommunen i en god posisjon i reiselivssammenheng. Dette er unike natur- og kulturlandskap som vi oppfatter som felleseie vi ønsker å ta vare på.

Det dreier seg ikke bare om å verne eller hindre utbygging eller utnytting. Det er like viktig å sikre at utforminga av nye tiltak er lokalisert og utformet på en måte som styrker særpreget. Som grunnlag vil det blir brukt Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap og Vakre landskap i Rogaland.

1. Ved vurdering av nye byggeområder i kommuneplanen vil det bli lagt avgjørende vekt på å få til en god landskapstilpasning og at disse ikke kommer i konflikt med viktige landskapsbilder f. eks vakre landskap.

Geologi og steinressurser

Landskap
Landskapet i Eigersund er preget av bergartssoner. I motsetning til kysten nordover langs Jæren, er det dårlig utviklede strandflater i kystområdene unntatt for deler av Eigerøy. Jevnt over er det klippekyst som dominerer i kommunen.

Løsmasser
Mesteparten av kommunen består av fjell med lite eller ingen løsmassedekning. I dalene finnes det bre- og breelvavsatt materiale i form av morenejord, sand og grus. Under marin grense finnes det havavsatt leire og i elvemunningene er det deltaoppbygde sand og grusavsetninger. I fjellskråningene er løsmassene dominert av rasvifter og urmasser. I Eigersund finner en både verneverdige og drivbare grusforekomster.

Geologi og næringsutvikling
I Eigersund har en hatt en kartlegging av berggrunnsgeologien innenfor "Egersundfeltet". Hoveddelen av den drivverdige delen har beliggenhet nær kysten. Dette gjelder områder ved Hellvik-sonen.

1. En viderefører gjeldende bestemmelser i forhold til masseuttak i kommuneplanen.
2. En vil legge vekt på å hindre at områder med potensielt drivverdige forekomster blir lagt ut til arealbruksformål som er til hinder for en fremtidig utnyttelse (for eksempel byggeområder m.m.)

Bergverk og Mineralressurser
Bergverk er en fellesbenevnelse for all virksomhet som gjelder uttak av mineralressurser fra fjell og løsmasser.
Det er registrert tre pukkverk som driver med hvit anortositt, og er ettertraktet som vegdekketilslag i Europa. Omlag 98% av denne produksjonen blir transportert til andre deler av landet eller eksportert i hovedsak til Danmark og Tyskland.

Sand og grus uttak
Det er til sammen registrert 19 sand- og grusforekomster med 16 massetak i kommunen. 5 av massetakene hadde sporadisk virksomhet, mens 5 var lagt ned. Det samlede anslått volum på 1,8 mill. m^3 fordeler seg på 5 konsesjoner.

Utviklingen går nå i retning av mer bruk av knust fjell som tilslagsmaterial. Sand og grus tatt ut i Eigersund forsyner i første rekke det lokale markedet. Sand- og grusforekomstene representerer ofte også landskapskvaliteter med hensyn til visuelle opplevelser og lokalklimatiske forhold.

1. Nye områder skal være i tråd med Fylkesdelplanen.

Grunnvann
Grunnvann kan være et nyttig alternativ som vannforsyningskilde til husholdninger. De største grunnvannskildene finner en i løsavsetninger. Grunnvann er generelt en sikrere vannkilde enn overflatevann når det gjeld forurensing. I forbindelse med beredskap vil også grunnvann være det beste alternativet.

Samferdsel og infrastruktur

I Eigersund bor nærmere 90% av befolkningen mindre enn 10 km fra sjøen målt i luftline, og dette vil være styrende for valg av transportteknologi og bosettingssstruktur.

Det er 3 områder i kommunen som har større kaianlegg, Nålaugviga, Egersund og Hellvik, med en samlet kailengde på omlag 4,7 km. Denne utbyggingsmodellen sikrer mange bedrifter muligheten til billig sjøtransport både internt i kommunen, men og regionalt.

- Godstransport

Utbyggingsmønster må tilrettelegges for billig sjøtransport. Når godstransport på sjøen kan utføres "dør til dør" er dette som regel den billigste og minst ressursbruken transportformen selv på korte distanser når varemengden er store. Dersom omlasting må til øker transportkostnadene ved sjø-transporten mye. Dette er et konkurranse-fortrinn Eigersund kommune må ta hensyn til i sin nærings- og arealplanlegging gjennom kommuneplanen.

Ved lokalisering av transportkrevende næringsliv bør kommunen ta hensyn til vegstandarden ved vurdering av egnede områder. Gjennom kommuneplanen vil en legge vekt på å belaste kommune- og deler av de eldre fylkesveger minst mulig med store mengder tungtransport, og dette bør en ta hensyn til ved etablering av ny aktivitet som har store transportbehov.

1. Nye næringsarealer bør primært lokaliseres i tilknytning til europavei og de tidligere riksvegene (nå fylkesveg 44 og 42) i kommunen.

PERSONTRANSPORT

Kollektivtransport

Eigersund omfatter relativt store geografiske områder, men likevel en relativt konsentrert befolkning. I tillegg til tradisjonell bygging i tilknytning til Egersund by og Hellvik og Helleland, vil en i kommuneplanen kunne finne rom for desentralisert stripebosetting og spredt bosetting langs hovedveiene i Eigersund. Denne bosettingsformen vil kunne fanges opp av kollektivtransporten.

1. Dette krever at en i kommuneplanen tar hensyn til vegnettets utforming ved etablering av nye boligfelt eller områder for spredt boligbygging.

Personbiltransport

I Norge og resten av Vest-Europa blir omlag 80% av persontransporten utført med personbil. Eigersund har like mange biler p.r. innbygger som resten av fylket og hver personbil blir kjørt like mye og stort sett brukt til samme transportformål. Ved en bevist bruk av mulighetene som ligger i kommuneplanen kan kommunen legge opp til utbyggingsmønster som kan redusere bruken av nødvendig personbilbruk. Generelt har folk lang reisevei til arbeid, barnehage og butikker for å nevne mål for mye av den daglige personbiltransporten.

Vegtransport

Veger i Eigersund kommune

Det er veitransport og sjøtransport som er de viktigste måtene å transportere personer og gods på i Eigersund. Fra og med 01.01.2010 overtok fylkeskommunen ansvaret for mesteparten av dagens riksvegnett inkludert ferjesamband. Etter dette vil ca. 85% av det overordnede vegnettet være fylkesveger og fylkeskommunen vil være fylkets største vegeier. Et vegnett som er viktig både i forhold til næringstrafikk, vanlig personbiltrafikk og spesielt i byområdene for kollektiv- og gang-/sykkeltrafikk i Eigersund kommune.

Gjennom Eigersund kommune går flere av de større kommunikasjonslinjene som er en del av viktige nasjonale kommunikasjonslinjer, slik som E39 (Kystamveien) og hovedleden for skip langs kysten. Det er gunstig for kommunen at deler av vegnettet i Eigersund samtidig er del av det nasjonale stamveisystemet, fordi dette vil sikre en relativt høy framtidig standard på den delen av vegnettet.

Gode løsninger er derfor en viktig konkurransefortrinn i markedene. Følgende transportkorridorer går gjennom kommunen:

1. Oslo - Grenland - Kristiansand - Stavanger
2. Kristiansand - Stavanger - Bergen - Ålesund - Kristiansund - Trondheim

Transportkorridor 1 er svært viktige transportlinjer innen og til/fra Eigersund.

Korridor 2 er viktig for store deler av utenlandstransport fra kysten.

En bevisst lokaliseringspolitikk kombinert med kollektivtrafikk kan gi et godt kollektivtilbud både for skoler og for byggefelt som grenser opp til gjennomfartsveiene. Kommunen må regne med at folk i fremtiden vil reagere negativt på økt gjennomgangstrafikk. Det er viktig at en gjennom kommuneplanen har en bevisst holdning til fremtidige trasévalg, for å minske konflikter i tilknytning til gjennomgangstrafikk.

1. Dette må også sees i sammenheng med tiltak i tilknytning til Nordsjøveien som turistveg f.eks rasteplasser, utsiktspunkt, friområder, reiseliv m.m. I nødvendig grad kartfestes dette etter innspill.
2. Strekningen Krossmoen – Eigerøy har en rekke flaskehalser som må utbedres og ev. nødvendig areal må ev. sikres til dette. I dette ligger også trase for Westlink. Denne kommunedelplanen videreføres.
3. Kommunen vil videreføre at en på sikt legger høyt trafikkerte veistrekninger utenfor tettsteder og byområdene jfr. Årstaddalen. Disse videreføres som i gjeldende plan.
4. Ikke legge inn tiltak som kan redusere muligheten til utvikling av de internasjonale transportkorridorene der Egersund havn er et knutepunkt.
5. Nye vegtraseer i Transportplan for Dalane vises i kommuneplanen. Ev. vise alternative strekninger.
6. Omlegging av E39 forbi Helleland vurderes tatt ut av kommuneplanen.

Hovedleder/bileder

Hovedledene utgjøre transportvegene til sjøs for både skipstrafikk, fiskeflåten og annen ferdsel. Framkommeligheten langs kysten og inn til havnene er helt nødvendig for sjøtransporten.

1. Kartfeste de viktigste skipsledene i kommuneplanen er viktig i forhold til annen bruk av sjøarealene.
2. Ved etablering av aktivitet i sjøområdene legges vekt på at plassering ikke er i konflikt med merkesystemet til kystverket og lignende.

Jernbane

Jernbanen utgjør en sentral del av kommunikasjonssystemet i kommunen og er viktig både som et miljøvennlig alternativ til frakt av personer og gods, men og som bindeledd med Jærregionen. Det vil i arbeidet med kommuneplanen vurderes hvordan en gjennom kommuneplanen kan bidra til å styrke Jærbanen som viktig kommunikasjonslinje. Mellom 30 og 50% av arbeidsreisene mellom Dalane-Sør Jæren og Nord-Jæren vurderes gjennomført med lokaltog.

Det vil i kommuneplanen være viktig å sikre og utvikle et godt terminaltilbud for tog i Egersund. Et godt jernbanetilbud må også sees på i sammenheng med dagpendlingsregion mot Nord-Jæren og muligheten for å bo i Dalane og arbeide på Nord-Jæren.

1. Ved revideringen må en ikke gjøre disponeringer som bidrar til å redusere muligheten for gode overgangsmuligheter ved trafikknutepunkt samt tilstrekkelig terminalareal.
2. Kommuneplanen vil fremdeles vise ny jernbaneforbindelser Egersund-Moi samt andre endringer i forbindelse med Jærbanen.
3. Vurdere muligheten for å vise ny trase for Jærbanen dersom slik trase blir klar i løpet av planprosessen.
4. I og rundt Egersund by bør en støtte opp om Jærbanen ved lokalisering av byggeområder i nærheten av denne.
5. Planen vil ikke åpne opp til etablering av flere nye planoverganger jfr. Jernbaneverket.

Telekommunikasjon - mobilutbygging

I den grad det er aktuelt for kommunen er det viktig å ha en overordnet strategi for etablering og nedbygging av ev. basestasjoner i kommunen. Dette kan føre til etablering av nye stasjoner som kan komme i konflikt med f.eks. krav til estetikk, landskapstilpasning, verne- og kulturminneinteresser.

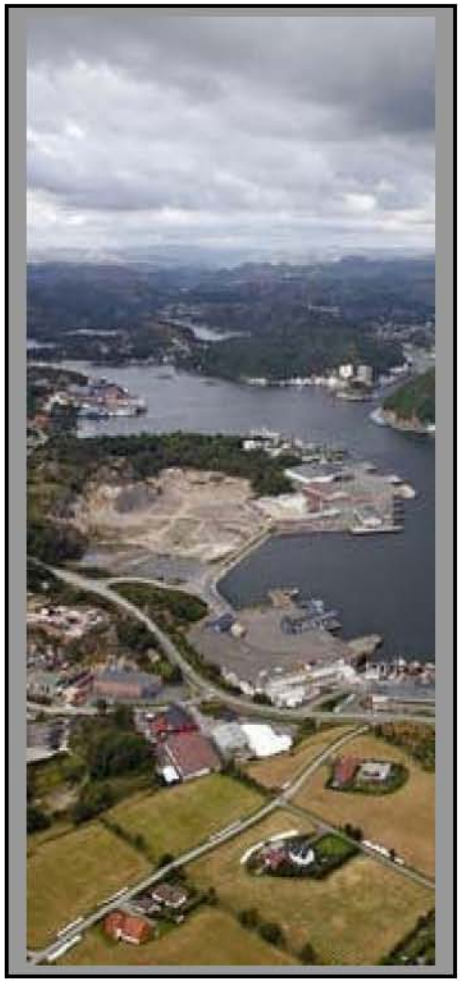

Trafikksikkerhet

Eigersund kommune har utarbeidet trafikksikkerhetsplan, der hovedmålsettingene er å redusere antall ulykker og utrygghetsfølelsen ved skoler og langs skoleveger.

Kommuneplanen vil følge opp denne planen ved å innarbeide viktige fysiske tiltak som:

- gang og sykkelveger
- aktuelle endringer av trase
- bevist holdning til etablering av nye boligområder og trafikksikkerhet
- sentrumsutvikling miljøgater m.m.
- styrke mulighet for kollektivtilbud

For å få et velfungerende nett av gang og sykkelvegnett må en planlegge slike traseer som kombinerer trafikksikkerhet med avveksling og naturopplevelser. Dette må også sees i sammenheng med at de må ha gode knytinger til viktige trafikknutepunkt for kollektivtrafikken.

1. Tiltak langs skoleveg og ved barneskolene med utgangspunkt i 6-åringenes behov vil være prioritert å få inn i kommuneplanen der dette fremkommer som behov fra f.e.ks. skoler.

Miljø- og klimautfordringer i Eigersund

Utslipp av klimagasser kan føre til at gjennomsnittstemperaturen ved jord-overflaten øker. Dette vil kunne endre nedbørsmønstre og vindsystemer, forflytte klimasoner og heve havnivået.

Slike endringer kan få store konsekvenser både for naturlige økosystemer og for samfunnet. Utfordringen er å stabilisere klimagassene på et nivå som forhindrer farlig, menneskeskapt påvirkning av klimasystemet. Norge har forpliktelser i Kyotoprotokollen om at klimagassutslippene i perioden 2008-2012 ikke skal være mer enn 1 % høyere enn i 1990. Klimaendringene betyr nye utfordringer for kommuner og fylker. Endringene er ulike fra sted til sted, og krever lokale tilpasnings-strategier.

Her er noen utfordringer:

- **Havnivå:** Havnivåstigning og økt stormflo kan bety endringer for hvordan og hvor man bør bygge, bl.a. i strandsonen.
- **Avløp:** Mer intens nedbør krever større kapasitet på avløp og at overvann må håndteres på en annen måte enn tidligere.
- **Vegtransport:** I byområdene utgjør vegtransport over halvparten av utslippene og er økende. Dette skyldes byspredning og økt bilbruk.
- **Energi:** 40 prosent av energibruken er knyttet til bygningsmassen. Her ligger det store muligheter til å redusere forbruket.
- **Avfall:** Økende forbruk bidrar til store klimagassutslipp både i forhold til produksjon, transport og avfallsmengder. Det er behov for grunnleggende endringer i holdninger og vaner.
- **Temperaturavhengige næringer**: Landbruk, fiskeri, fiskeoppdrett og reiseliv er eksempler på næringer som kan få nye og endrede betingelser med et endret klima.
- **Naturområder:** Klimaendringene påvirker det biologiske mangfoldet. Fremmede arter kan

lettere komme til, og andre arter vil bli utsatt for økt press.
· **Flomsikring og skredfare:** Økt og mer intens nedbør vil endre flom-mønsteret og faren for skred øker. Særlig øker risikoen for regnflom. Det blir enda viktigere å ta vare på kantvegetasjon, myrområder, åpne bekker og sideelver.

Kommunestyret har bestemt at det skal lages en klima- og energiplan for Eigersund og for Dalane og en har også fått statlig støtte til dette. Arbeidet foregår parallelt med kommuneplanarbeidet.

Miljø- og klimautfordringer i Eigersund – utfordringer og veivalg

- Hvilke konsekvenser har klimautfordringen for hvor og hvordan nye bolig-, nærings- og industriområder skal bygges og utformes?
- Hvordan kan Eigersund kommune legge til rette for mindre bilbruk?
- Hvilke konsekvenser har klimautfordringen for energibruk og nye investeringer i Eigersund kommune?
- Hvilke konsekvenser får klimautfordringene for planlegging og dimensjonering av kommunens infrastruktur?

Kommunen bør derfor ha se på muligheten til å:

- bidra til å utvikle lokale utbyggingsmønster som reduserer bilbruk og behovet for arealer
- sikre en ressursforvaltning som både bevarer det biologiske mangfoldet og gir grunnlag for livskraftige lokalsamfunn.
- sikre rent vann gjennom forvaltning av vannressurser herunder vise nedbørsfelt.

Fornybar energiproduksjon

I Eigersund kommune skjer det mye positivt innen fornybar energiproduksjon. På Svåheia er det planer om

- Vannkraft
I Dalane regionen er det 6 vannkraftverk. Disse er eid av Dalane energi som Eigersund kommunen eier 59,32% av. I Eigersund kommune ligger det 3 kraftverk og disse er avmerket i gjeldende plan. Nye kraftverk skal avmerkes på kartet . Det er i liten grad etablert minikraftverk i kommunen, men kommunen stiller seg i utgangspunktet positive til etablering av slike anlegg såfremt det ikke kommer i konflikt med andre arealbruks- og verneinteresser.

Videre utbygging av Hellelandsvassdraget vurderes som svært positivt og nødvendig og en vil videreføre å avmerke nye kraftverk, dammer etc. Utbygging av vannkraft er lønnsomt, miljøvennlig og kostnadseffektivt.

1. Kommuneplanen skal videreføre viste utbyggingstiltak av vannkraft i tilknytning til Hellelandsvassdraget herunder lakserenne.

- Bioenergi
Det er etablert varmesentral på Lagård som forsyner flere sentrale offentlige institusjoner. En ønsker gjennom kommuneplanen å bidra til etablering av flere slike sentraler der det er teknisk og økonomisk mulig. Det er videre ønskelig å knytte flest mulig offentlige bygg til denne type anlegg.

- Bølgekraftverk
På Svåheia er det planer om å etablere et pioneranlegg for bølgekraft som vil kunne gi positive ringvirkninger. Dette skal bl.a bygges i betong, hvor bedrifter i Eigersund har god kompetanse.

- Vindkraft
Vindkraft utgjør en svært liten del av den samlede kraftforsyningen. Gjennom Energimeldingen har en satt som mål at det samlet i Norge skal bygges vindkraftanlegg som produserer 3 TWh årlig innen 2010. Det er i Eigersund prosjekt for om lag 2 TWh.

I dag er det ikke energiproduksjon fra vindmøller i kommunen, men det er i gjeldende kommuneplan satt av 3 områder hvor området på Svåheia er regulert.

En vil gjennom de områdene som er lagt ut i gjeldende plan kunne få erfaring med hvordan vindmøller virker i landskapet i Eigersund kommune. Det legges ikke opp til ytterligere områder eller utvidelse ved denne revideringen.

Nye og utvidelse av eksisterende områder skal være i tråd med FDP for vindkraft i Rogaland jfr. også K.sak 050/07 den 02.05.07.

Havvindmøller bør vurderes der som dette er aktuelt jfr. innspill.

Det vil være et overordnet prinsipp for lokalisering av slik aktivitet at den i størst mulig grad skal:

- ligge i nærheten av eksisterende kraftlinjer
- legge vekt på samlokalisering
- kunne benytte seg av eksisterende infrastruktur (vei etc.)
- Ivareta hensyn til støy, estetikk , miljøvern og landskapstilpassning.

- Transport av elektrisk kraft / kraftlinjer
Det er en rekke store og små kraftlinjer og sjøkabler i Eigersund kommune, og disse kraftlinjene/kablene legger beslag på relativt store areal. Langs sentralnett- og regionalnettanleggene er det et byggeforbud på 25-30 meter, men pga. magnetfelt kan dette økes betraktelig for ny bebyggelse.

Gjennom etablering og utviding av eksisterende byggeområder i kommuneplanen må disse ikke komme i konflikt med eksisterende kraftlinjer på land og i sjøen.

1. Kommuneplanen vil vurdere å avmerke sentrale kraftledninger med spenning over 22kV og har betydning for lokalisering av annen arealbruk. Ev. legge disse ved som et eget temakart.
2. Nye byggeområder skal legges med sikker avstand jfr. anbefalingene fra statlig hold – en legger en føre var holdning til grunn for nye byggeområder jfr. magnetfelt.
3. Videreføre at fremføring av strøm til nye byggeområder skal skje ved kabel som i gjeldende kommuneplan.

Fiskeri og fiskerinæring

Fiskeri og havbruk er svært viktig for norsk økonomi. Se også kap. om næringsutvikling. Det settes i dag store krav til flyten i verdikjedene fra fangst via foredling til marked. Eigersund har allerede et godt utbygd mottaksapparat for ferskfisk, men har frem til nå manglet aktører innen havbruk.

Kystfiskeflåten og Havfiskeflåten

Det er særlig sild, brisling, makrell og lodde som tradisjonelt har skapt de største verdiene i Egersund. Fiskeindustrien er helt avhengig av rammebetingelser som gjør at det er attraktivt for fiskeflåten å levere fangst til Eigersund. Det er viktig å bygge ut infrastruktur slik at havnen fremstår som attraktiv for alle typer fartøy samt å sikre og forbeholde areal.
Faste installasjoner i områdene for kaste og låssetting vil i den grad den er til hinder for aktiviteten, ikke bli tillatt jfr. fiskeridirektøren.

Gjennom arbeidet med kommuneplanen vil en legge vekt på at nye tiltak ikke kommer i konflikt med prioriterte kaste og låssettingsplasser.

Kommuneplanen må avmerke de viktigste trålfeltene, rekefelt, yngleplasser m.m. som informasjon uten rettsvirkning ev. som temakart.

Generelt om planlegging i sjø

Lovens virkeområde utover i sjøen er avgrenset til grunnlinjen. Planleggingssystemet er det samme både på sjø og land. Tiltak et sted kan få konsekvenser for mulighetene for utnytting i andre områder, også over kommune- og fylkesgrenser.

100 – meters beltet

Strandsonen er blant de naturtypene i Norge med størst artsmangfold. I Eigersund er nettopp dette området spesielt utsatt, siden bosettingen i kommunen stort sett er nær sjøen.

Bestemmelsen i PBL slår fast byggeforbudet i 100 meters beltet i strandsonen. Gjennom denne bestemmelsen er det lagt opp til at det ikke skal skje bygging i dette området. Dette på grunn av at strandsonen er svært viktig både ut fra hensynet til ferdsel og friluftsliv, landskapsverdier og natur- og kulturverdier.

Natur- og friluftsområder - sjøområdene

Arealplanlegging i sjø er for de fleste kystkommuner blitt en vesentlig del av arealplanleggingen. Flere av områdene som er kartlagt i forbindelse med arbeidet med marine

verneverdige områder er kystnære områder. Det er ikke ønskelig med irreversible inngrep i områdene, som etablering av anlegg med store utslipp til sjø, faste installasjoner som moloer, kaianlegg og større industrietableringer. Hele eller de viktigste delene av de viktigste natur- og friluftsområdene bør sikres gjennom kommuneplanen.

1. En legger til grunn å videreføre arealbruken for det samlede sjøområdet i Eigersund kommune som i gjeldende plan.
2. Det stilles strengere krav til fortetting innenfor 100 m-beltet enn utenfor.
3. Prioritere nye tiltak i 100-m beltet for fiskeri, havn og industri som er avhengig av adkomst til sjø.
4. I strandområder som er delvis utbygde, vil det bli vurdert å stille minstekrav til hvor mye strandline som skal forbli utbyggingsfrie.

Statens vegvesen

Eigersund kommune
GRADERING
MOTTATT - 8 JUN 2010
ARKIVSAKID 07/3791
-DKT

Eigersund kommune
Plankontoret
Postboks 580
4379 EGERSUND

Behandlende enhet:	Saksbehandler/innvalgsnr:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Region vest	Jan Geir Fjogstad - 51911536	2010/025293-003	10/11830	03.06.2010

Varsel om oppstart av revidering av kommuneplanen og høring av forslag til planprogram - Eigersund kommune

Vi viser til Deres brev datert 27.04.2010 samt oppstartsmøtet 31. mai.

Planprogrammet er omfattende og grundig, tidsplanen stram.

Til planprogrammet har vi kun følgende merknader:

1. Samferdsel og infrastruktur, underpunkt Vegtransport. Her sies i siste firkantpunkt side 33 *"Omlegging av E39 forbi Helleland vurderes tatt ut av kommuneplanen"*. Da det nå er under utarbeidelse en Konsekvensutredning for E39 på strekningen Søgne – Ålgård, bør en avvente denne før en gjør endringer i kommuneplanen som angår E39. Denne utredningen er planlagt ferdig innen utgangen av 2010.

2. Under kapittel om Miljø- og klimautfordringer i Eigersund, avsnitt om Vegtransport side 35 bør også omtale støy fra vegtrafikk.

Vi viser for øvrig til *"Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane, Handlingsplan for utbygging av vegsystemet"* vedtatt i fylkestinget 17.02.2009.

Eventuelle merknader ut over dette vil vi komme tilbake til i forbindelse med høringen.

Plan og forvaltning
Med hilsen

Lisa Garpe
seksjonsleder

Jan Geir Fjogstad

Postadresse
Statens vegvesen
Region vest
Askedalen 4
6863 Leikanger

Telefon: 815 44 010
Telefaks: 57 65 59 86
firmapost-vest@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Lagårdsveien 80
4011 STAVANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

FYLKESRÅDMANNEN
Regionalutviklingsavdelingen

Eigersund kommune
Plankontoret
Postboks 580
4379 EGERSUND

11.06.2010

Deres ref.: 10/11830	Saksbehandler: Ida Andreassen Direkte innvalg: 51 51 66 90	Saksnr. 10/9012-2 Løpenr. 28935/10 Arkivnr. 140

EIGERSUND KOMMUNE - PLANPRPOGRAM FOR KOMMUNEPLAN 2011-2022 JFR. NY PLAN- OG BYGNINGSLOV - VARSEL OM OPPSTART

Vi viser til brev av 27.04.10, hvor Eigersund kommune ber om uttale til planprogram for Eigersunds kommuneplan 2011-2022. I tillegg viser vi til dialogmøte mellom ordfører, administrasjonen i Eigersund Kommune, og representanter fra Vegvesenet, Fylkesmannen og Fylkeskommunen, 31.05.10. Tema og problemstillinger som tas opp i denne uttalelsen ble diskutert og utdypet på det sistnevnte møtet.

Generelt om planprogrammet
Eigersund kommune berømmes for å ha fastslått mange viktige hensyn som skal ligge til grunn for kommuneplanleggingen i del 4 av det innsendte planprogrammet: "Generelle tema og utfordringer knyttet til ulike forhold". Det er også positivt at man har fastsatt tydelige visjoner og satsningsområder med hensyn til den fremtidige samfunnsutviklingen i Eigersund.

Det bemerkes imidlertid at utredninger angående naturmangfold er fraværende i planprogrammet. Hensyn til naturmangfoldet skal inngå som en viktig prioritering i kommuneplanleggingen. Dette går frem av både Plan- og bygningsloven og Naturmangfoldsloven.

Videre bemerker Fylkesrådmannen at Eigersund kommune bør drøfte prioriteringen av utvalgte satsningsområder i større grad. Det går frem av Plan- og bygningsloven at både utfordringer og problemstillinger med hensyn til samfunnsutviklingen skal beskrives og *vurderes* i forbindelse med kommuneplanleggingen. Videre slås det fast at beslutninger som gjelder den fremtidige utviklingen i kommunen skal skje med utgangspunkt i en *samordnet* avveining, der hensyn til den langsiktige miljø- og samfunnsutviklingen er vurdert. Med dette som bakgrunn fremheves det at Eigersund kommune må kommunisere hvorfor og hvordan man vil prioritere visse satsningsområder.

Det gis ellers spesifikke merknader til kommunens planer for medvirkning i planprosessen, næringsutvikling, sentrumsutvikling, areal- og transportplanlegging, fortetting og bokvalitet, vannforvaltning, folkehelse og kulturminnevern. Fylkesrådmannen fremhever også noen supplerende innspill angående demografi, friluftsliv, universell utforming, demografi og

POSTADRESSE
Postboks 130 Sentrum
4001 Stavanger

BESØKSADRESSE
Arkitekt Eckhoffsgt. 1
Stavanger

TELEFON
51 51 66 00

TELEFAKS
51 51 68 90

BANKGIRO: 3201.05.50520

E-POST: firmapost@rogfk.no

INTERNETT: www.rogfk.no

landskapstilpasning, under punktet "andre merknader".

Planprosess og medvirkning
Det fremgår av lovkommentaren til plandelen av ny plan- og bygningslov, § 11-1, at kommuneplanleggingen skal stimulere og samordne den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale, kulturelle og estetiske utviklingen i kommunen, og at den på samme tid skal "*sikre befolkningens muligheter for påvirkning av kommunens utvikling*".

Eigersund kommune bemerker at man legger stor vekt på medvirkning og samråd i planprogrammet. Det understrekes at man skal involvere barn, unge, velforeninger og frivillige lag i planprosessen. I så måte følger man opp lovverket i plan- og bygningsloven § 5-1, hvor det slås fast at "*Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge*". Fylkesrådmannen bemerker imidlertid at kommunen bør utdype *hvordan* man planlegger å involvere beboer- og brukergruppene.

For det første må man definere et bredt spekter av beboer- og brukergrupper som skal inkluderes i planprosessen. For det andre må man sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging for medvirkning, herunder barn og unge. Det slås fast i plan- og bygningsloven § 5-1, at "Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikre gode muligheter for medvirkning på annen måte. I denne sammenheng bør for eksempel kommunen benytte registreringer av «barnetråkk»,som ble gjennomført ved forrige rullering av kommuneplanen, i det videre planarbeidet..

Næringsutvikling
Eigersund kommune har et fornuftig fokus på næringsutvikling, sett i lys av kommunens økonomiske situasjon. Fylkesrådmannen etterspør imidlertid at Eigersund kommune også vurderer dette satsningsområdet ut fra foreliggende planer for sentrumsutviklingen, og ut fra overordnede retningslinjer for en samordnet areal- og transportplanlegging i "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane" og i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland". Det fremgår av lovkommentaren til plan- og bygningsloven § 11-2 at kommuneplanens samfunnsdel skal behandle *langsiktige utfordringer*, herunder miljømessig utfordringer og utfordringer knyttet universell utforming, mål og strategier for kommunesamfunnet som *helhet* og kommunen som organisasjon, for sektorene og for utvalgte målgrupper.

Eigersund kommune prioriterer hensyn til fiskenæring og godstransport langs havneområdene. Denne satsningen er i tråd med "Fylkesplan for Rogaland 2006- 2009" hvor det fastslås visjoner om å styrke maritime næringer og sjøtransporten ved en videreutvikling av havneavsnittene i Stavangerområdet, Karmsund og Eigersund. Det slås fast at i planprogrammet for Eigersunds kommuneplan at man vil "*prioritere områder for havnevirksomhet og næringsvirksomhet som er direkte knyttet til havnevirksomheten, primært fiskeri og næringsmiddel, samt oljerelaterte næringer*". Videre understrekes det at "*industri- og havne områder bør sikres utvidelsesmuligheter der dette er mulig.*(...) Man ønsker *ikke omdisponering av havne- og industriområder til andre formål*".

Den overnevnte satsningen er hensiktsmessig med hensyn til Eigersunds overordnede mål om økt verdiskapning og økonomisk vekst. Fylkesrådmannen mener imidlertid at Eigersund kommune bør vurdere hvordan visjonene om næringsutvikling skal avveies mot mot planer for sentrumsutviklingen i "sentrumsplan for Egersund". Det slås fast i sentrumsplanen for Egersund sentrum at man "*ønsker å åpne byen mot sjøen og gjøre havneområdet i Vågen levende og tilgjengelig med god kommunikasjon med gågaten*".

Dersom man vil realisere slike visjoner må også Eigersund kommune vurdere hensyn til sentrumsutviklingen og bymiljøet i kommuneplanen.

Videre anbefales det at Eigersund kommune vurderer positive ringvirkninger som kan knyttes til en bevisst satsning på kultur og bymessige kvaliteter i sentrumsområdet. Man kan også tiltrekke nye investorer, innflyttere og arbeidstakere ved en bevisst tilretteleggelse for et attraktivt bymiljø.

Fylkesrådmannen bemerker ellers at en eventuell videreutvikling av Eigersund næringspark må vurderes ut fra Fylkesmannens innsigelse til reguleringsplan for Eigersund næringspark (04.11.09), og ut fra "Fylkesdelplan for areal- og transport i Dalane". Fylkesmannen har fremhevet negative virkninger knyttet til masseuttak i området med hensyn til landskapsbildet og biologisk mangfold. Det har også blitt fremhevet at en eventuell utvidelse av masseuttaksområdet vil forringe kvaliteten på den planlagte gang-og sykkelstien i området. Fylkesrådmannen supplerer også at det er fastsatt tydelige føringer for samlokalisering av næringsvirksomhet i "Fylkesdelplan for areal- og transport i Dalane", med overbygning til "Fylkesdelplan for samferdsel i Rogaland 2004- 2015" og "Regionalplan for energi og klima". Her understrekes det at publikumsintensiv handel og service skal lokaliseres og videreutvikles i kommunesentra med gode forbindelser til hovedtraseene for kollektivtransporten. Videre presiseres det at kommunene skal unngå etablering av bilbaserte handelssentra utenfor kommunesentrene. Med dette som utgangspunkt understreker Fylkesrådmannen at en eventuell utvidelse av Eigersund næringspark må begrenses til industriformål.

Sentrumsutvikling
Eigersund kommune har i liten grad omtalt spørsmål om sentrumsutvikling i planprogrammet. Fylkesrådmannen mener at man i større grad bør fremheve prioriteringer vedrørende det etablerte sentrumsområdets videre utvikling. Mer spesifikt bør Eigersund kommune vurdere sin rolle som regionssentrum, og sentrumsområdets videre utvikling, ut fra fastsatte retningslinjer i "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane". Her slås det fast at man vil styrke Egersunds sentrumsfunksjon ved "*tilrettelegging for økt handel og et levende bymiljø gjennom god tilgjengelighet og helhetlig utforming av bykjernen, basert på tettstedets egenart og estetiske verdier*".

Videre bør Eigersund kommune kartlegge mindre sentrumsområder av hensyn til en samordnet areal- og transportplanlegging. Det slås fast i "Fylkesdelplan for areal- og transport i Dalane" at nye boligområder skal lokaliseres i nærheten av kommunesentra og/ eller i nær avstand til hovedtraseer for kollektivtransport. Mer spesifikt slås det fast at man skal effektivisere areal- og ressursbruken ved å lokalisere boligområder innen gang- og sykkelavstand, ikke mer enn 5 km. fra eksisterende senter/ tettsted. Det slås også fast i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland" at tettstedsområdene gis en utforming og ytre avgresning som bidrar til korte reiseavstander. Mer spesifikt er det fastsatt krav at kommunene skal forhindre unødig byspredning. I denne sammenheng er det viktig at Eigersund kommune konsentrerer ny boligutbygging til eksisterende kommunesentra.

Fylkesrådmannen oppfatter det ellers som positivt at Eigersund kommune vil tilrettelegge for økt offentlig tilgjengelighet ved havneområdene i det etablerte sentrumsområdet. Det er imidlertid svært viktig at intensjoner om å etablere en strandpromenade ikke er i strid med hensynet til kulturminner i sentrumsområdet. Planer om en promenade i havneområdet må eventuelt utvikles i nær dialog med kulturseksjonen.

Areal og transportplanlegging

Når det gjelder areal- og transportplanleggingen er det understreker Fylkesrådmannen at Eigersund kommune må tydeliggjøre strategier om en koordinert av areal- og transportplanleggingen i kommunen som helhet. Det har blitt fastsatt tydelige forventninger til en samordnet areal- og transportplanlegging i "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane" og i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland". Mer spesifikt bemerker også Fylkesrådmannen at Eigersund kommune bør tilrettelegge for fortetting med kvalitet i eksisterende utbyggingsområder som har nær avstand til hovedtraseer for kollektivtransporttrafikken. Vegnettet som tilknyttes boligområdene må utformes slik at de kan betjenes med kollektivtrafikk. Videre skal arbeidsplasser, forretningsvirksomhet, skoler idrettsannlegg og lignende lokaliseres i definerte sentrumsområder ved eksisterende kollektivruter.

Fylkesrådmannen minner ellers om retningslinjer i "Utviklingsplan for Jærbanen". På lengre sikt planlegges en forlengelse av dobbeltsporet til Eigersund, med en mulig forlengelse av sporet til Egersund sentrum. Eigersund kommune bør omtale og vurdere slike planer i det videre kommuneplanarbeidet. For det første bør man utarbeide mål og visjoner for en samordnet areal- og transportplanlegging, både med hensyn til næringsutvikling, godstransport, boligutbygging og sentrumsutvikling, med utgangspunkt i de overnevnte planene. For det andre må kommunen vurdere i hvor stor grad det må avsettes arealer i forbindelse med planene om en forlengelse av dobbeltsporet.

Fortetting og bokvalitet

Det er positivt at Eigersund kommune fastsetter mål om fortetting i de eksisterende boligfeltene i planprogrammet. Denne typen utbyggingen anbefales i både "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane" og i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland.

Fylkesrådmannen minner imidlertid om at boligutbygging ved fortetting forutsetter et spesifikt fokus på bokvalitet og gode felles utearealer for barn, unge og voksne brukergrupper. Det går også frem av plan- og bygningsloven § 1at kommunen er pålagt å etterse estetiske kvaliteter i planarbeider. Nye boligprosjekter bør *tilføre* etablerte utbygningsområder ytterligere positive kvaliteter, heller enn å *utnytte* deres særtrekk og kvaliteter. Helt konkret oppfordres Eigersund kommune til å innhente råd med hensyn til fortetting fra rapporten "Fortett med vett", som er utarbeidet av Husbanken på oppdrag av Miljøverndepartementet.

Folkehelse

Det er flere positive momenter i kommuneplanen, for eksempel legges det vekt på barn og unges oppvekstmiljø og oppvekstvilkår, men de er vage i forhold til folkehelseperspektivet. Det anbefales at Helse i planarbeidet kommer tydeligere frem, slik at det forebyggende og helsefremmende arbeidet blir tydeligere forankret i alle satsingsområdene.

Egersunds mål om å være en bærekraftig samfunns- og byutviklingsarena, som sikrer livskvalitet og livsgrunnlag både i dag og for kommende generasjoner kan gjerne konkretiseres ytterligere for å få frem folkehelseperspektivet.

På spørsmålet om hvordan kommunen skal jobbe forebyggende med helse vil Rogaland fylkeskommune primært vise til inngått partnerskapsavtale mellomfylkesmann og kommune, som gir retningslinjer for dette arbeidet. Eksisterende folkehelseplan viser også at det foregår mange gode tiltak i kommunen. Dalane friluftsråd er en viktig aktør og ressurs i folkehelsearbeidet i kommunen. Det er viktig at satsingen på folkehelse også følges opp i økonomiplan.

I tråd med føringer for arbeidet med Helse i plan er det viktig at hovedstrategiene for folkehelsearbeidet i kommunen forankres i kommuneplanen, og at disse kan konkretiseres i en handlingsplan, jf. kommunens folkehelseplan.

Kommunebarometeret brukes for å beskrive helseutfordringene. Det er positivt at planprosessen tar utgangspunkt i de lokale behov, forutsetninger, ressurser og rammer som eksisterer. Det er ønskelig at kommunen beskriver hvordan de møter utfordringene mer konkret og langsiktig for eksempel i forhold til barn og eldre. Dette gjelder eksempelvis hvilke strategier som velges og hvordan kommunen kan sikre ressursutnyttelsen best mulig lokalt i det sektorovergripende arbeidet.

Energi- og klima

Eigersund kommune berømmes for å vektlegge utprøving av fornybar energiproduksjon. Fylkesrådmannen støtter en satsning på vindkraftanlegg dersom planene er i tråd med "Fylkesdelplan for vindkraft". Dersom man planlegger en utbygging- eller utvidelse av vindkraftproduksjon i områder betegnet som "Kanskje-områder" må man gjennomføre nærmere utredninger før en eventuell utbygging/ utvidelse kan avklares. Når det gjelder kommunens omtale av en mulig tilretteleggelse for minikraftverk i Eigersund bemerkes det at det pågår arbeid med en fylkesdelplan for små vannkraftverk i Fylkeskommunen. En plan for etablering av minikraftverk må utarbeides i samsvar med regionale planarbeider.

Fylkesrådmannen etterspør ellers et fokus på energi*bruk* i kommuneplanleggingen. Mer spesifikt oppfordres kommunen til å utarbeide interkommunale energi- og varmeplaner for optimal utnyttelse av lokale energiressurser og energikilder, jamfør tiltak 4 "Strategier og tiltak for redusert energibruk" i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland". Her slås det fast at det skal utvikles en regional politikk for utnyttelse av lokale energiressurser/ kilder. Fylkeskommunen skal sammen med kommunale planmyndigheter utarbeide regionale varme- og energiplaner, hvor potensial for effektivisering i eksisterende bygningsmasse samt energiløsninger i nye bygg og anlegg blir sett i sammenheng med geografisk lokalisering og tilgjengelige energiløsninger.

Vannforvaltning

Forskrift om rammer for vannforvaltningen trådte i kraft 1. januar 2007 (Vannforskriften). Forskriften skal implementere EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. Vannforskriften omfatter alt overflatevann, grunnvann, brakkvann og kystvann (ut til en nautisk mil fra grunnlinjen). Det skal utarbeides forvaltningsplan (regional plan) i den enkelte vannregion i tiden 2010-2015. Rogaland Fylkeskommune er vannregionmyndighet for vannregion Rogaland.

Formålet med vannforskriften er å gi rammer for utarbeidelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Vannforskriften skal beskytte vann mot forringelse, forbedre og gjenopprette vannkvaliteten med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand, i samsvar med fastsatt klassifiseringssystem.

Vannforskriftens formål, samt målsetninger om å unngå forringelse av vannkvaliteten i vassdrag, grunnvann og kystvann, gjelder også nå før forvaltningsplanen er ferdig utarbeidet. Det gjøres særlig oppmerksom på §§ 11 og 12 i vannforskriften. *Dette*

innebærer at kommunene i sin arealplanlegging må innta vann som utredningstema i kommuneplanarbeidet og ved detaljplanlegging.

For å synliggjøre utfordringer knyttet til bruk og forvaltning av vann i Eigersund, jf. vannforskriften, bør planprogrammet under del 4 inneholde et hovedpunkt for tema vann.

Kulturminner

Kulturminner og kulturlandskap behandles som et eget tema i planprogrammet og temaet behandles på en oversiktlig og grei måte. Dette er et godt utgangspunkt for planen. Kulturseksjonen har imidlertid noen innspill angående nyere tids kulturminner og kommuneplanens arealdel.

Nyere tids kulturminner
Egersund sentrum og det verneverdige bygningsmiljøet som finnes her nevnes i flere sammenhenger i forslaget til planprogram. Den økonomiske ressursen som dette miljøet representerer for samfunnet vektlegges, men det er viktig for kommunen at byens verneverdige bygningsmiljø inngår som en aktiv del i Eigersunds sentrum, og ikke fremstår som et museum. En av kommunens utfordringer blir derfor å finne ny bruk til verneverdige bygninger hvis opprinnelige funksjon ikke lenger er aktuell.

Dette er også en del av problemstillingen når ønsket om en sammenhengende strandpromenade igjen trekkes fram i planprogrammet. Ønsket springer bl.a. ut fra et behov for å revitalisere denne delen av sentrum. Fylkesrådmannen ved kulturseksjonen ser behovet for å ta større grep i havneområdet langs Strandgaten for å legge til rette for videre utvikling og bevaring av sjøhusbebyggelsen og omkringliggende plasser og bygninger. Vi støtter imidlertid ikke forslaget om en strandpromenade mellom sjøhusrekka og vannet. Som vi også presiserte ved forrige kommuneplanrullering, er det at sjøbufronten fremdeles ligger direkte mot Vågen noe av det unike med Egersund. Området bør derfor utvikles på en måte som ikke forringer dette særpreget. Store deler av sjøhusrekka er vernet gjennom reguleringsplanen til Egersund sentrum og en etablering av en promenade langs sjøbufronten er i konflikt med kulturminneinteressene i området. Fylkesrådmannen vil på denne bakgrunn fraråde at man viser sammenhengende promenade langs havna med rettsvirkning på kommuneplankartet.

Som vi også presiserte i våre merknader til planprogram ved forrige kommuneplanrullering, vil vi minne om at Eigerøy fyrstasjon ikke er *foreslått* fredet, slik det fremgår av forslag til planprogram. Fyret ble vedtaksfredet av Riksantikvaren 23. september 1997 med hjemmel i Lov om kulturminner §§ 15 og 19.

Kommuneplanens arealdel
Det vil være vanskelig for oss i en oppstartfase å si noe konkret om mulige konsekvenser av endret arealbruk. Fylkesrådmannen forutsetter derfor at det som en del av planforslaget vil bli redegjort for eventuelle konsekvenser av de arealbruksendringene som måtte komme i løpet av planprosessen og eventuelle alternativer til de mest konfliktfylte arealbruksendringene. Vi vil derfor presisere at det i den videre planprosessen kan oppstå arealbrukstema som ikke er kjent på dette stadiet.

Konsekvensutredningen tilknyttet kommuneplanen skal inneholde en oversikt over kjente kulturminner (automatisk freda kulturminner, vedtaksfreda kulturminner, område regulert til spesialområde bevaring/hensynssone, samt andre kulturminner med høy verneverdi) og prognoser for ikke kjente automatisk fredete kulturminner. Det må også fremgå tydelig av utredningen hvilke konsekvenser arealbruksendringene vil ha for kulturminnene/kulturmiljøene i kommunen og hvilke endringer som vil kunne bli aktuelle for kulturminnene.

Alle kommunens automatisk freda kulturminner skal vises som båndlagte på plankartet. Enkeltminner skal markeres på kartet med R-symbol, og alle større kulturminnefelt skal markeres med en områdeavgrensning og riktig skravur. Vi gjør oppmerksom på at Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden er et godt verktøy for å få oversikt over automatisk freda kulturminner i kommunen, særlig i forhold til nyregistrerte kulturminer.

Vedtaksfredete kulturminner og områder som i dag er regulert til spesialområde bevaring må vises korrekt på plankartet, dvs. som Hensynssoner jf. Pbl. § 11-8 d). Når det gjelder nyere tids kulturminner med høy verneverdi bør disse vises på plankartet som hensynssoner, jf. Pbl. § 11-8 c). Dette gjelder SEFRAK A-objekter og konsentrasjoner av B-objekter – fortrinnsvis alle B-objekter.

Når alle kjente automatisk freda og vedtaksfreda kulturminner, samt område som i dag er regulert til spesialområde bevaring og andre nyere tids kulturminner med høy verneverdi, blir markert på kommuneplankartet, vil kommunen selv få et godt arbeidsredskap i forbindelse med egen detaljplanlegging. Ved å vise kulturminner og kulturminneinteresser på kartet vil en allerede i en tidlig fase i rulleringen av kommuneplanen være klar over mulige konflikter og innsigelser fra fylkeskommunen på grunnlag av kulturminneinteresser.

Forholdet til undersøkelsesplikten i kulturminnelovens § 9 må omtales. Det må gå klart frem av planforslaget at undersøkelser etter kulturminnelovens § 9 vil bli avklart på reguleringsplannivå. Fylkeskommunen har derfor ikke grunnlagsmateriale for å kunne vurdere på kommuneplannivå hvorvidt foreslått arealdisponering innebærer konflikt i forhold til automatisk freda kulturminner og kulturmiljø i vassdrag. Det må derfor gå frem av planforslaget at vi ved vår uttalelse ikke har sagt oss enige i arealbruken, jf. lov om kulturminner § 8,4.ledd. Dette innebærer at arealdelen ikke vil ha direkte rettsvirkning sett i forhold til automatisk freda kulturminner. Dette kan særlig få konsekvenser for områder som legges ut til byggeområder. Arealbruken kan først bli avklart når de enkelte regulerings- og bebyggelsesplaner sendes til fylkeskommunen som sektormyndighet for kulturminnevern. Av dette følger at kulturminnemyndighetene også skal være høringsinstans når det gjelder tiltak i LNF-områder, på linje med sektorene miljø og landbruk.

Andre innspill

Fylkesrådmannen her ellers merknader angående demografi, friluftsliv, universell utforming, demografi og landskapstilpasning.

Når det gjelder friluftsliv minner Fylkesrådmannen om at friluftsrådet i Dalane for tiden utarbeider en plan for friluftsliv. Denne må legges til grunn for det videre kommuneplanarbeidet. Videre understrekes det at Eigersund kommune må ivareta friluftsområder og gang- og sykkelstier som har blitt kartlagt i "Fylkesdelplan for friluftsliv, idrett, naturvern og kulturvern" (FINK). Mer spesifikt bør man etterse at friluftsområder med usikker status blir sikret i forbindelse med kommuneplan- rulleringen. De sistnevnte områdene går frem av "omtale av friluftsområdene" i FINK.

Når det gjelder universell utforming bemerker Fylkesrådmannen at alle nåværende og fremtidige utbygginger må være i samsvar med regelverket i Plan og- bygningsloven.

Videre skal "Fylkesdelplan for Universell utforming" legges til grunn for planarbeidet. Mer spesifikt bør kommunen utarbeide en samlet vurdering av funksjonshemmedes behov med hensyn til planlegging og utbedring av tilgjengelighet. Tiltak bør legges inn i handlingsprogrammet, og status må vurderes i årsmelding.

Når det gjelder fylkesrådmannens innspill angående demografi bemerker Fylkesrådmannen at Eigersund står ovenfor store utfordringer med hensyn til en påbegynt og fortsatt økning i andelen eldre. Man bør utrede hvordan kommunen planlegger å imøtekomme et økt omsorgsbehov og en økt etterspørsel etter leiligheter i et boligmarked som hovedsakelig består av eneboliger. Videre bør Eigersund kommune vurdere tiltak for å tiltrekke en større andel unge voksne til Eigersund. Mer spesifikt kan man vurdere tiltak for å inkludere nyetablere i boligmarkedet.

Når det gjelder landskapstilpasning understreker fylkesrådmannen at deler av Eigersund kommune er klassifisert som vakre/ meget vakre landskap i rapporten "Vakre landskap", som er utgitt av Stavanger Turistforening. All ny utbygging må tilpasses det landskapsmessige, arkitektoniske og estetiske uttrykket i de aktuelle planområdene.

Oppsummering
Når det gjelder medvirkning og planprosess bemerker Fylkesrådmannen at Eigersund kommune må definere og involvere et bredt spekter av beboer- og brukergrupper som skal inkluderes i planprosessen. Videre må man sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Når det gjelder visjonene om næringsutvikling i havneområdene bør Eigersund kommune vurdere hvordan disse planene virker inn på sentrumsutviklingen og bymiljøet i Egersund. Det slås fast i sentrumsplanen for Egersund at man "*ønsker å åpne byen mot sjøen og gjøre havneområdet i Vågen levende og tilgjengelig med god kommunikasjon med gågaten*". De sistnevnte visjonene bør også fremheves i kommuneplanen.

En eventuell videreutvikling av Eigersund næringspark må vurderes ut fra Fylkesmannens innsigelse til reguleringsplan for Eigersund næringspark og ut fra de regionale planarbeidene "Fylkesdelplan for areal- og transport i Dalane" og «Regionalplan for energi- og klima i Rogaland». Det understrekes at en eventuell utvidelse av Eigersund næringspark må begrenses til industriformål.

Når det gjelder sentrumsutvikling fremheves det at Eigersund kommune må ivareta sin rolle som regionssentrum. Det går frem av "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane" at kommunen må vurdere sentrumsutviklingen ut fra fastsatte regionale målsetninger om "Økt handel og et levende bymiljø gjennom god tilgjengelighet og helhetlig utforming av bykjernen basert på tettstedets egenart og estetiske verdier". I tillegg bør Eigersund kommune kartlegge øvrige mindre sentrumsområder av hensyn til en samordnet areal- og transportplanlegging. Det slås også fast i "Fylkesdelplan for areal og transport i Dalane" at nye boligområder skal lokaliseres i nærheten av kommunesentra og/ eller i nær avstand til hovedtraseer for kollektivtransport.

Når det gjelder intensjoner om økt fortetting i eksisterende bolig/ utbyggingsområder bemerker Fylkesrådmannen at dette forutsetter et spesifikt fokus på bokvalitet i planarbeidene. Nye boligprosjekter skal *tilføre* etablerte utbygningsområder ytterligere positive kvaliteter, heller enn å *utnytte* deres særtrekk og kvaliteter.

Når det gjelder folkehelse anbefales det at «helse-i-plan» arbeidet kommer tydeligere frem. Det forebyggende og helsefremmende arbeidet må forankres i alle satsingsområdene. Videre er det viktig at satsingen på folkehelse følges opp i økonomiplan.

Når det gjelder energi- og klima etterspør Fylkesrådmannen et fokus på energi*bruk* i kommuneplanleggingen. Kommunen bør utarbeide interkommunale energi- og varmeplaner for optimal utnyttelse av lokale energiressurser og energikilder, jamfør tiltak 4 "Strategier og tiltak for redusert energibruk" i "Regionalplan for energi og klima i Rogaland".

Når det gjelder vannforvaltning fremhever Fylkesrådmannen at forskrift om rammer for vannforvaltningen trådte i kraft 1. januar 2007 (Vannforskriften). Forskriften skal implementere EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. For å synliggjøre utfordringer knyttet til bruk og forvaltning av vann i Eigersund, jf. vannforskriften, bør planprogrammet under del 4 inneholde et hovedpunkt angående vannforvaltning.

Når det gjelder kulturminner og kulturlandskap fremheves det at det verneverdige bygningsmiljøet bør inngå som en aktiv del i Egersunds sentrum. Videre fraråder kulturseksjonen at man viser en sammenhengende promenade langs havna, med rettsvirkning, på kommuneplankartet. Kulturseksjonen understreker også at Eigerøy fyrstasjon ble vedtaksfredet av Riksantikvaren 23. september 1997, med hjemmel i Lov om kulturminner §§ 15 og 19.

Fylkesrådmannen har ellers gitt innspill til Eigersund kommune angående en anbefalt tilrettelegging for demografisk variasjon og angående en påkrevd ivaretakelse av en økende andel eldre. Eigersund kommune må ivareta friluftslivsområder som er kartlagt i FINK. Videre må man etterse hensyn til universell utforming og landskapstilpasning i pågående og fremtidige planarbeider.

Med hilsen
Regionalplanseksjonen

Ingrid Nordbø
regionalplansjef

Ida Andreassen
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Forvaltningsavdelinga

Vår ref.: 2010/4759 *Deres ref:*
Arkivnr.: 421.3 *Vår dato: 11.06.2010*

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Kommuneplan Eigersund 2010 - 2022 - Høringsuttale planprogram

Fylkesmannen viser til oversendelse datert 27. 04.2010 av forslag til planprogram for kommuneplanen 2011-2023. Vi viser også til oppstartsmøtet den 31.05.2010 hvor kommunen presenterte utkast til planprogrammet og kommentarene vi gav på møtet.

Fylkesmannen vil gi ros for arbeidet kommunen har gjort så langt. Utkastet har mye interessant informasjon, og gir et godt innblikk i utfordringene og problemstillinger i kommunen. Videre viser forslaget at en i planprosessen legger vekt på medvirkning, bl.a. ved å ha møter med felles brukerutvalget, hvor barn og unger og funksjonshemmede sine interesser blir ivaretatt.

Fylkesmannen har følgende merknader til planforslaget:

Nasjonale mål og retningslinjer for planarbeidet
I oversikten over nye lover savner vi den nye Naturmangfoldsloven som trådte i kraft 1. juli 2009 som gir regler om bærekraftig bruk og vern av naturen. Loven gir kommunene nye virkemidler for å kunne ta vare på natur utenfor verneområdene. Videre savner vi den nye Beredskapsloven (Lov om kommunal beredskapsplikt) som trådte i kraft 1. januar 2010. Loven plikter kommunene å kartlegge uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at hendelsene kan inntreffe og hvordan de kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Når det gjelder regionale planer savner vi Regionalplan for energi og klima i Rogaland.

Fokusområder for planarbeidet
Kommunen gjennomførte en full gjennomgang av kommuneplanen med en omfattende prosess ved forrige revidering, og legger derfor opp til en lettere revidering ved denne gjennomgangen. Kommunen har ved denne revideringen valgt å legge hovedfokus på næringsutvikling og valg av fremtidig hovedakse for videre byutvikling. Fylkesmannen er enig i at dette er viktige planområder i Eigersund kommune.

Forslag til planprogram har en rekke fokusområder for planarbeidet og tar opp mange tema og utfordringer knyttet til kommuneplanarbeidet og den videre utviklingen av kommunen. Dette vil kunne innebære mer omfattende prosesser enn kommunene har tenkt seg og vil kunne gi planen et utydelig preg som det kan bli vanskelig å styre etter. Fylkesmannen vil anbefale å

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	e-post:	Landbruksavd.	Telefon:
		51568700	postmottak@fmro.no	Lagårdsv. 80	51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 78	Telefaks:	Hjemmeside:	Postboks 59	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	4001 Stavanger	51568811

må ha fokus i planarbeidet og det må stilles krav til god arealutnyttelse, både i eksisterende og i nye næringsområder.

Videre framtidig byutvikling

Det konstateres i programforslaget at det er tilstrekkelig med boligområder i kommunen. I gjeldende kommuneplan er det vist vel 1400 da nytt boligareal, men det anslås å kun være behov for 5-800 da i planperioden. Selv om Fylkesmannen ikke ser behov for nye boligområder mener vi det er positivt at kommunen ønsker å fokusere på en fremtidig hovedakse for videre byutvikling. Dette bl.a. med tanke på at kommunen ønsker å revidere sitt boligbyggeprogram, men også fordi Fylkesmannen savner at kommunen har fokus på fortettingsmuligheter. Ut fra mange ulike hensyn (senterstruktur, estetikk, transportbehov, jordvern osv) er det viktig å utnytte de allerede utbygde områder optimalt og bør utbyggingspotensialet kommunen har for eksempel i form av transformasjonsområder kartlegges. Videre bør det også stilles krav til arealutnyttelse, særlig i forhold til holdeplasser for kollektivtransport, sykkel- og gang avstand til sentrum. Samtidig bør det ved fortetting tas hensyn til estetikk, sikring av en gjennomgående grøntstruktur og til områdene som er viktige leke- og møteplasser for barn og unge (jf barnetråkkregistreringen). Til slutt vil nevne viktigheten av å føre en restriktiv parkeringspolitikk som vil være et av flere aktuelle tiltak for å vri personbiltrafikken over til mer miljøvennlige transportformer.

Fokus på en fremtidig hovedakse for videre byutvikling vil også være en god anledning til å ha en gjennomgang av vedtatte reguleringsplaner som ennå ikke har blitt realisert. Nye og sterke nasjonale politiske signaler, f. eks. et sterkere fokus på mer bærekraftig planlegging, miljøvennlige transportløsninger, jordvern, energi- og klimahensynet, naturmangfold, estetikk (jf den Europeiske landskapskonvensjonen) osv. kan gjøre at en bør se ønsket utbyggingsmønster i e annet lys enn tidligere.

Vi har forståelse for at kommunen ønsker å utnytte skolekapasiteten optimalt når en vurderer, men samtidig vil vi presisere at ved evt. utbygging andre hensyn kan være viktige og bør være mer styrende, for eksempel hensynet til jordvernet.

Spredt boligbygging
Fylkesmannen merker seg at kommunen ønsker å åpne opp for flere områder for spredt boligbygging. Fylkesmannen er kritisk til dette og stiller spørsmål ved om det er behov for å regulere flere områder enn kommunen har regulert pr i dag. Bosettingshensynet vil kunne tale for, mens økt transportbehov, jordvern, etablering av 'lappetepper', utrygge skoleveier og landskapsestetiske hensyn osv vil tale i mot.

For en kommune i vekst som Eigersund, selv med variasjoner internt i kommunen, legger fylkesmannen til grunn at tilrettelegging for spredt boligbygging er et lite aktuelt planverktøy. Bare unntaksvis er fylkesmannen åpen for å vurdere dette. Det gjelder for indre deler av kommunen, områder der det er <u>særlige</u> bosettingshensyn og der det samtidig ikke er godkjent områder for boligbygging i nærheten.

I planprogrammet side 28 under Landbruk, natur og friluftslov, er det omtalt at "Dispensasjonspraksisen bør være generelt streng". Fylkesmannen vil peke på de tydelige nasjonale føringene for areal- og ressursforvaltningen og innskjerpingen i forhold til

Eldrebølgen

Antall eldre i Eigersund kommune, og særlig gruppen 67-79 år, øker betydelig gjennom planperioden. Veksten i gruppen eldre over 80 år skyter først fart etter 2020. Demografiske endringer krever naturlig nok endringer i dimensjoneringen av det kommunale tjenestetilbudet innenfor de ulike aldersegmenter. Eldrebølgen medfører utvilsomt behov for oppskalering av omsorgstjenestene i kommunen. I tillegg kan det være nødvendig å ta planmessige grep for å sikre at den videre bo- og levekårssituasjonen for de ulike aldersgruppene er godt ivaretatt. Boligbehovet endrer seg gjennom livet. Hensiktsmessige boliger med gode planmessige løsninger, eks. mht framkommelighet, vil kunne bidra til at eldre vil kunne bo lengre hjemme i sine egne boliger, og således redusere behovet for omsorgsboliger og bruk av kommunale tjenester.

Kommunen skriver i planprogrammet at boligbyggeprogrammet nå skal revideres. Kommunen skriver også at det bør legges vekt på å få tilrettelagt for et differensiert botilbud og lagt til rette for sentrumsnære boenheter med livsløpsstandard for å møte kommende utfordringer med framtidens befolkningssammensetning. Sett i perspektiv av befolkningsutviklingen virker det her særlig presserende at det foretas en analyse av behovet for ombygging og nybygging av boliger for eldre.

Kommuneøkonomi
Kommuneøkonomien legger rammen for den kommunale tjenesteproduksjonen og danner basisen for planprogrammet. Som kommunen påpeker i planprogrammet er lånegjelden allerede høy, og den ventes å øke videre. Kommunens netto lånegjeld i kroner pr innbygger ligger pr i dag betydelig over fylkessnittet, og like under landsgjennomsnittet utenom Oslo. Dette er en utvikling som etter hvert må snus. Fylkesmannen oppfordrer kommunen til å ha dette perspektivet tydelig fremme i det videre planarbeidet.

Med hilsen

Harald Thune
Kst. fylkesmann

Grete E. Øvernes
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Yvonne van Bentum
Saksbehandlers telefon: 51 56 88 08
E-post: yvonne.van.bentum@fmro.no

Kopi til:
Rogaland fylkeskommune Sentrum Postboks 130 4001 Stavanger

Forsvarsbygg

Vår saksbehandler
Marianne Flatland 48000296

Vår dato
2010-06-09

Vår referanse
2010/02317-002/FB/811

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til
Eigersund kommune
POSTBOKS 580
4379 EGERSUND

Kopi til
INI/OPS

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 10 JUN 2010
ARKIVSAKID: 07/3791 -DKT

Revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2011 og høring av forslag til planprogram - Andre offentlige

Det vises til oversendelse av forslag til planprogram for kommuneplanen i Eigersund kommune. Forsvarsbygg uttaler seg til planen på vegne av Forsvarsdepartementet og Forsvaret.

Vi har på det nåværende tidspunkt ingen merknader til forslaget.

Marianne Flatland
overarkitekt

Forsvarsbygg Utleie
Utleietjenester/Arealplan

Postadresse Postboks 405 Sentrum 0103 Oslo
Besøksadresse Grev Wedels plass 5, Oslo
Fakturaadresse Fakturasenteret Postboks 4394 2308 Hamar
Telefon 815 70 400
Telefaks
E-postadresse post@forsvarsbygg.no
Internett www.forsvarsbygg.no
Org. nr. 975 950 662
Bankkonto 7694 05 12065
Vedlegg

Norges vassdrags- og energidirektorat
NVE

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 11 JUN 2010
ARKIVSAKID 07/3791 -DKT

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 EGERSUND

Vår dato: 10 JUN 2010
Vår ref.: NVE 201002245-2 rs/ghe
Arkiv: 323
Deres dato:
Deres ref.: 10/11858 / 07/3791 / FE-142

Saksbehandler:
Svein Arne Jerstad
38 35 14 00

Uttalelse til høring av planprogram og melding om revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022

Viser til deres oversendelse av planprogram og melding om revisjon av kommuneplanen for Eigersund 2011-2022. Revisjonen gjelder en samlet kommuneplan, samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Gjeldende kommuneplan ble egengodkjent av kommunen 09.06.2008.

NVE skal som høringspart bidra til at hensynet til vassdrag og energianlegg blir innarbeidet i arealplaner. Fra 01.01.2009 har NVE også fått et ansvar for statlige forvaltningsoppgaver innen forebygging av skredulykker. Det innebærer blant annet at vi skal bidra til at hensynet til skredfare blir tilstrekkelig vurdert og innarbeidet i planene. Det er ingen endringer i kommunens og tiltakshavers ansvar for sikker utbygging. Se www.nve.no for mer informasjon om NVEs arbeid med skred.

Generelt

I arbeidet med kommuneplanen bør det vises en bevisst holdning til vassdragene i planområdet. Vassdragenes flerbruksverdi bør omtales, herunder vassdragenes verdi som landskapselement og ressurs for rekreasjon/friluftsliv, biologisk mangfold, energiproduksjon og vannforsyning.
Når det gjelder risiko- og sårbarhetsvurderinger for nye byggeområder viser vi til NVEs retningslinje nr. 1/2008 *Planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag*, som omhandler sikkerhetsnivåer og fremgangsmåte for utredning av fare for flom og kvikkleireskred. Fremgangsmåten kan også brukes som grunnlag for vurdering av andre naturfarer.

I kommuneplanarbeidet skal potensiell fare være identifisert. Informasjonen knyttes til kartgrunnlaget som hensynssoner med tilhørende bestemmelser, jfr. Pbl § 11-8.

Nasjonale mål og retningslinjer.

Under dette kapittel 2, vil vi spille inn EU's vannrammedirektiv som et sentralt dokument i planlegging og forvaltning av vassdragene. Se www.nve.no for nærmere informasjon.

E-post: nve@nve.no, Internett: www.nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 06971

Hovedkontor	Region Midt-Norge	Region Nord	Region Sør	Region Vest	Region Øst
Drammensveien 211	Vestre Rosten 81	Kongens gate 14-18	Anton Jenssensgate 7	Naustdalsvn. 1B	Vangsveien 73
0212 OSLO	7075 TILLER	Postboks 394	Postboks 2124	Postboks 53	Postboks 4223
	Telefon: 72 89 65 50	8505 NARVIK	3103 TØNSBERG	6801 FØRDE	2307 HAMAR
		Telefon: 76 92 33 50	Telefon: 33 37 23 00	Telefon: 57 63 36 50	Telefon: 62 53 63 50

Flom

Planprogrammet innleder under tema samfunnssikkerhet og beredskap med at det er kommunens oppgave å se til at det ikke blir gitt tillatelse til fradeling eller bygging på areal som er truet av flom eller ras. Dette ivaretar NVE sitt ansvarsområde på en meget presis måte. Vi vil likevel komme med noen utfyllende momenter.

For alle nye byggeområder i nærheten av vassdrag må det gjøres en vurdering av om området kan være utsatt for flom. Flomsonekart for Hellelandsvassdraget, fra Helleland til utløpet i sjøen, er utarbeidet av NVE, og overleveres 17 juni 2010. Dette gir godt grunnlag for ivaretakelse av sikkerhet mot flom på den aktuelle strekningen. For andre byggeomåder kan vurderingen være basert på lokalkunnskap og eventuelle observasjoner og målinger fra tidligere flomhendelser.

Ny bebyggelse skal som hovedregel plasseres sikkert mot en 200-årsflom. Dette kravet er innarbeidet i gjeldende kommuneplan. Dersom kommunen kommer til at nye byggeområder kan være flomutsatt, må dette avmerkes på kartet som *hensynssone* jf. § 11-8, og tilknyttes bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for bygging og tiltak.

En viktig forutsetning for å ivareta sikkerhet mot flom er at bekker identifiseres og avmerkes i plankartet. Dette gjelder ikke minst bekker som er lukket.

Planprogrammet fokuserer også på utfordringer knyttet til miljø og klima. Små vassdrag kan bli flomstore og medføre skade ved stor og intensiv nedbør, for eksempel ved at vann tar nytt løp ved skred eller pga endrede avrenningsforhold. Det er meget bra at det fokuseres på betydningen av kantvegetasjon, myrområder, og åpne vassdrag i håndtering av overflatevann/ regnflom.

Skredfare

NGUs løsmassekart og *Skrednett* gir en oversikt over grunnforhold og registrert skredhendelser. Kjente fareområder må innarbeides i planen som *hensynssone – skredfare*, og tilknyttes bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for bygging og tiltak.

Nye byggeområder skal som hovedregel plasseres slik at sannsynligheten for skred er mindre enn 1/1000. Skredfaren må vurderes for alle nye byggeområder, selv om de ligger utenfor kjente faresoner. Dersom byggeområdet ligger på marine avsetninger og terrenghelningen er større en 10° er det særskilt grunn til å vurdere faren for kvikkleireskred nærmere.

Under tema Spredt boligbygging s. 27, er vist til hvilke kriterier som skal vurderes når det kommer innspill på nye byggeområder. Tema naturfarer er ikke nevnt. Vi mener det må tilføyes i listen.

Under tema skogbruk, s 30, er det tatt inn en meget viktig presisering. Skogsveier i bratt terreng kan øke faren for jordskred. Bestemmelser knyttet til temaet videreføres til endelig plan.

Energianlegg

NVE mener det er viktig at kommunen er pådriver for å legge til rette for alternative energiløsninger som over tid kan redusere energiforbruket og dermed kostnadene. Kommunen har derfor en viktig rolle i å se slike muligheter der de finnes i de ulike planprosessene. Planprogrammet fokuserer på utfordringene knyttet til energi og klima. Det er ikke noen klar målsetting for kommunens arbeid i planprogrammet, men vist til klima- og energiplan, som er under arbeid. Koordinering og samordning mellom klima- og energiplan og kommuneplanen blir derfor en del av planprosessen.
Anlegg for energiforsyning og -overføring skal reguleres som teknisk infrastruktur etter ny Pbl §11-7 nr.2, med unntak av kraftledninger i sentral og regionalnettet som skal vises som hensynssone.

Kommunen har valgt å sette grensen for kraftlinjer slik at de som er større enn 22 kV vises i kartet.

Verna vassdrag

Bjerkreimsvassdraget er et varig verna vassdrag og omfattes av rikspolitiske retningslinjer (RPR) av 10. november 1994. Retningslinjene gjelder for vassdragsstrengen og et 100 meters belte langs vassdraget Vassdraget bør avmerkes som hensynssone i plankartet og det må ikke planlegges aktiviteter og tiltak som kommer i konflikt med verneformålet. Gjeldende plan har tiltaksgrense på 50 m. NVE mener dette verdifulle vassdraget bør oppjusters til tiltaksgrense på 100 m i samsvar med RPR.

Utfordringer ved flom i sentrumsområdet

I forbindelse med store nedbørsmengder er området langs Lundeåna spesielt utsatt for ulemper/skader knyttet til flom. NVE har etter oppdrag fra kommunen sett på disse utfordringene og vil 17 juni presentere flomsonekart og mulige tiltak for å kunne påvirke og forbedre flomforløpet. Det kan være snakk om tiltak av betydelig omfang, både økonomisk og inngrepsmessig. Vi anbefaler kommunen å vurdere om den informasjon som blir fremlagt er av slik betydning for sentrum at den hører naturlig hjemme i det langsiktige kommuneplanarbeidet.

Med hilsen

Anne Cathrine Sverdrup
regionsjef

Svein Arne Jørstad
senioringeniør

Internt notat

Mottakere:
Dag Kjetil Tonheim Plansjef

Høringsuttalelse fra felles brukerutvalg vedr. revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 - 2022

Vår ref.: 10/14207 / 07/3791 / FE-142 **Dato:** 25.05.2010
Saksbehandler: Randi Haugstad **Telefon:** 51 46 80 24 **Mobiltelefon:**
E-post: randi.haugstad@eigersund.kommune.no

I sitt møte 19.05.10 har felles brukerutvalg behandlet:
sak 27/10 – RS 2 – *Varsel om oppstart av revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011 – 2022 og høring av forslag til planprogram.*

----0----

Felles brukerutvalgs vedtak den 19.05.10:

Felles brukerutvalg ønsker å få delta i utarbeidelse av kommuneplan for Eigersund kommune 2011-2022 og høring av forslag til planprogram. Utvalget ønsker å sette fokus på følgende saker/tema:

- *Seniorpolitikk:*
  1. *Type*
  2. *Lokalisering*
  3. *Struktur*
  4. *Integrering*
- *Aktivitetssenter*

Felles brukerutvalg ønsker å ta dette opp i eget møte i august.

Vedtaket er enstemmig.

Med hilsen

Else Marie Schneidereit
leder felles brukerutvalg

Randi S. Haugstad
Politisk sekretær

Besøksadresse: Bøckmans gate 2, 4370 Egersund / Rådhuset, 4. Etg **Telefon:** 51 46 80 00
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4370 EGERSUND **Telefaks:** 51 46 80 97
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no **Org.nr.:** 944 496 394

Sokndal kommune
Teknikk-og miljøetaten
Plan og miljøavd.

cittaslow

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: - 3 JUN 2010
ARKIVSAKID: 07/3791
-DKT

Eigersund kommune v/Plansjef Dag Kjetil Tonheim
Postboks 580

4379 EGERSUND

Saksbehandler:	Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:
Maria Fremmerlid Tlf 51 47 06 30		10/505 10/5056 -3	130	02.06.2010

Vedr. høring av planprogram for revidering av kommuneplanen for Eigersund kommune

Vi vil vise til Deres brev med melding om oppstart av revidering av kommuneplan for Eigersund kommune 2011-2022, samt høring av forslag til planprogram.

Planprogrammet ble lagt frem som referatsak for formannskapet den 1. juni 2010. Sokndal kommune har ingen merknader til saken på nåværende tidspunkt.

Med vennlig hilsen
Sokndal kommune

Maria Fremmerlid

Maria Fremmerlid
Plan- og miljørådgiver

Plan og miljøavd.
Postadresse: Gamleveien 20, 4380 Hauge i Dalane
Besøksadresse:
E-postadresse: postmottak@sokndal.kommune.no
www.sokndal.kommune.no
www.cittaslow.no
Telefon : 51 47 06 34
Telefaks: 451 47 06 01
Org.nr .: 964 965 692
Postgironr.: Skatt 6345.06.11117
Bankgironr: 3310.07.00277

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 10 JUN 2010
ARKIVSAKID 07/3791 -DKT

Eigersund kommune
Byggesaksavdelingen
Postboks 580,
4379 Egersund

Egersund den 10. juni 2010

REVIDERING AV KOMMUNEPLAN FOR EIGERSUND

Revideringen av kommuneplanen for Eigersund vil bidra til å sette søkelyset på viktige elementer ved kommunens eksisterende kvaliteter og legge premissene for framtida.

I innspill til revidering av kommuneplan for Eigersund har Dalane Folkemuseum i denne sammenhengen valgt å konsentrere seg om et begrenset antall elementer i planen.

Reiseliv

I forslaget til planprogram nevnes naturopplevelser som et sentralt punkt. Dette utgjør et viktig felt, men vi vil påpeke at natur og kultur inngår i et tett samspill, der historiske og kulturelle minnesmerker som bebyggelse og kulturlandskap inngår i et gjensidig styrkende samspill som må forståes i en større sammenheng.

Med sin strategiske beliggenhet med lett tilgjengelighet fra et av Norges tettest befolkede områder, Nord-Jæren, vil en gjennom en bevist satsing på Eigersunds kvaliteter kunne oppnå en betydelig økning av dagsbesøkende. Ikke minst er det i denne forbindelse viktig å øke forståelsen for de kulturhistoriske kvaliteter som ligger i Egersunds sentrumsbebyggelse. Erfaringer fra utlandet viser at mindre samfunn i dagsturavstand fra større sentra vil kunne høste betydelige gevinster på en bevist kvalitetssatsning. Sett fra Nord-Jæren er Egersund og Dalane et spennende reisemål som innehar kvaliteter som vil bli mer og mer etterspurt. Dagens og framtidas besøkende vil være et

pengesterkt publikum med betydelig kulturell kapital som vil etterspørre det ekte og ikke nøye seg med kulisser og falske fasader.

Kulturminner

Kommuneplanen bør gi rom for en kulturminneplandel der kommunens kulturminner kartlegges og evalueres av faglig kompetente personer. Dette vil være et viktig instrument for bevistgjøring og styrking av viktige kvaliteter og være til stor nytte for såvel kommunens egne innbyggere som andre. Kjennskap til egen historie vil være viktig for å gi innbyggere og besøkende del i vår felles identitet.

I Forslaget til planprogram sies det i klartekst på s. 31:

"Tettsteder og kulturminner

Egersund er en særpreget by med lange tradisjoner som havneby. Sentrum består av en unik samling med vernet bygningsmiljø, der det helheten i bygningene gjør sentrum spesiell i nasjonal sammenheng. Det har i kommunen blitt vektlagt at den vernede bygningsmassen utgjør viktige økonomiske ressurser for samfunnet. Viktige utfordringer for spesielt for bygningsvern i Egersund er å finne nye bruksområde for bygninger der den opphavlige funksjonen ikke lenger er aktuell.

I Vågen har Egersund fremdeles bevart et helhetlig historisk havnemiljø. Det som særpreger dette havnemiljøet er at bebyggelsen er avsluttet i sjøkanten. Mellom husene ligger det gater og smug som gjør at Egersunds havnemiljø har særdeles viktige historiske kvaliteter som skaper spennende opplevelser for innbyggere og besøkende. Dette havnemiljøet oppleves best gjennom innblikk fra gater, kaier og smug, som for eks.: Skrivarsbrygga, Markusbrygga etc. Sett fra sjøen og Contrarisida oppleves denne bebyggelsen helhetlig og sammenhengende med noen få unntak. Disse kvalitetene har sitt utgangspunkt i at Egersunds indre havn er oppbygd for å betjene trafikk fra sjøsiden.

Egersund havn har heller ikke tidevann, et forhold som gjorde det lett å føre opp bebyggelsen rett i sjøkanten. Denne kvaliteten er det viktig å sikre for framtida. Å anlegge en sammenhengende promenade langs havna slik dette nevnes i planprogrammet vil være både en misforståelse av den historiske dynamikk og prosesser knyttet til framveksten av havna og føre til at vårt kanskje viktigste særpreg og ansikt utad blir ødelagt. Egersund mangler heller ikke promenademuligheter.

Fra gammelt av var Strandgaten en viktig promenade. Her spaserte folk mellom jernbanestasjonen i sentrum og dampskipskaien med avstikkere ned mellom husrekkene for å se hva som foregikk der. Disse kvalitetene utgjør fortsatt en viktig del av Egersunds sjel og det anbefales at forslaget om strandpromenade en gang for alle blir oppgitt.

Vi har ikke råd til å la en så viktig del av byen bli ødelagt. Vi forvalter ikke bare lokale verdier, men også nasjonale verdier. Forslaget om anleggelse av strandpromenade bryter totalt med de historiske og estetiske kvaliteter som ligger i Egersunds havnemiljø og Dalane Folkemuseum vil påpeke at det ikke er hensiktsmessig å videreføre dette punktet i planen.

Med vennlig hilsen

Leif Dybing
Museumsdirektør

Foretaksregisteret: NO 971 492 430
Postadresse: Boks 338, 4379 Egersund
Besøksadresse: Museumsveien 20, Slettebø, Egersund
Telefon 51 46 14 10 - Telefaks 51 46 14 11 E-post: post@dalanefolke.museum.no
Bankkonto: 3270.67.02392

FISKERIDIREKTORATET
Region Sør

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 14 JUN 2010
15847
ARKIVSAKID: 07/3791-DKT

EIGERSUND KOMMUNE
Sentraladministrasjonen-Plankontoret
Postboks 580
4379 EGERSUND

Saksbehandler:	Bjarne Normann
Telefon:	91166986
Seksjon:	Region Sør forvaltningsseksjon
Vår referanse:	10/6328-3 /624
Deres referanse:	10/11858 /7/3791 /FE-142
Vår dato:	10.06.2010
Deres dato:	27.04.2010

Att:

VARSEL OM PLANOPPSTART OG FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANEN 2011 - 2022 FOR EIGERSUND KOMMUNE, ROGALAND FYLKE, SJØKART NR. 13

Viser til Deres brev, varsel om revidering av kommuneplanen og forslag til planprogram, dat. 27.04.10, mottatt 03.05.10.

Saken:
Eigersund kommune er i ferd med å revidere kommuneplanen og i den forbindelse er det utarbeidet forslag til planprogram i tråd med plan og bygningslovens bestemmelser.

Planprogrammet prøver å gi en oversikt over hvilken visjon og verdier en legg til grunn, ulike planføresegner, evaluering av kommuneplanen som redskap, utfordringer, hovedtema i kommuneplanen og en oversikt over plantema som vil bli diskutert i planen.
Planprogrammet inneheld også plan for medvirking og plan for framdrift.

Deretter følgjer en beskriving av utredningsprogram og planprosess.

Fiskeridirektoratet, Region Sør registrerer de foreslåtte hovedproblemstillinger som vil bli vektlagt under rulleringen.
Fiskeridirektoratet går ut fra at kommunen vil foreta ei oppdatering av arealdelen for sjøsona (kystsona) med kjente opplysninger (endringer) når det gjeld fiskeriinteressene (eventuelle kaste- og låssettingsplasser, akvakultur, kjente fiskefelt, gyte- og oppvekstområder for fisk, områder for biologisk mangfold i sjø, ankringsplasser m.v.). Dette for i framtida å i størst mulig grad unngå interessekonflikter mellom fiskeriinteresser og t.d. turisme eller andre utbyggingsformål i strand- og sjøsonen.
En bør i denne sammenheng ta kontakt med det/de lokale fiskarlag og relevante kilder for å få kartlagt endringer siden siste rullering.
Fiskeridirektoratet, Region Sør vil og kunne være til hjelp med relevante opplysinger.

Vi forutsetter at Fiskeridirektoratet, Region Sør blir orientert/konsultert hvis det foretas endringer i kommuneplanen som vil medføre inngrep i strand-/sjøsonen, som ikke framkommer av det framlagde forslag til planprogram, og som åpenbart vil komme i konflikt med fiskeri- og/eller akvakulturinteresser eller fiskerirelatert virksomhet i arealdelen for kyst- og strandsonen.

Postadresse: Postboks 185 Sentrum 5804 Bergen
Organisasjonsnr: 971 203 420
Besøksadresse: Skoverallmenningen 1
E-postadresse: postmottak@fiskeridir.no
Telefon: 03495 Telefaks: 51491689
Internett: www.fiskeridir.no

Fiskeridirektoratet Region Sør vil komme tilbake med en presisering av relevante fiskeri- og akvakulturinteresser samt øvrige interesser som hører inn under vårt forvaltningsområde når det endelige vedtatte planprogram foreligger.
En beklager at Fiskeridirektoratet p.g.a. personalmangel 28. mai ikke var representert på det første oppstartmøtet, men håper å kunne være representert på neste møte.

For øvrig har Fiskeridirektoratet så langt ingen andre merknader til det framlagte forslag til planprogram og planstrategi for rullering av kommuneplanen for Eigersund kommune.

Med hilsen

Alvin Runderheim
Fung. Seksjonssjef

Bjarne Normann
seniorkonsulent

Direktoratet for
mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Eigersund kommune
GRADEHINK.
MOTTATT: 14 JUN 2010
15848
ARKIVSAKID.
07/3791-DKT

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Deres ref: 10/11858/07/3791/FE-142 Vår ref: 10/01137-2 Dato: 11.06.2010

VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLAN 2011-2023 FOR EIGERSUND KOMMUNE

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (Direktoratet for mineralforvaltning) viser til ovennevnte sak, mottatt 04.05.2010.

Eigersund kommune har mange mineralforekomster av nasjonal viktighet, deriblant forekomster av en sjelden natursteinstype som er svært attraktiv på det internasjonale markedet. Forvaltningen og muligheten til utvinning av disse forekomstene er av stor betydning. Vi mener forslaget til planprogram ivaretar dette på en god måte og har ingen merknader til programmet.

Med hilsen

Per Zakken Brekke
bergmester

Idunn Kjølle
senioringeniør

Leiv Eirikssons vei 39, postboks 3021 Lade, N-7441 Trondheim – Telefon +47 73 90 40 50 – Telefax +47 73 92 14 80
E-post: mail@dirmin.no — www.dirmin.no – Giro: 7694.05.05883 Swift: DNBANOKK – IBAN: NO5376940505883
Org.nr. NO 974 760 282 MVA – Svalbardkontor: Telefon +47 79 02 12 92